

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
& ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ»

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

8^{ης} ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΠΑΑ 2014-2020

ΒΡΑΧΑΤΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ, 11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ **& ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ**

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ **«ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ»**

8η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ **ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ** **ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΠΑΑ) 2014-2020**

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ – ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

- ✓ Χαιρετισμοί από την Πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ).
- ✓ Χαιρετισμός από Εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.
- ✓ Χαιρετισμός / εισήγηση από εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης/DG AGRI).

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

- ✓ Διαπίστωση απαρτίας μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ.
- ✓ Εισήγηση από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ, Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων.
- ✓ Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης της 8^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ.

- ✓ Έγκριση των Πρακτικών της 7^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ.

ΜΕΡΟΣ Α: ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΑ

- ✓ Πορεία Υλοποίησης του ΠΑΑ 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ Μονάδα Χρηματοοικονομικών Ροών και ΟΠΣΑΑ).
- ✓ Τροποποίηση Κριτηρίων Επιλογής (ΕΥΔ ΠΑΑ Μονάδα Προγραμματισμού)
- ✓ Συζήτηση - Παρεμβάσεις Μελών.

ΜΕΡΟΣ Β: ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

- ✓ Ενέργειας Δικτύωσης & Δημοσιότητας
- ✓ Προγραμματική περίοδος 2021-2027: Προετοιμασία και Σχεδιασμός

Συμπεράσματα - Αποφάσεις της 8^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ

Δικτύωση & Λήξη εργασιών

ΤΕΤΑΡΤΗ 11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΓΙΝΕΤΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κ. ΜΠΑΓΙΝΕΤΑΣ): Καλημέρα σας και καλώς ήρθατε. Κύριε Υπουργέ, κύριοι βουλευτές, κύριοι Αντιπεριφερειάρχες, κύριε Δήμαρχε, κύριε Προϊστάμενε της Εθνικής Αρχής Συντονισμού κ. Φίρμπα, εκπρόσωποι των εποπτευόμενων φορέων του ΥΠΑΑΤ, κυρίες και κύριοι εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Alexander Bartonic, κα Λουκία Καντάρη, αγαπητοί εκπρόσωποι όλων των Υπηρεσιών και φορέων, αξιότιμοι προσκεκλημένοι σας καλωσορίζουμε στις εργασίες της 8^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 και σας ευχαριστούμε όλους για τη συμμετοχή σας.

Η σημερινή Επιτροπή Παρακολούθησης είναι η πρώτη που πραγματοποιείται μετά την ανάληψη των καθηκόντων μου ως Γενικός Γραμματέας και ως εκ τούτου αποτελεί μια πολύ καλή ευκαιρία να γνωριστούμε και να ανταλλάξουμε απόψεις, αν και με τους περισσότερους

από εσάς έχουμε ήδη συνεργαστεί και μάλιστα εντατικά θα έλεγα όλο το προηγούμενο διάστημα, από το καλοκαίρι μέχρι και σήμερα.

Ένα διάστημα προσαρμογής, που ομολογουμένως ήταν πολύ εποικοδομητικό καθώς τέθηκαν οι βάσεις της συνεργασίας μας και διαμορφώθηκε το πλαίσιο προγραμματισμού και στοχοθεσίας στο οποίο θα αναφερθούμε και στη συνέχεια, ώστε να διασφαλίσουμε την επιτυχή υλοποίηση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης τα επόμενα χρόνια.

Σήμερα θα έχουμε τη δυνατότητα αφ' ενός να κάνουμε μια επισκόπηση της μέχρι σήμερα προόδου του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και αφ' ετέρου να αναφερθούμε στις βασικές προτεραιότητες που θέτουμε από εδώ και στο εξής.

Θα ήθελα τώρα να δώσω τον λόγο για ένα σύντομο χαιρετισμό πρώτα στο Δήμαρχο Βέλου που μας φιλοξενεί και στη συνέχεια στον χωρικό Αντιπεριφερειάρχη.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

A. ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΚΟΣ: Καλημέρα και από εμένα. Κύριε Υπουργέ, κύριοι βουλευτές, κύριε Αντιπεριφερειάρχα, κύριοι Γενικοί Γραμματείς να σας καλωσορίσω στο Δήμο Βέλου – Βόχας εδώ στο όμορφο Βραχάτι και να καλωσορίσω με τον καλύτερο τρόπο τις εργασίες του Συνεδρίου σας.

Νομίζω ξέρετε καλύτερα από εμένα όλοι σας τα προβλήματα του αγροτικού πληθυσμού, του αγροτικού κόσμου στην Ελλάδα και πόσο μάλλον εδώ στην Πελοπόννησο στην Κόρινθο, ένας πληθυσμός που αγγίζει το 30% και είναι ο πρωτογενής τομέας για τον οποίο όλοι πολλές φορές μιλάμε και όλοι πολλές φορές αναφερόμαστε στην αναγκαιότητα στήριξής του.

Εκτιμώ ότι το Συνέδριο αυτό πρέπει να προσδώσει τα μέγιστα όσον αφορά την αξιοποίηση όλων των χρηματοδοτικών εργαλείων του 2014-2020 και να χαράξει την πορεία αυτή για την καλύτερη αξιοποίηση όλων των ευκαιριών που θα προκύψουν μετά το '20.

Νομίζω η νέα αγροτική πολιτική είναι μονόδρομος για τη χώρα. Θέλω και πάλι να σας ευχαριστήσω και προσδοκούμε όλοι νομίζω με μεγάλη αγωνία τα καλύτερα των αποτελεσμάτων. Και πάλι σας καλωσορίζω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε Δήμαρχε, ο λόγος τώρα στον κ. Αντιπεριφερειάρχη.

Χ. ΒΥΤΙΝΙΩΤΗΣ: Θέλω κι εγώ από τη δική μου πλευρά να σας καλωσορίσω στον τόπο μας, τυχαίνει να είμαι θεματικός Αντιπεριφερειάρχης Υποδομών, αλλά κατάγομαι από αυτό εδώ τον τόπο, έχω υπάρξει του προηγούμενου ομιλήσαντος, σήμερα παλεύουμε με τις υποδομές ολόκληρης της Πελοποννήσου, ένα πάρα πολύ δύσκολο έργο.

Πρώτα απ' όλα θέλω να σας ευχαριστήσω που βρεθήκατε για πρώτη φορά στην περιοχή μας, είναι τιμή για μας που οι συζητήσεις θα εξελιχθούν μέσα στον τόπο μας και πάνω απ' όλα να σας μεταφέρω και τον χαιρετισμό του Περιφερειάρχη μας του κ. Παναγιώτη Νίκα, ο οποίος λόγω υποχρεώσεων δεν μπορούσε να παρευρεθεί σήμερα σε αυτή την υπέροχη διαδικασία της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Θέλω να πω δυο λόγια για την Κορινθία. Η Κορινθία έχει ενεργό πληθυσμό στα αγροτικά γύρω στο 28% ένα υπερβολικά μεγάλο ποσοστό, ενώ πρέπει να γνωρίζετε ότι σε εθνικό επίπεδο η συμμετοχή αγροτικού κόσμου βρίσκεται γύρω στο 11%.

Η παραγωγικότητα εργασίας είναι αρκετά καλή για την περιοχή μας (περιοχή εννοώ της Κορινθίας, παρ' όλο ότι είπα ότι είμαι θεματικός ολόκληρης της Πελοποννήσου) αλλά όμως πρέπει να σας πω ότι η Κορινθία μας χειμάζεται αυτή τη στιγμή σε ζητήματα που αφορούν κυρίως τις υποδομές σε άρδευση και γι' αυτό έχουμε ζητήσει και από τον κ. Υπουργό και απ' όλους τους παρευρισκόμενους που έχουμε συναντηθεί, την Κορινθία μας πέρα από τις συζητήσεις που θα κάνετε και που έχουν οργανωτικό χαρακτήρα, να μην ξεχνάτε την Κορινθία μας και την Πελοπόννησό μας. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε κ. Αντιπεριφερειάρχη και τώρα κ. Υπουργέ ο λόγος σε εσάς.

Χαιρετισμοί από την Πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ)

Μ. ΒΟΡΙΔΗΣ: Να ευχαριστήσω για την παρουσία και την πρόσκληση, να ευχαριστήσω τους συναδέλφους μου στο Κοινοβούλιο για την παρουσία τους

εδώ, είναι πάντα μεγάλη μας τιμή και χαρά να έχουμε εκπροσώπους του Κοινοβουλίου ανάμεσά μας. Βεβαίως την παρουσία όλων σας, όπως ασφαλώς γνωρίζετε το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης είναι το βασικό εργαλείο άσκησης πολιτικής στο χώρο της αγροτικής ανάπτυξης.

Είναι ο τρόπος με τον οποίο κάθε φορά η πολιτεία ενσωματώνει και υλοποιεί τις πολιτικές της μέσα σε αυτό το Πρόγραμμα.

Νομίζω συμπληρώσαμε πέντε μήνες μετά την κυβερνητική αλλαγή και η βασική αρχή την οποία θέσαμε είναι ότι εκείνο που μας ενδιαφέρει είναι να τρέξει απρόσκοπτα το Πρόγραμμα αυτό, να συνεχίσει αυτό το οποίο γινόταν και εκεί που συναντούσαμε προβλήματα να απεμπλέξουμε τα προβλήματα τα οποία έχουμε δει ότι υπάρχουν.

Άρα δεν μπαίνουμε σε μια διαδικασία παρά μόνο στο βαθμό που αυτό είναι απαραίτητο να ξανασκεφτούμε ένα πρόγραμμα που ούτως ή άλλως βρίσκεται στο κλείσιμό του, δεν έχουμε τέτοιο χρονικό περιθώριο. Έχουν γίνει οι βασικές και δεσμευτικές επιλογές, αυτές προφανώς θα αξιολογηθούν στα πλαίσια όμως της κατάρτισης ενός νέου προγράμματος, αλλά όχι σε πλαίσιο μιας συνολικής αλλαγής ή επανεξέτασης του ήδη υφιστάμενου προγράμματος, σε ό,τι αφορά στο υφιστάμενο πρόγραμμα εκείνο που μας ενδιαφέρει είναι να το δούμε να πηγαίνει γρήγορα.

Είμαι ευτυχής γιατί αυτό το πρώτο πεντάμηνο μια σειρά από ζητήματα τα οποία είχαν εμφανίσει κυρίως νομικές περιπλοκές και αναφέρομαι κυρίως στα σχέδια βελτίωσης μπορέσαμε και τα απεμπλέξαμε και επομένως αυτά τώρα τρέχουν κανονικά.

Υπάρχουν ορισμένα άλλα θέματα τα οποία θα σας τα πει ο κ. Γενικός –γιατί έχω διαβάσει την ομιλία του πριν, οπότε δεν θέλω να την κλέψω όλη!- και θα τα συζητήσετε, τα οποία όμως μας ενδιαφέρουν κυρίως προς την κατεύθυνση της επιτάχυνσής του και αυτό είναι για μας το σημαντικό στο επόμενο χρονικό διάστημα.

Βεβαίως, κακά τα ψέματα, αυτό είναι μια συζήτηση και μια αλληλοτροφοδοτούμενη διαδικασία, η οποία θα επηρεάσει και τον τρόπο με τον οποίο, η εμπειρία δηλαδή του προηγούμενου προγράμματος, θα καταστρωθεί το καινούργιο πρόγραμμα, για το οποίο όπως ξέρετε ήδη είμαστε σε εξέλιξη.

Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης είναι εξαιρετικά κεντρικό για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων που θέτει η Κυβέρνηση για την αγροτική ανάπτυξη. Είναι προφανώς ενταγμένο μέσα στη γενικότερη φιλοδοξία που αναπτύσσει η Κοινή Αγροτική Πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η χώρα μας είναι από τις χώρες η οποία υποστηρίζει τις υψηλές περιβαλλοντικές φιλοδοξίες της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, πιστεύουμε ότι ο πρωτογενής τομέας θα ωφεληθεί τελικώς από την συμμετοχή του σε περιβαλλοντικές πολιτικές. Νομίζουμε ότι είναι εξαιρετικά σημαντικό το πέρασμα σε μια πράσινη γεωργία η οποία αξιοποιεί σύγχρονα τεχνολογικά εργαλεία και επιτυγχάνει χαμηλή καλλιεργητικό κόστος ακολουθώντας όμως υψηλής ποιότητας καλλιεργητικές πρακτικές.

Θα πω πάντα ότι αυτές οι συζητήσεις έχουν εξαιρετικό ενδιαφέρον αλλά αποκτούν πραγματικό νόημα και σημασία μόνο εάν οι γεωργοί τις παρακολουθούν, εάν οι παραγωγοί τις παρακολουθούν και όχι αν τις παρακολουθεί και τις διαμορφώνει μια *intelligencia* η οποία εν πάση περιπτώσει βρίσκεται εν πολλοίς μέσα σε αυτό το δωμάτιο, αλλά έχει μεγάλη σημασία αν αυτό κατεβαίνει στο χωράφι. Γιατί αλλιώς τα λέμε θαυμάσια μεταξύ μας, αλλά εν τέλει δεν έχει καμία πρακτική σημασία το τι είναι αυτό το οποίο συμβαίνει στην πραγματικότητα.

Γι' αυτό λέω ότι τα προγράμματα και αγροτικής εκπαίδευσης αλλά και αγροτικών συμβουλών είναι εξαιρετικά σημαντικά προκειμένου να μπορούμε να μεταφέρουμε αυτές τις επιλογές και αυτές να μην ηχούν απολύτως ξεκομμένες και μένουν σε ένα απλώς επίπεδο τεχνικών ή ειδικών στα θέματα της αγροτικής ανάπτυξης αλλά πρέπει να γίνονται κτήμα ουσιαστικά του παραγωγού.

Θέλω να σας πω ότι για την Ελλάδα νομίζω ότι το πρόγραμμα τρέχει με ικανοποιητικό τρόπο και αυτό ελπίζουμε ότι θα το αξιολογήσετε κι εσείς, αλλά βεβαίως είναι πολύ σημαντικές οι κριτικές παρατηρήσεις σας κατά τη διάρκεια της εκτίμησης του προγράμματος αυτού.

Αλλά οι κριτικές παρατηρήσεις αυτές εάν υπάρξουν είναι προφανές ότι θα μας βοηθήσουν και στον τρόπο με τον οποίο θα

αξιολογήσουμε και την πορεία του παρόντος προγράμματος και την εξέλιξή του αλλά προφανώς και τον τρόπο με τον οποίο θα καταρτιστεί το νέο.

Οι υψηλές φιλοδοξίες της Κυβέρνησης αυτής για το θέμα της αγροτικής ανάπτυξης νομίζω έχουν εκφραστεί σε πολλαπλά επίπεδα. Έχουν εκφραστεί από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό, οι προτεραιότητες έχουν τεθεί. Επειδή έθεσε ο κ. Αντιπεριφερειάρχης το θέμα των αρδευτικών υποδομών θα σας πω ότι σε μια πρόσφατη συζήτηση την οποία είχα με τον Πρωθυπουργό για τα ζητήματα αυτά, εκείνο το οποίο είπαμε είναι ότι το επόμενο διάστημα και το επόμενο μεγάλο σχέδιο υποδομών για την Ελλάδα, θα είναι στην πραγματικότητα ένα σχέδιο περιβαλλοντικών υποδομών.

Και μέσα στις περιβαλλοντικές υποδομές προφανώς είναι οι αρδευτικές υποδομές και με ένα σαφή και συγκεκριμένο στόχο το να σταματήσει αυτή η υπερεκμετάλλευση που υπάρχει του υδροφόρου ορίζοντα και να περάσουμε πραγματικά σε μια λελογισμένη και σοβαρή αξιοποίηση και διαχείριση των επιφανειακών υδάτων.

Αυτό δεν αρκεί να το πούμε, το λέμε και είναι στρατηγικός στόχος, είναι πολύ σημαντικό να εκφραστεί με όρους πολιτικής δέσμευσης. Η πολιτική δέσμευση πάντοτε εκφράζεται με δέσμευση χρημάτων. Επομένως στην πραγματικότητα αυτό το οποίο λέμε είναι ότι μέσα στο επόμενο διάστημα θα δείτε τον σχεδιασμό ενός προγράμματος το οποίο θα δίνει πάρα πολύ μεγάλη σημασία στις αρδευτικές υποδομές και θα έχει μια σειρά από έργα αυτό.

Υπάρχουν έργα τα οποία ήδη έχουμε ενταγμένα μέσα στο πρόγραμμα, νομίζω είναι 31 αν θυμάμαι καλά αυτά τα έργα τα οποία έχουμε ενταγμένα μέσα στο πρόγραμμα, αλλά και ο επόμενος σχεδιασμός θα έχει τέτοιου τύπου έργα. Ορισμένα από αυτά θα είναι μεγάλα, μπορώ να σας πω ότι ήδη εξετάζουμε το τι πρόκειται να κάνουμε με το θέμα του Αχελώου γιατί αυτό είναι ένα μεγάλο έργο το οποίο έχει αντιμετωπιστεί ως εχθρικό απέναντι στο περιβάλλον, ενώ θα έπρεπε να γίνει μια προσέγγισή του ακριβώς από την αντίστροφη πλευρά. Ότι είναι ένα έργο προστασίας του περιβάλλοντος και των υδάτων.

Αλλά βεβαίως θα έχει μεσαία και μικρά έργα τα οποία είναι πολύ κρίσιμα για την άρδευση και θα πω σε ορισμένες περιπτώσεις συνδυαστικά και την ύδρευση στις περιοχές.

Είμαι σίγουρος ότι θα έχετε μια εξαιρετική συνεδρία και θα είναι πάρα πολύ χρήσιμη. Για μας, κάθε φορά οι συνεδριάσεις αυτής της Επιτροπής Παρακολούθησης είναι πολύ χρήσιμες. Να ευχαριστήσω ιδιαίτερα την παρουσία της Επιτροπής και τη συμμετοχή της στη διαδικασία αυτή. Είναι πολύ χρήσιμη η βοήθεια σας στην προσπάθεια την οποία καταβάλλουμε για την επιτυχή υλοποίηση του προγράμματος.

Και να ευχηθώ καλή εργασία και καλή συνέχεια. Εμένα θα μου επιτρέψετε, έχουμε κάτι μικρά θέματα εκεί στο Υπουργείο να πάω λίγο να τα κοιτάξω. Να είστε καλά, ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε και τον Υπουργό για την παρουσία του. Θα δώσω τον λόγο στον κ. Μανέτα να διαβάσει ένα σύντομο χαιρετισμό που μας απέστειλε εγγράφως ο Υφυπουργός Ανάπτυξης ο κ. Δήμας ο οποίος δεν μπορεί να είναι σήμερα εδώ μαζί μας, λόγω ενός εκτάκτου ταξιδιού στο Βερολίνο.

κ. ΜΑΝΕΤΑΣ: (Διαβάζει)

«Αξιότιμες κυρίες και αξιότιμοι κύριοι ευχαριστώ θερμά για την πρόσκληση να παραστώ, ωστόσο σήμερα βρίσκομαι στη Γερμανία εκπροσωπώντας την Ελλάδα στον 3^ο γύρο διυπουργικών διαβουλεύσεων μεταξύ των δύο χωρών. Θα ήθελα από τη μεριά μου να καλωσορίσω την Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 για πρώτη φορά στην Κορινθία, σε ένα κατ' εξοχήν αγροτικό νομό, με ιστορία αιώνων στην καλλιέργεια σε σημαντικό αγροτικά προϊόντα όπως τη σταφίδα, το λάδι, το κρασί και ΠΟΠ αγροτικά προϊόντα με εξαγωγικό προσανατολισμό.

Έχω την τιμή ως Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων να εποπτεύω τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας με την οποία η Διαχειριστική Αρχή του ΠΑΑ είχε και έχει άριστη συνεργασία, τόσο σε επίπεδο στρατηγικών επιλογών, όσο και στο επίπεδο υλοποίησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης με τη συμμετοχή των Υπηρεσιών μας στις θεματικές ομάδες στρατηγικού

σχεδιασμού, στις διμερείς συσκέψεις για τη συναπόφαση των κριτηρίων διαχωρισμού και τις συνέργειες των πολιτικών για την καινοτομία τόσο στον αγροτικό τομέα όσο και στους υπόλοιπους οικονομικούς τομείς.

Για την επόμενη προγραμματική περίοδο η συνεργασία αυτή θα ενισχυθεί ακόμη περισσότερο με στόχο η αγροτική ανάπτυξη να καταστεί σημαντικός πυλώνας όχι μόνο της εγχώριας παραγωγής, αλλά και της ανάπτυξης νέων μεθόδων γεωργίας, παρακολούθησης και αναβάθμισης των καλλιεργειών, αλλά και προστασίας τους από τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

Με τη βεβαιότητα η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 θα είναι παραγωγική για τον αγροτικό κόσμο και το μέλλον του, εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες σας»

Με εκτίμηση

Χρήστος Δήμας

Βουλευτής Κορινθίας, Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Χαιρετισμός από Εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Να συνεχίσουμε δίνοντας τον λόγο στον κ. Φίρμπα, Γενικό Διευθυντή της Εθνικής Αρχής Συντονισμού ΕΣΠΑ για ένα σύντομο χαιρετισμό.

Ι. ΦΙΡΜΑΣ: Καλημέρα, ευχαριστώ για την πρόσκληση. Μεταφέρω κατ' αρχήν τις θερμές ευχές της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου μας. Η Επιτροπή σας έρχεται ακριβώς μια μέρα από την ετήσια συνάντηση των Ταμείων που πραγματοποιήθηκε χτες στο CARAVEL, κατά τη γνώμη μου με σημαντική επιτυχία, αντηλλάγησαν απόψεις, χαράξαμε δρόμους μπροστά για να φτάσουμε με επιτυχία σε αυτό που πλησιάζει και που είναι το κλείσιμο των προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020 και ελπίζουμε για μια φορά ακόμη με επιτυχία για την Ελλάδα, χωρίς καμία απώλεια πόρων.

Το ΕΣΠΑ αυτή τη στιγμή για όσους δεν έχουν την εικόνα να σας τη μεταφέρω πάρα πολύ σύντομα, από την άποψη του κομματιού της

διαχείρισης βρίσκεται σε πάρα πολύ καλό σημείο όταν ήδη έχει εξειδικευτεί το 107%, έχουν ενταχθεί 88% των πόρων σε έργα και εκεί αρχίζουν μετά τα δύσκολα, γύρω στο 66% οι συμβάσεις και οι δαπάνες γύρω στο 30%.

Στόχος είναι το έτος να κλείσει περίπου στο 40% και στόχος για το 2020 είναι να φτάσουμε στο 60%. Καταλαβαίνετε ότι για τα επόμενα έτη, μέχρι το 2023 που επισήμως θα κλείσει το ΕΣΠΑ χρειάζεται μια αύξηση της προσπάθειας απ' όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα, αλλά κυρίως από αυτούς που υλοποιούν τα έργα, που φέρνουν τα έργα, που παράγουν έργα, που είναι οι δικαιούχοι.

Σε αυτό τον τομέα το Υπουργείο μας και νομίζω και το δικό σας Υπουργείο, προσπαθούμε να στηρίξουμε όπου χρειάζεται και όπως χρειάζεται, τους δικαιούχους για να μπορέσουν να ξεπεράσουν τις εγγενείς δυσκολίες τους που έγκειται είτε στις δυσκολίες του περιβάλλοντος με πιο αυστηρούς νόμους και διαδικασίες όπως ο νόμος για τις δημόσιες συμβάσεις, αλλά και την έλλειψη σε πολλές περιπτώσεις προσωπικού.

Έτσι η Εθνική Αρχή Συντονισμού σε συνεργασία και με τη ΜΟΔ θα βρίσκεται πάντα στο πλευρό των δικαιούχων, αρκεί να έχουμε συγκεκριμένα στοχευμένα και προτεραιοποιημένα αιτήματα, διότι και οι δικοί μας πόροι δεν είναι άπειροι, είναι συγκεκριμένοι και πρέπει να κάνουμε μια ιεραρχημένη επιλογή.

Σε ό,τι αφορά στο δικό σας πρόγραμμα το έχω ξαναπεί πολλές φορές στις συναντήσεις αυτής της Επιτροπής Παρακολούθησης –δεν θα ξαναπώ για το μαγικό φίλτρο και που το βρίσκετε- πράγματι είστε η έκπληξη της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου.

Βαδίζει πάρα πολύ καλά, κινείται στο μέσο όρο της απορρόφησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, κινείται σε πολύ υψηλά επίπεδα και στην χώρα μας και αξίζουν συγχαρητήρια στη συνολική προσπάθεια και της Διαχειριστικής Αρχής αλλά και των δικαιούχων του προγράμματος που βαδίζουν σωστά στην κατεύθυνση αυτή.

Η νέα προγραμματική περίοδος δεν θα μας βρει μαζί σε ό,τι αφορά τα κανονιστικά, διότι πλέον το Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης δεν περιλαμβάνεται στα Ταμεία που συναποτελούν το ΕΣΠΑ.

Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι θα είμαστε χώρια. Σημαίνει ότι πρέπει να καταβάλλουμε ιδιαίτερες προσπάθειες για να αναδείξουμε τις συμπληρωματικότητες μεταξύ των Ταμείων και των συνολικών πόρων που θα έχει η χώρα για την ανάπτυξη. Διότι ανάπτυξη και περιφερειακή ανάπτυξη χωρίς την αγροτική ανάπτυξη, για εμάς δεν νοείται.

Συνεπώς συνειδητά θα αποφύγω να χρησιμοποιήσω τον όρο «κριτήρια διαχωρισμού», διότι το ξέρει και ο κ. Bartovic το είπα και χτες είναι μια δύσκολη διαδικασία, αλλά θα σταθώ ιδιαίτερα στη συμπληρωματικότητα και η συμπληρωματικότητα πρέπει να γίνει σημαία της κοινής μας προσπάθειας για το μέλλον.

Όπως κοινή προσπάθεια και κλείνω με αυτό είναι στο πλαίσιο της διαπραγμάτευσης για τη νέα προγραμματική περίοδο, η κοινή προσπάθεια της χώρας να αντιμετωπίσει τη νέα συνήθη -επιτρέψτε μου να σας πω ότι είναι η 5^η διαπραγμάτευση που κάνω για τους πόρους- επίθεση στις δυο βασικές παραδοσιακές πολιτικές της Ένωσης: την Κοινή Αγροτική Πολιτική και την Πολιτική Συνοχής.

Και οι δυο πολιτικές δέχονται για μια ακόμη φορά πολύ μεγάλη πίεση. Η Ελλάδα συντονισμένα υπό το συντονισμό του Υπουργείου Εξωτερικού αλλά και με τη συμμετοχή των βασικών Υπουργείων σε αυτό τον τομέα που είναι το δικό μας Υπουργείο το Ανάπτυξης και Επενδύσεων, αλλά και το Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, επιδιώκει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Στη συνοχή ξεκινάμε από ένα υψηλό σημείο διότι παίρνουμε λόγω της μεθοδολογία που εφαρμόζεται υψηλότερους πόρους από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο αλλά αυτό δεν μας ικανοποιεί. Το ίδιο δεν ικανοποιεί το γεγονός ότι η πίεση προς την πολιτική Κοινή Αγροτική Πολιτική σε σχέση με κάποιες άλλες χώρες ίσως είναι καλύτερα.

Εμείς επιμένουμε να επιδιώκουμε το κατά το δυνατό καλύτερο και υψηλότερο τελικό αποτέλεσμα, σε δύσκολη συγκυρία όπως είπα και προηγούμενα στους πόρους. Ταυτόχρονα σχεδιάζουμε και βρισκόμαστε σε καλό σημείο στο συντονισμό του σχεδιασμού για τη νέα περίοδο και όπως είπα θα είμαστε δίπλα – δίπλα για όλα τα σημεία που αφορούν και τις συμπληρωματικότητες και τον συνολικό σχεδιασμό μια σειρά από ζητήματα.

Ευχαριστώ για μια ακόμη φορά, συγχαρητήρια για τη δουλειά μέχρι τώρα, είμαστε δίπλα σας και το ξέρετε ακόμη και στις υπερδεσμεύσεις τις εθνικές, διότι θεωρούμε ότι πρέπει να πετύχουμε υψηλότερα ποσοστά για να πετύχουμε τον στόχο του 100% και είμαστε πάντα εδώ και δίπλα σας για ό,τι ζητήσετε. Καλή συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε κ. Φίρμα, κρατάμε το σχόλιό σας για τις υπερδεσμεύσεις!

Ι. ΦΙΡΜΠΑΣ: Κρατάτε πρακτικά και μαγνητοφώνηση; Για να ξέρω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Όλα καταγράφονται. Να συνεχίσουμε τις εργασίες της Επιτροπής δίνοντας τον λόγο στον κ. Alexander Bartovic εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και Προϊστάμενο της Μονάδας Αγροτικής Ανάπτυξης της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης.

**Χαιρετισμός / εισήγηση από εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
(Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης/DG AGRI)**

A. BARTOVIC: Γενικέ Γραμματέα, αγαπητοί συνάδελφοι σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την πρόσκληση που μου απευθύνετε να βρίσκομαι σήμερα εδώ. Είναι μια σπουδαία ευκαιρία να ανακαλύψω άλλη μια πανέμορφη γωνιά της χώρας σας, ελπίζω σήμερα το απόγευμα να έχουμε αρκετό χρόνο να κάνουμε μια βόλτα εδώ γύρω και να δούμε λίγο και τη θάλασσα. Αλλά πριν το κάνουμε αυτό, θα πρέπει να ολοκληρώσουμε τη δουλειά μας. Πριν μπούμε ακριβώς στο θέμα μας θα ήθελα να σας αναφέρω κάποια πράγματα.

Χτες είχαμε μια συνάντηση με όλα τα Ταμεία για την Ελλάδα και εγώ βρίσκω στην πολύ άνεση θέση χάρις βεβαίως στην πάρα πολύ καλή δουλειά που κάνατε, να συνομιλώ με τους συναδέλφους μου. βρισκόμουν σε πάρα πολύ καλή θέση διότι η πρόοδος που έχετε σημειώσει στην Ελλάδα είναι πάρα πολύ ικανοποιητική.

Βρίσκεστε κοντά στον ευρωπαϊκό μέσο όρο που είναι 40% βεβαίως αυτό δεν μας επιτρέπει να εφησυχάσουμε. Όχι, η σκληρή δουλειά πρέπει να συνεχιστεί. Το τελευταίο τρίμηνο το πρόγραμμά σας έπεσε λιγάκι κατά 1 ποσοστιαία μονάδα, παρ' όλα αυτά παραμένει κοντά στον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Χτες είπα σε κάποιο συνάδελφο ότι θα έχετε ένα πάρα πολύ καλό 4^ο τρίμηνο και μάλιστα έχουμε και πάρα πολλά projects τα οποία βρίσκονται σε διαδικασία ανάπτυξης.

Εγώ θα στοιχημάτιζα ότι τον επόμενο χρόνο θα φτάσετε στον ευρωπαϊκό μέσο όρο αλλά αυτό που είναι ακόμη πιο σημαντικό είναι ότι είμαι απολύτως σίγουρος ότι η Ελλάδα θα έχει χρησιμοποιήσει όλα τα διαθέσιμα ποσά μέχρι το τέλος του προγράμματος.

Αν θυμάστε στο παρελθόν η Ελλάδα έπρεπε να επιστρέφει εκατοντάδες εκατομμυρίων ευρώ στην Ευρώπη. Υπήρχαν με άλλα λόγια χρήματα διαθέσιμα για την Ελλάδα και η Ελλάδα τα επέστρεφε. Τώρα εσείς θα τα χρησιμοποιήσετε όλα και αυτό είναι υπέροχο νέο και είμαι πάρα πολύ ικανοποιημένος γι' αυτό.

Αυτό που θα ήθελα να πω επίσης, κάτι που αναφέραμε βεβαίως και χτες με τους συναδέλφους σας, είναι ότι δεν έχετε σήμερα το χρόνο να κάνετε σημαντικές αλλαγές στο πρόγραμμα. Εγώ θεωρώ ότι το πρόγραμμα είναι πάρα πολύ καλά σχεδιασμένο, σαφώς θα μπορούσε να είναι καλύτερο, αλλά ο σχεδιασμός είναι αρκετά καλός και αυτό που πρέπει να κάνετε εσείς τώρα, είναι να υλοποιήσετε όλο το πρόγραμμα και να βοηθήσετε τους δικαιούχους να αποκτήσουν τα χρήματα που δικαιούνται. Να χρησιμοποιήσετε τα χρήματα με άλλα λόγια με συνετό τρόπο.

Αν έχετε νέες ιδέες και είμαι σίγουρος ότι έχετε πάντα νέες ιδέες, προωθήστε τις για την επόμενη προγραμματική περίοδο. Η ex ante αξιολόγηση εξελίσσεται οπότε σας παρακαλώ να υποβάλλετε τις νέες ιδέες για την επόμενη προγραμματική περίοδο. Για το υφιστάμενο πρόγραμμα δεν θα ήταν συνετό να υπάρξουν κάποιες αλλαγές.

Αυτό που θα ήθελα να πω επίσης είναι ότι είχαμε μια εξαιρετική συνεργασία με όλους τους συναδέλφους εδώ. Ουσιαστικά με διευκολύνετε πάρα πολύ στη δουλειά μου, δεν έπρεπε να ανησυχώ σχεδόν καθόλου. Αυτό που είναι πολύ σημαντικό επίσης για εμάς και βλέπω και τη συνάδελφό μου εδώ που το επιβεβαιώνει είναι ότι μάθαμε πάρα πολλά από εσάς.

Δεν είναι ότι ερχόμαστε εμείς εδώ από τις Βρυξέλλες για να σας πούμε τι πρέπει να κάνετε, όχι. Αντιθέτως αυτό που συνέβη είναι ότι εμείς σε κάθε ευκαιρία που είχαμε, μάθαμε από εσάς. Εσείς μας δώσατε πάρα πολλές

νέες ιδέες που εμείς θέλουμε να μοιραστούμε πίσω στις Βρυξέλλες με τους συναδέλφους μας και μάλιστα όποτε εγώ επιστρέφω στις Βρυξέλλες ή στο Βερολίνο πάντα μοιράζομαι αυτές τις ιδέες με τους συναδέλφους.

Το τελευταίο σχόλιο που θα ήθελα να κάνω είναι το εξής: ίσως να ακούσατε για το ότι το Γραφείο Επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχει αναπτύξει κάτι που ονομάζεται «αγροτική εκστρατεία Rural Campaign». Τι σημαίνει αυτό. Είναι ένα εργαλείο που θα σας βοηθήσει να πουλήσετε αυτό που κάνετε.

Και αυτό το εργαλείο αναπτύχθηκε για δυο βασικούς λόγους: πρώτα απ' όλα για να διαδώσετε πόσο καλή δουλειά έχετε κάνει προκειμένου όλοι οι ενδιαφερόμενοι να δουν την αξία σας και στη συνέχεια να υποβάλλουν νέες προτάσεις και μέσω αυτών να βελτιώσετε ακόμη περαιτέρω το έργο σας.

Για εμένα αυτά ήταν τα βασικά που θα ήθελα να αναφέρω. Ίσως στη συνέχεια να κάνω κάποια άλλα σχόλια αλλά θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για την πρόσκληση και εύχομαι να έχουμε μια ενδιαφέρουσα συζήτηση σήμερα. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Να ευχαριστήσουμε τον κ. Bartonic για τα καλά του λόγια, όντως αν και στο σύντομο αυτό χρονικό διάστημα έχουμε συζητήσει και ανταλλάξει απόψεις και νομίζω ότι έχουμε ξεκινήσει μια πάρα πολύ καλή συνεργασία και εμείς προσωπικά, αλλά όπως ανέφερε και ο ίδιος και με τα στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής. Οπότε και με τον χαιρετισμό του κ. Bartonic ολοκληρώσαμε το 1^ο μέρος τους χαιρετισμούς και τώρα περνάμε στο επόμενο.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Διαπίστωση απαρτίας μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Από ό,τι ενημερώθηκα έχουμε απαρτία των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης σε ποσοστό περίπου 64% οπότε συνεχίζουμε με τη δική μου εισήγηση.

**Εισήγηση από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ,
Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης
Κοινοτικών Πόρων**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Θα μου επιτρέψετε να κάνω μια κατά το δυνατό συνοπτική εισήγηση προκειμένου να στη συνέχεια να περάσουμε και στα επιμέρους θέματα της ημερήσιας διάταξης.

Όπως προανέφερα σήμερα θα έχουμε την ευκαιρία να κάνουμε μια επισκόπηση της μέχρι σήμερα προόδου του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης να αναφερθούμε στις βασικές προτεραιότητες που θέτουμε και στις πρωτοβουλίες που έχουμε αναλάβει ώστε να διασφαλίσουμε την επιτυχημένη υλοποίησή του ενώ ταυτόχρονα θα σας πω δυο λόγια για τις ενέργειες που έχουμε δρομολογήσει σχετικά με τη διαβούλευση και την προετοιμασία μας για τη νέα ΚΑΠ.

Όσον αφορά τη μέχρι σήμερα πορεία του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης θα έλεγα ότι έχει μια ικανοποιητική πρόοδο ως προς την ενεργοποίηση και την απορρόφησή του γεγονός που καταδεικνύει τη μεγάλη προσπάθεια που καταβάλλεται απ' όλους σας, ώστε να εξασφαλίζεται αφ' ενός η άμεση ανταπόκριση στις απαιτήσεις της εφαρμογής του και αφ' ετέρου η ικανοποίηση των κανονιστικών υποχρεώσεων ως προς την επίτευξη των στόχων του.

Ταυτόχρονα όμως θα ήθελα να επισημάνω ότι χρειάζεται να εντατικοποιήσουμε περαιτέρω τις προσπάθειές μας δεδομένου ότι βρισκόμαστε ήδη στο 4^ο έτος της υλοποίησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και σε ορισμένα κρίσιμα μέτρα του Προγράμματος με μεγάλη χρηματοδοτική βαρύτητα και αυξημένη ζήτηση από τους ενδιαφερόμενους. Δεν έχουμε φτάσει στο επίπεδο που θα έπρεπε καθώς υπήρξαν σημαντικές καθυστερήσεις τα προηγούμενα χρόνια.

Καθυστερήσεις που οφείλονται κύρια στην έλλειψη πολιτικής βούλησης να δώσει λύσεις και να αναλάβει πρωτοβουλίες ώστε τα μέτρα αυτά να προχωρήσουν γρήγορα στερώντας έτσι πολύτιμους πόρους από την οικονομία και την παραγωγή, σε μια περίοδο που τόσο πολύ τους είχαν ανάγκη και τους έχουν ακόμη, αποδυναμώνοντας ταυτόχρονα την αναπτυξιακή δυναμική του Προγράμματος.

Ενδεικτικά θα αναφερθώ σε κάποια από τα μέτρα στα οποία διαπίστωση καθυστερήσεις αναλαμβάνοντας τα καθήκοντά μου όπως:

- Στα σχέδια βελτίωσης όπου δεν είχε προχωρήσει η αξιολόγηση των 15.000 φακέλων που υποβλήθηκαν από τους παραγωγούς στην προκήρυξη που έγινε πριν δυο χρόνια
- Στα δασικά μέτρα που δεν είχαν εκδοθεί οι προκηρύξεις από τη Γενική Διεύθυνση Δασών στην οποία έχουν εκχωρηθεί
- Στο μέτρο των γεωργικών συμβουλών όπου ουσιαστικά έχουν καθυστερήσει οι διαδικασίες σύστασης των Μητρώων συμβούλων και παρόχων σε συνεργασία με τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, όπως και η προκήρυξη του μέτρου.
- Στο μέτρο της κατάρτισης των νέων γεωργών όπου μέχρι πρόσφατα δεν είχαν καν ξεκινήσει τα σχετικά εκπαιδευτικά προγράμματα από τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ για τους δικαιούχους της τελευταίας προκήρυξης του μέτρου.
- Στο μέτρο της προληπτικής προστασίας καλλιεργειών από φυσικές καταστροφές για την χαλαζική προστασία, που είχε καθυστερήσει η αξιολόγηση της 1^{ης} προκήρυξης από τον ΕΛΓΑ.
- Στο μέτρο της ευρυζωνικότητας όπου δεν έχει προχωρήσει η προκήρυξή του.

Στην αντιμετώπιση ακριβώς αυτών των αδυναμιών και καθυστερήσεων που διαπιστώσαμε ως πολιτική ηγεσία, δώσαμε στο σύντομο χρονικό διάστημα από τον Ιούλιο μέχρι σήμερα άμεση προτεραιότητα αναλαμβάνοντας συγκεκριμένες δράσεις και πρωτοβουλίες για την επιτάχυνση των διαδικασιών, σε ορισμένες από τις οποίες θα ήθελα να αναφερθώ.

Πρώτον, θέσαμε σε άμεση εφαρμογή σε στενή συνεργασία με τις Περιφέρειες της χώρας και τις ομάδες τοπικής δράσης του LEADER, το νέο μοντέλο αναλυτικής στοχοθέτησης με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα ενεργειών. Με σκοπό την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση, την επίσπευση της ενεργοποίησης και εφαρμογής των εκχωρημένων μέτρων του ΠΑΑ καθώς και του LEADER, την έγκαιρη ένταξη και υλοποίηση των επενδύσεων ιδιωτικών και δημοσίων και την προοδευτική βελτίωση των

ποσοστών απορρόφησης για τον περιορισμό του κινδύνου απώλειας πόρων, στο τέλος της προγραμματικής περιόδου.

Στο πλαίσιο αυτό ενημερώσαμε εγγράφως τους Περιφερειάρχες και θετικούς Αντιπεριφερειάρχες καθώς και την Ένωση Περιφερειών και πραγματοποιούμε και επιτόπιες τεχνικές συναντήσεις σε κάθε Περιφέρεια ώστε να ενδυναμώσουμε την επικοινωνία μας και την ανταπόκριση όλων μας, στην επίλυση των θεμάτων που προκύπτουν.

Επίσης προχωράμε από κοινού με την Ένωση Περιφερειών στην ανασύσταση της ομάδας συντονισμού και παρακολούθησης της προόδου εφαρμογής του ΠΑΑ 2014-2020 διευρύνοντας τον ρόλο της ως οργάνου υποστήριξης της προετοιμασίας και του στρατηγικού σχεδίου της ΚΑΠ για την περίοδο 2021-2027.

Για μας ο σωστός προγραμματισμός και η συνέπεια στην επίτευξη των στόχων έχουν πολύ μεγάλη σημασία και θέλω να γνωρίζετε ότι για όλη αυτή την δουλειά που γίνεται ενημερώνεται άμεσα το γραφείο του Πρωθυπουργού καθώς και το γραφείο του Υφυπουργού παρά τω Πρωθυπουργώ.

Στη βάση του συγκεκριμένου προγραμματισμού θα ήθελα να επισημάνω ότι ήδη τα πρώτα αποτελέσματα είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικά, ως προς την επίτευξη των στόχων που θέσαμε για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των σχεδίων βελτίωσης, μετά και τις κατευθύνσεις που δόθηκαν ως προς τον έλεγχο του εύλογου κόστους των επενδύσεων, την ολοκλήρωση της αξιολόγησης και την πληρωμή της 1^{ης} δόσης στους δικαιούχους του μέτρου των μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, την πρόοδο της αξιολόγησης των μικρών εγγειοβελτιωτικών έργων και του μέτρου της συνεργασίας για την προώθηση της καινοτομίας.

Η προσπάθεια αυτή θα πρέπει να συνεχιστεί απ' όλους μας το ίδιο εντατικά μέχρι το τέλος του έτους, όπως επίσης και τη νέα χρονιά, ώστε να έχουμε ολοκληρώσει τις νομικές δεσμεύσεις και να έχουμε ξεκινήσει πληρωμές σε όλα τα μέτρα εντός του 2020.

Δεν υπάρχουν περιθώρια για αστοχίες και καθυστερήσεις δεδομένου ότι θα πρέπει να δοθεί ικανοποιητικός χρόνος για την υλοποίηση

των έργων ιδιωτικών και δημοσίων μέχρι το τέλος του 2023 και βεβαίως να μην έχουμε ημιτελή έργα στο τέλος της προγραμματικής περιόδου.

Δεν έχουμε άλλωστε την πολυτέλεια μεταφοράς τους ως ανειλημμένες υποχρεώσεις στην επόμενη περίοδο, όπου οι πιέσεις ως προς τον προϋπολογισμό της, θα είναι μεγάλες.

Στην ίδια κατεύθυνση επιτάχυνσης της υλοποίησης του ΠΑΑ και ικανοποίησης του αυξημένου επενδυτικού ενδιαφέροντος διατυπώσαμε και τις προτάσεις μας που απευθύναμε εγγράφως στις Περιφέρειες:

- Για την κατάργηση του μέτρου της δασικής οδοποιίας ώστε οι πόροι του να μεταφερθούν στο μέτρο των σχεδίων βελτίωσης για την ικανοποίηση της ιδιαίτερης αυξημένης ζήτησης
- Για τη μεταφορά των πόρων του μέτρου της μικρής μεταποίησης, που δεν έχουν αξιοποιηθεί ακόμη
- Για την κάλυψη της ζήτησης στις αντίστοιχες δράσεις των τοπικών προγραμμάτων LEADER εξοικονομώντας χρόνο από επιπλέον προκηρύξεις στις ίδιες χωρικές ενότητες και συμβάλλοντας στην επιτάχυνση αξιοποίησής τους

Δεύτερον, ενημερώσαμε αναλυτικά και εγγράφως τις νέες Διοικήσεις των εποπτευόμενων Οργανισμών του Υπουργείου μας, τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, τον ΕΛΓΑ αλλά και τον ΟΠΕΚΕΠΕ σχετικά με τους στόχους και τα χρονοδιαγράμματα ενεργειών, ώστε από κοινού να επιδιώξουμε την επιτάχυνση των διαδικασιών υλοποίησης στο μέτρο του ΠΑΑ και την άμεση επίλυση των όποιων προβλημάτων και εκκρεμοτήτων προκύπτουν.

Στο πλαίσιο αυτό θέσαμε σε πρώτη προτεραιότητα την κατάρτιση των νέων γεωργών από τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ με στόχο οι εκπαιδεύσεις να έχουν ολοκληρωθεί μέσα στο 1^ο εξάμηνο του 2020.

Την άμεση ολοκλήρωση από τον ΕΛΓΑ της αξιολόγησης της 1^{ης} πρόσκλησης του μέτρου για την προληπτική προστασία καλλιεργειών από φυσικές καταστροφές, καθώς και την έκδοση νέας πρόσκλησης.

Πράγματι έχει ήδη ολοκληρωθεί η αξιολόγηση της 1^{ης} πρόσκλησης ενώ σύντομα μετά και τη σύμφωνη γνώμη της σημερινής

Επιτροπής Παρακολούθησης σχετικά με την τροποποίηση των κριτηρίων επιλογής θα εκδοθεί και η 2^η πρόσκληση του μέτρου.

Την άμεση έκδοση από τον ΟΠΕΚΕΠΕ του θεσμικού πλαισίου εκχώρησης της αρμοδιότητας εκκαθάρισης δαπανών Τεχνικής Βοήθειας στις Περιφέρειες, διαδικασία που έχει ήδη δρομολογηθεί με την υπογραφή των σχετικών αποφάσεις.

Τρίτον, καταρτίσαμε σε συνεργασία με τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τους ενδιαμέσους φορείς διαχείρισης των δασικών μέτρων σαφές πλάνο υποστηρικτικών ενεργειών για την προκήρυξη κατά προτεραιότητα των μέτρων δημοσίου χαρακτήρα 8.3. και 8.4. για την πρόληψη και αποκατάσταση από φυσικές καταστροφές, τα οποία και προκηρύχθηκαν τον Οκτώβριο.

Ταυτόχρονα σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Δασών οργανώσαμε εκπαιδευτικές ημερίδες για την κατάρτιση των στελεχών των φορέων που εμπλέκονται στην υλοποίηση των μέτρων, ενώ συγκροτήσαμε και ομάδα υποστήριξής τους (Help Desk) για την παροχή βοήθειας σε κάθε πρόβλημα που θα ανακύπτει.

Επίσης εξετάζουμε τη δυνατότητα εκχώρησης Τεχνικής Βοήθειας του ΠΑΑ απ' ευθείας στις Υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας, ώστε να ανταποκριθούν αποτελεσματικότερα στις απαιτήσεις αξιολόγησης, ένταξης και πληρωμής των έργων τους.

Τέταρτον, διαγνώσαμε άμεσα τις αυξημένες ανάγκες εφαρμογής μέτρων του ΠΑΑ με μεγάλη χρηματοδοτική βαρύτητα και σημαντική αναπτυξιακή συμβολή, όπως τα μέτρα των μεγάλων εγγειοβελτιωτικών έργων και της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων και προχωρήσαμε ήδη στην υποστήριξη των φορέων υλοποίησής τους, της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων και της Διεύθυνσης Προγραμματισμού του Υπουργείου μας μέσω της Τεχνικής Βοήθειας του ΠΑΑ.

Πέμπτον, συγκροτήσαμε ομάδα εργασίας για την προετοιμασία του θεσμικού πλαισίου και της προκήρυξης του μέτρου των γεωργικών συμβουλών. Με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών και βεβαίως του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. και είμαστε σε στενή συνεργασία με την νέα ηγεσία του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ για την επιτάχυνση των διαδικασιών της αρχικής

κατάρτισης των συμβούλων που έχουν εγγραφεί στο σχετικό μητρώο των παρόχων γεωργικών συμβουλών.

Έκτον, προετοιμάζουμε εντατικά την άμεση προκήρυξη της δράσης 4.1.2. των σχεδίων βελτίωσης για την εξοικονόμηση νερού για το οποίο έχει συνταχθεί το σχέδιο της Υπουργικής Απόφασης εφαρμογής, του υπομέτρου 3.1. «Στήριξη συμμετοχή σε συστήματα ποιότητας» όπου χτες από όσο ενημερώθηκα υπογράφηκε η Υπουργική Απόφαση από τον Υπουργό. Αλλά και νέα πρόσκληση για το «Κομφούζιο» που έγινε ήδη η προδημοσίευση του σχετικού μέτρου.

Έβδομον, προχωρήσαμε σε συνεργασία με το νεοσύστατο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης στην έκδοση Κοινής Υπουργικής Απόφασης εκχώρησης της εφαρμογής του μέτρου της ευρυζωνικότητας όσον αφορά στο σκέλος του έργου «ultra fast broadband» στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και εφαρμογής Τομέα τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, προσδοκώντας την επιτάχυνση της εφαρμογής του με την έκδοση της σχετικής προκήρυξης το συντομότερο δυνατό, δεδομένου ότι και ο επικαιροποιημένος φάκελος του έργου υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 22 Νοεμβρίου.

Όγδοον, υποβάλλαμε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την 6^η τροποποίηση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης μετά από εντατική διαβούλευση με τις Υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας, τους εκπροσώπους τους οποίους ευχαριστούμε θερμά για τη διαρκή και αμέριστη υποστήριξή τους. Κύριε Bartonic και κα Καντάρη σας ευχαριστούμε ιδιαίτερα.

Ένατον, επισπεύσαμε τις διαδικασίες ενεργοποίησης των χρηματοδοτικών εργαλείων του ΠΑΑ για τη στήριξη της υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων στον πρωτογενή τομέα και τη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων, καθώς υπογράφηκε από τον Υπουργό η συμφωνία χρηματοδότησης για το Ταμείο Εγγυήσεων με το ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων ύψους 80 εκατομμυρίων και το οποίο αναμένεται να μοχλεύσει πόρους της τάξης των 400 εκατομμυρίων ευρώ.

Συγκροτήθηκε επίσης η επενδυτική Επιτροπή και ενέκρινε την πρόσκληση που ήδη εξέδωσε το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων προς τις Τράπεζες για τη συμμετοχή τους στο Ταμείο Εγγυήσεων. Η ενεργοποίηση του

συγκεκριμένου Ταμείου φιλοδοξούμε ότι θα προσδώσει νέα δυναμική στο πρόγραμμα εξασφαλίζοντας την απαραίτητη ρευστότητα στους επενδυτές για την υλοποίηση των επενδυτικών τους σχεδίων.

Αξίζει εδώ να αναφερθούμε και σε μια ακόμη πρωτοβουλία που αναλάβαμε ως πολιτική ηγεσία σε συνεργασία με τις ελληνικές Τράπεζες για την τόνωση του επενδυτικού περιβάλλοντος τον εκσυγχρονισμό στη γεωργία και τις αγροτικές επιχειρήσεις και η οποία αφορά στη συμφωνία μας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ύψους αρχικά 170 εκατομμυρίων ευρώ με προοπτική να ξεπεράσει τα 200 για την παροχή μακροπρόθεσμων δανείων χαμηλού επιτοκίου καθώς τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα θα δανείζονται με επιτόκιο μειωμένο κατά 80% σε σχέση με το τρέχον της τραπεζικής αγοράς.

Στην ίδια κατεύθυνση συνεργαζόμαστε στενά τόσο με την Ελληνική Ένωση Τραπεζών όσο και με τους εκπροσώπους των τραπεζικών ιδρυμάτων της χώρας για την καλύτερη προετοιμασία των χρηματοδοτικών εργαλείων, αλλά και τη συνολικότερη υποστήριξη των επενδυτών στην υλοποίηση των επενδυτικών τους σχεδίων.

Δέκατον, επιλύουμε συντονισμένα και μεθοδικά σε συνεργασία με τη ΜΟΔ, τον ΟΠΕΚΕΠΕ και την ΕΥΚΕ σημαντικά προβλήματα που σχετίζονται με την προετοιμασία του ΠΣΚΕ για πληρωμές επενδυτικών μέτρων του ΠΑΑ καθώς το ΠΣΚΕ αποτελεί κρίσιμο παράγοντα επιτυχίας των στόχων επιτάχυνσης της υλοποίησης των επενδύσεων και της απορρόφησης του προγράμματος.

Στην κατεύθυνση αυτή επισπεύσαμε την προετοιμασία του ΠΣΚΕ για τις πληρωμές στα μέτρα της μεταποίησης των μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων και των ομάδων παραγωγών. Στο ίδιο πλαίσιο δρομολογούμε μέσω της Τεχνικής Βοήθειας του ΠΑΑ και σε συνεργασία με τη ΜΟΔ την περαιτέρω υποστήριξη έργου του ΠΣΚΕ λόγω των αυξημένων αναγκών άμεσης παραμετροποίησης διαφορετικών σταδίων εφαρμογής μέτρων του ΠΑΑ αλλά και της αναβάθμισής του ως προς τη δυνατότητα πραγματοποίησης επιπλέον διασταυρωτικών ελέγχων με τα επιχειρησιακά προγράμματα των ΚΟΑ.

Ως προς τις πληρωμές. Θα ήθελα επίσης να τονίσω ότι πραγματοποιούνται στην ώρα τους και να διαβεβαιώσω ότι έγκαιρα θα

καταβληθεί από τον ΟΠΕΚΕΠΕ στους δικαιούχους και η εξισωτική αποζημίωση της φετινής χρονιάς ύψους 250 εκατομμυρίων ευρώ, τη βάση της νέας οριοθέτησης των μειονεκτικών περιοχών της χώρας που έγινε το 2018 αφού εξασφαλίσουμε και την απαιτούμενη πρόσθετη εθνική χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημάνω ότι παρά το γεγονός πως η φετινή χρονιά ήταν εκλογική και παρά τις καθυστερήσεις και αδυναμίες στις οποίες αναφέρθηκα, έχουμε καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια και οφείλω να ευχαριστήσω όλους όσους συνέβαλλαν και συμβάλλουν σε αυτό, ώστε να κλείσουμε το έτος κατά το δυνατό καλύτερα και σύμφωνα με τις δεσμεύσεις μας.

Έτσι εκτιμούμε βάσιμα ότι θα καταφέρουμε να ξεπεράσουμε σε πληρωμές τα 600 εκατομμύρια ευρώ και να φτάσουμε σε απορρόφηση το 50% με την προκαταβολή. Επιδόσεις, που στοχεύουμε να είναι από τις καλύτερες, ίσως η καλύτερη του ΕΣΠΑ για το 2019.

Επίσης με την ευκαιρία της σημερινής Επιτροπής Παρακολούθησης θα ήθελα να σας ενημερώσω συνοπτικά και για τον προγραμματισμό μας σχετικά με τη διαβούλευση και προετοιμασία του στρατηγικού σχεδίου της νέας ΚΑΠ.

Ειδικότερα μέσα στο σύντομο χρονικό διάστημα από τον Ιούλιο μέχρι σήμερα:

- Συμμετέχουμε ενεργά και διαβουλευόμαστε με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο υψηλότερο επίπεδο, διατυπώνοντας σθεναρά τις δικές μας θέσεις και προτάσεις, διαμορφώνοντας ισχυρές συμμαχίες με άλλα κράτη - μέλη και επιδιώκοντας μεθοδικά το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για τη διασφάλιση των εθνικών μας συμφερόντων. Στην κατεύθυνση αυτή επιδιώκουμε τη διατήρηση προϋπολογισμού της νέας ΚΑΠ στα σημερινά επίπεδα, τον περιορισμό του κινδύνου για πλήρη εξωτερική σύγκλιση των άμεσων ενισχύσεων, την άμβλυνση των επιπτώσεων της εσωτερικής σύγκλισης των δικαιωμάτων ενίσχυσης, την απλοποίηση των παρεμβάσεων στο σύνολο των πυλώνων της ΚΑΠ, τη μείωση της γραφειοκρατίας προς όφελος των παραγωγών καθώς και την παροχή μεγαλύτερης ευελιξίας στον σχεδιασμό και την

εφαρμογή των επιμέρους στρατηγικών σχεδίων κάθε κράτους – μέλους στη βάση των ιδιαιτεροτήτων και των προτεραιοτήτων του.

- Ολοκληρώσαμε άμεσα και με επιτυχία τη διαδικασία επιλογής αναδόχου για την κατάρτιση της SWOT analysis και για την τεχνική υποστήριξη σύνταξης και υποβολής του στρατηγικού σχεδίου της ΚΑΠ. Έχουμε ολοκληρώσει επίσης τις προδιαγραφές για την ex ante μελέτη και τη μελέτη διαχείρισης κινδύνων και βρισκόμαστε στη διαδικασία ανάθεσής τους.
- Συστήσαμε τρεις διευρυμένες ομάδες στρατηγικού σχεδιασμού στις θεματικές ενότητες που αφορούν την ανταγωνιστικότητα, το περιβάλλον και κλιματική αλλαγή και την τοπική ανάπτυξη της υπαίθρου αντίστοιχα, οι οποίες στη βάση ευρείας θεσμικής διαβούλευσης και εκπροσώπησης θα επεξεργαστούν τις προτάσεις για τις παρεμβάσεις του νέου εθνικού μας στρατηγικού σχεδίου της νέας ΚΑΠ. Καταρτίσαμε και αποστείλαμε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή οδικό χάρτη προγραμματισμού με αναλυτικό χρονοδιάγραμμα για τα κυριότερα ορόσημα της προετοιμασίας, κατάρτισης, άτυπης υποβολής, διαβούλευσης και επίσημης υποβολής του στρατηγικού σχεδίου ΚΑΠ.
- Για την προετοιμασία της νέας περιόδου είμαστε σε στενή συνεργασία και επικοινωνία τόσο με την γεωγραφική μας Μονάδα στη Γενική Διεύθυνση Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσο και με την οριζόντια γεωγραφική ομάδα συντονισμού των στρατηγικών σχεδίων, τα στελέχη των οποίων ευχαριστούμε ιδιαίτερα για την υποστήριξή τους.
- Έχουμε ήδη πραγματοποιήσει δυο τεχνικές συναντήσεις σε Βρυξέλλες και Αθήνα, ενώ διοργανώσαμε από κοινού με τη Διεύθυνση Στρατηγικής Απλοποίησης και Αναλύσεων Πολιτικής της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ημερίδα ενημέρωσης για το κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης της νέας προγραμματικής περιόδου, με μεγάλη συμμετοχή στελεχών του Υπουργείου μας.
- Στο ίδιο πλαίσιο καταρτίσαμε και υλοποιούμε πλάνο επιμέρους εκδηλώσεων και διμερών τεχνικών συναντήσεων ενημέρωσης με

όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, Περιφέρειες και συναρμόδια Υπουργεία σχετικά με τη νέα ΚΑΠ και το κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης για την αρτιότερη προετοιμασία τους για την επόμενη προγραμματική περίοδο.

- Προχωρούμε επίσης στην υλοποίηση του πλάνου μας για την ανάπτυξη της εταιρικής σχέσης για τη νέα ΚΑΠ το οποίο περιλαμβάνει τη διοργάνωση ημερίδων διαβούλευσης και ενημερωτικών εκδηλώσεων σε κάθε Περιφέρεια καθ' όλη τη διάρκεια προετοιμασίας του στρατηγικού σχεδίου, έως και την υποβολή του προς έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Μέχρι σήμερα έχουμε πραγματοποιήσει τρεις ημερίδες διαβούλευσης σε Βέροια, Κοζάνη, Λαμία και στις 19 Δεκεμβρίου θα είμαστε στις Σέρρες και θα συνεχίσουμε με το νέο έτος σε όλη τη χώρα ενώ σχετική εκδήλωση έχουμε προγραμματίσει και στο πλαίσιο της 28^{ης} AGROTICA στη Θεσσαλονίκη.
- Επίσης συμμετείχαμε ενεργά στην 24^η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης στα πλαίσια της οποίας ενημερώσαμε τους επισκέπτες σχετικά με το τρέχον πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης αλλά και τη νέα ΚΑΠ ενώ οργανώσαμε εκδήλωση για τις νέες προκλήσεις για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή.
- Ταυτόχρονα για την καλύτερη ενημέρωση των ενδιαφερομένων και την ενεργή συμμετοχή τους στις διαδικασίες διαβούλευσης έχει αναρτηθεί στους δικτυακούς τόπους του Υπουργείου σχετικό κείμενο καθώς και έντυπο το οποίο σας έχει διανεμηθεί σήμερα εδώ, στο οποίο αναδεικνύονται οι νέες προκλήσεις, προτεραιότητες και αλλαγές που επιφέρουν οι προτάσεις των Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Κοινή Αγροτική Πολιτική μετά το 2020 καθώς και σχετικό ερωτηματολόγιο το οποίο και σας καλούμε να απαντήσετε ηλεκτρονικά, αλλά και να προωθήσετε σε όλους τους υπόλοιπους ενδιαφερόμενους φορείς στις Περιφέρειές σας.
- Στόχος μας βεβαίως είναι να συνδιαμορφώσουμε μέσα από μια εκτεταμένη διαδικασία ενημέρωσης και ανταλλαγής απόψεων μια κοινή αντίληψη για τον προσανατολισμό και τις εθνικές μας προτεραιότητες

και επιδιώξεις, τις στρατηγικές επιλογές και προκλήσεις για την ελληνική γεωργία και τις αγροτικές μας περιοχές.

- Και ασφαλώς στο πλαίσιο αυτό και καθ' όλη τη διάρκεια της προετοιμασίας μας αναμένουμε την ενεργή και ουσιαστική συμμετοχή σας για την κατάθεση εποικοδομητικών προτάσεων.
- Κυρίες και κύριοι κλείνω λέγοντας ότι με τις συγκεκριμένες πρωτοβουλίες που σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα αναλάβαμε και υλοποιούμε αλλά και με τον συνολικότερο σχεδιασμό που έχουμε κάνει και σταδιακά θέτουμε σε εφαρμογή, φιλοδοξούμε να δώσουμε νέα ώθηση και δυναμική τόσο στην υλοποίηση του τρέχοντος προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της περιόδου 2014-2020 όσο και στη διαδικασία διαβούλευσης και προετοιμασίας του εθνικού στρατηγικού σχεδίου της ΚΑΠ 2021-2027 ανταποκρινόμενοι άμεσα και αποτελεσματικά στις αυξημένες προσδοκίες του αγροτικού κόσμου της χώρας και τις υψηλές απαιτήσεις του πλαισίου διαπραγματεύσεων για τη νέα προγραμματική περίοδο.

Με αυτές τις σκέψεις θα ήθελα να σας καλωσορίσω και πάλι στην 8^η Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και να ξεκινήσουμε δυναμικά καταβάλλοντας από κοινού κάθε δυνατή προσπάθεια για την επιτυχία των στόχων που έχουμε θέσει.

Τέλος θα ήταν παράλειψή μου να μην ευχαριστήσω τα στελέχη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης που επιμελήθηκαν την όλη προετοιμασία και διοργάνωση της σημερινής Επιτροπής Παρακολούθησης, θα ήθελα δράττοντας την ευκαιρία αυτή να εκφράσω για άλλη μια φορά τις ευχαριστίες και στους συναδέλφους γεωπόνους των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, που έχουν αναλάβει το δύσκολο αυτό έργο μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα να ολοκληρώσουν την αξιολόγηση των σχεδίων βελτίωσης, ενός από τα πιο σημαντικά επενδυτικά μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης.

Οπότε και από αυτό το βήμα θα ήθελα να τους ευχαριστήσω γιατί πραγματικά σύμφωνα και με την τελευταία ενημέρωση που είχα από τον αρμόδιο Προϊστάμενο τον κ. Τσιατούρα βρίσκεται σε πάρα πολύ καλό επίπεδο αξιολόγησης σε όλες τις Περιφέρειες.

Με αυτά θα ήθελα να σας ευχαριστήσω πολύ και πριν συνεχίσουμε νομίζω ότι οι αυτοδιοικητικοί μας ήδη αποδεσμεύτηκαν, οπότε συνεχίσουμε με την έγκριση των πρακτικών της προηγούμενης Επιτροπής Παρακολούθησης. Τα πρακτικά της 7^{ης} Επιτροπής Παρακολούθησης έχουν περιληφθεί στον φάκελο αν δεν υπάρχει κάποια αντίρρηση εγκρίνονται και προχωρούμε.

**Εγκρίνονται ομόφωνα τα πρακτικά της 7^{ης} Συνεδρίασης
της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Συνεχίζουμε με την έγκριση της ημερήσιας διάταξης της 8^{ης} συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης. Δεν ξέρω αν θα ήθελε κάποιος να προσθέσει κάποιο θέμα. Mr Bartovic would do like to add something in the agenda, no.

**Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης της 8^{ης} Συνεδρίασης
της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Οπότε θα ήθελα να καλέσω στο βήμα τον κ. Δημήτρη Παππά Προϊστάμενο της Μονάδας Χρηματοοικονομικών Ροών και ΟΠΣΑΑ για να μας παρουσιάσει την πορεία υλοποίησης του ΠΑΑ 2014-2020.

ΜΕΡΟΣ Α: ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΑ

**Πορεία Υλοποίησης του ΠΑΑ 2014-2020
(ΕΥΔ ΠΑΑ Μονάδα Χρηματοοικονομικών Ροών και ΟΠΣΑΑ)**

Δ. ΠΑΠΠΑΣ: Ευχαριστώ πολύ κ. Πρόεδρε, καλημέρα σε όλους. Σκοπός της σημερινής μου παρουσίασης είναι ουσιαστικά να σας παρουσιάσω με αριθμούς και με διαγράμματα αναλυτικά όσα ειπώθηκαν από τον κ. Γενικό σχετικά με την πορεία του προγράμματος.

Ξεκινώντας θα δούμε μερικά γενικά στοιχεία του προγράμματος. Μέχρι τώρα οι εντάξεις μετά και την απόφαση ένταξης που εκδόθηκε και αφορούσε την εξισωτική, σε όρους ενωσιακής συμμετοχής ανέρχονται στο 91,4% του προγράμματος και σε όρους δημόσιας δαπάνης στο 88%.

Η απορρόφηση μαζί με την προκαταβολή είναι στο 46,56% και με την πληρωμή της εξισωτικής μέχρι τα Χριστούγεννα θα ανέλθει στο 49,4%.

Πιστεύουμε ότι μέχρι το τέλος του έτους η απορρόφηση μαζί με την προκαταβολή θα αγγίξει το 50% του προγράμματος.

Πάμε να δούμε λίγο πιο αναλυτικά. Μιλάμε για ενεργοποίηση του ΠΑΑ δηλαδή πάνω από το 98% εντάξεις ανειλημμένων υποχρεώσεων και νέες προσκλήσεις.

Πάμε να δούμε τις εντάξεις στο σύνολο του προγράμματος: ανέρχονται στο 4,9 δις ευρώ, εκ των οποίων το 1,7 αφορά ανειλημμένες και τα 3,3 δις ευρώ αφορούν νέες προσκλήσεις. Αντίστοιχη βέβαια είναι και η κατάσταση σε επίπεδο νομικών δεσμεύσεων, στα 4,4 δις ευρώ σε όρους δημόσιας δαπάνης συνολικά, εκ των οποίων 1,6 δις αφορούν ανειλημμένες και τα 2,76 νέες προσκλήσεις.

Οι πληρωμές που μας αφορούν 2,63 δις ευρώ είναι οι πληρωμές μέχρι την προηγούμενη Δευτέρα, εκ των οποίων το 1,1 δις αφορά ανειλημμένες υποχρεώσεις και το 1,5 δις νέες προσκλήσεις.

Για το 2019 μέχρι τώρα οι πληρωμές ανέρχονται στα 262 εκατομμύρια ευρώ, εδώ έχουμε συνυπολογίσει και την εξισωτική αποζημίωση που αναμένεται να πληρωθεί πριν τα Χριστούγεννα.

Ουσιαστικά οι νέες πληρωμές έχουν υπερκεράσει τις πληρωμές που αφορούν ανειλημμένες υποχρεώσεις 52,6% αφορούν νέες προσκλήσεις και το 47,4% ανειλημμένες υποχρεώσεις του προγράμματος.

Με μέτρα με μεγαλύτερη συμβολή στην απορρόφηση είναι το μέτρο 14 με 40%, το μέτρο 11 με 16% και ακολουθούν το μέτρο 4 και το μέτρο 6. Το διάγραμμα αυτό μας δείχνει την πορεία των πληρωμών σε σχέση με τις προβλέψεις ανά τρίμηνο. Πρέπει να παρατηρήσουμε ότι οι προβλέψεις μας είναι ακριβείς πάνω από 90% έχουμε πέσει στις προβλέψεις μας ανά τρίμηνο, γεγονός που δείχνει ότι έχουμε και τη δυνατότητα μέσω των πληροφοριακών συστημάτων και από τις Υπηρεσίες πια να αξιολογούν και να προβλέπουν ακριβώς περίπου τις πληρωμές που θα έχουμε ανά τρίμηνο και πιστεύουμε μάλιστα ότι στο τέλος του έτους θα έχουμε υπερβεί την πρόβλεψή μας.

Πρόβλεψη που αφορά τα 602 εκατομμύρια ευρώ σε όρους δημόσιας δαπάνης πιστεύουμε ότι θα ξεπεράσουμε τα 615 εκατομμύρια ευρώ για το 2019 μιλάω πάντα. Ήδη έχουμε πετύχει τον κανόνα $n+3$ για το 2019 και

πιστεύουμε ότι το 1^ο τρίμηνο του '20 θα έχουμε πιάσει και τον στόχο που θα αφορά το 2020.

Το διάγραμμα αυτό δείχνει την κατάταξη των κρατών – μελών, προσοχή μέχρι το Q3 που σημαίνει μέχρι 15 Οκτωβρίου του 2019 σε όρους εντάξεων είμαστε πάνω από το μέσο όρο, σε όρους πληρωμών όμως λίγο κάτω από το μέσο όρο, πρέπει όμως να σας πω ότι παραδοσιακά οι πληρωμές μας όλες γίνονται το τελευταίο τρίμηνο του κάθε έτους, όταν πληρώνουμε τα γεωργοπεριβαλλοντικά, μέτρο 10 και 11 και την εξισωτική αποζημίωση. Πιστεύουμε δηλαδή ότι στο τέλος του έτους θα είμαστε κοντά στο μέσο όρο.

Ξεκινώντας να βλέπουμε αναλυτικά τα μέτρα του προγράμματος, θα ξεκινήσω με τις ιδιωτικές επενδύσεις και το μέτρο 3. Όπως αναφέρθηκε, εκδόθηκε η Υπουργική Απόφαση λεπτομερειών του μέτρου 3.1. και η έκδοση της πρόσκλησης αναμένεται για το 1^ο δίμηνο του 2020. Οπότε έχουμε και την ενεργοποίηση και του μέτρου αυτού.

Το μέτρο 4.1. σχέδια βελτίωσης. Η διαδικασία πηγαίνει αρκετά καλά, 27,2% είναι σε διαδικασία αξιολόγησης, το 43% έχουν ολοκληρώσει την αξιολόγηση και είναι σε επίπεδο γνωμοδοτικής Επιτροπής, ενώ το 25% των αιτήσεων είναι σε πίνακα κατάταξης.

Εδώ είναι η πορεία αξιολόγησης των σχεδίων βελτίωσης ανά Περιφέρεια, βλέπετε ότι στις περισσότερες Περιφέρειες στις 10 από τις 13 έχει σχεδόν ολοκληρωθεί η αξιολόγηση, ενώ πολλές Περιφέρειες έχουν περάσει στο επίπεδο της γνωμοδοτικής Επιτροπής.

Ο στόχος είναι μέχρι τέλος Ιανουαρίου το μεγαλύτερο μέρος των Περιφερειών να έχουν εκδώσει τις αποφάσεις ένταξης.

Το μέτρο 4.2. που αφορά τη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων και εδώ έχουμε κάποιες εξελίξεις σε σχέση με την προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης έχει δοθεί ήδη υπερδέσμευση ύψους 250 εκατομμύρια ευρώ, 327 εκατομμύρια αφορούν τις εντάξεις του μέτρου 4.2.1. και 15,2 εκατομμύρια το μέτρο 4.2.2.

Ήδη έχουν εκκαθαριστεί από ό,τι με ενημέρωσε ο αρμόδιος Διευθυντής δυο προκαταβολές που αφορούν το μέτρο 4.2.1. και από εβδομάδα θα ξεκινούν οι αιτήσεις πληρωμής και για το μέτρο 4.2.1. έχουμε

ήδη στο Πληροφοριακό Σύστημα πάνω από 27 προτάσεις σε μορφή σχεδίου, που σημαίνει ότι έχουμε αρκετές ώριμες πράξεις και σύντομα θα έχουμε πληρωμές για τα μέτρα αυτά, τις πράξεις αυτές.

Αυτή είναι η κατάσταση ανά Περιφέρεια σε επίπεδο ενταγμένων πράξεων με τις περισσότερες εντάξεις να έχουμε στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και στην Περιφέρεια Θεσσαλίας για το 4.2.1. και αυτή είναι η κατάσταση για το 4.2.2.

Για το 4.2.1. που αφορά εκχωρούμενα στις Περιφέρειες, τέσσερις Περιφέρειες έχουν επιλέξει να εκδώσουν προσκλήσεις, ενώ του Δεκεμβρίου λήγουν και οι τρεις προσκλήσεις και πολύ σύντομα η Πελοπόννησος θα είναι η 5^η Περιφέρεια που θα εκδώσει πρόσκληση για μεταποίηση κάτω από 600.000 €.

Το μέτρο 5.1. η εξέλιξη είναι ότι ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση, πολύ σύντομα θα έχουμε αποφάσεις ένταξης και αναμένεται να εκδώσουμε και δεύτερη πρόσκληση ενδιαφέροντος για το ίδιο μέτρο στις αρχές του επόμενου έτους.

Το μέτρο 6.1. οι Νέοι Αγρότες ήδη έχουν γίνει οι πληρωμές για το μέτρο αυτό 209 εκατομμύρια και έχουν ξεκινήσει οι καταρτίσεις των δικαιούχων. 6.3. έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγηση έχουν εκδοθεί οι αποφάσεις ένταξης και είμαστε στο τελικό στάδιο, πιστεύουμε ότι μέχρι τα Χριστούγεννα θα έχουμε πληρώσει το σύνολο των Περιφερειών, θα έχει δοθεί η προκαταβολή σε όλους τους δικαιούχους ύψους συνολικά για το σύνολο της χώρας 30 εκατομμύρια ευρώ.

Το μέτρο 9 εντάχθηκαν 190 πράξεις με συνολική δημόσια δαπάνη 38,5 εκατομμύρια ευρώ από εβδομάδα θα μπορούν οι δικαιούχοι, το Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων θα είναι έτοιμο την Τρίτη, να δέχονται και αιτήσεις πληρωμών και γι' αυτό το μέτρο.

Για το μέτρο 16 της συνεργασίας είναι σε εξέλιξη η αξιολόγηση τόσο στο περιφερειακό τμήμα του μέτρου όσο και στο κεντρικό. Τέσσερις Περιφέρειες έχουν τελειώσει την αξιολόγηση και έχουν εκδώσει προσωρινούς πίνακες προκειμένου να υποβάλλουν ενστάσεις οι δικαιούχοι.

Πάμε στη δεύτερη μεγάλη κατηγορία μέτρων του προγράμματος που είναι τα δημόσια έργα. Ξεκινώντας από το μέτρο 1 είναι το μέτρο που

αφορά την κατάρτιση των νέων γεωργών, είναι σε εξέλιξη η κατάρτιση που αφορά τη 2^η και την 3^η πρόσκληση του μέτρου 6.1.

Για το μέτρο 2 όπως σας είπε ο κ. Γενικός έχει συσταθεί ομάδα εργασίας με αντικείμενο την επεξεργασία και διαμόρφωση προτάσεων και κειμένων εργασίας που αφορούν την εφαρμογή του υπομέτρου 2.1. ώστε αμέσως μετά να εκδοθεί Υπουργική Απόφαση.

4.3 πάμε στα εγχειοβελτιωτικά έργα. Για τα έργα πάνω από 2,3 εκατομμύρια ευρώ έχουν ενταχθεί 31 έργα συνολικού προϋπολογισμού 448 εκατομμύρια ευρώ, με μια δοθείσα υπερδέσμευση 270 εκατομμύρια ευρώ.

Γι' αυτά που έχουν εκχωρηθεί στις Περιφέρειες δηλαδή για έργα μέχρι 2,2 εκατομμύρια ευρώ μαζί με την Πελοπόννησο που θα εκδώσει από εβδομάδα την πρόσκληση, ολοκληρώνονται οι προσκλήσεις απ' όλες τις Περιφέρειες, σαν γενική παρατήρηση είναι ότι το σύνολο των αιτήσεων δεν υπερβαίνει το σύνολο προϋπολογισμού των προσκλήσεων, γεγονός που σημαίνει ότι μερικές Περιφέρειες δεν είχαν αιτήσεις γιατί δεν είχαν αυτή τη στιγμή ώριμα έργα να εντάξουν.

Βλέπετε ότι 100 εκατομμύρια είναι η δημόσια δαπάνη των αιτήσεων έναντι 108 εκατομμύρια ευρώ η δημόσια δαπάνη των προσκλήσεων.

Για την αγροτική οδοποιία είναι σε εξέλιξη το μέτρο, έχουν εκδοθεί οι αποφάσεις ένταξης, μερικές έχουν προχωρήσει και στη δημοπράτηση και σε ορισμένες μάλιστα Περιφέρειες έχουν ξεκινήσει και οι πληρωμές.

Για το μέτρο 7.1. την εκπόνηση θεματικών σχεδίων διαχείρισης ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση εντάχθηκαν δυο πράξεις με συνολική δημόσια δαπάνη 175.000 € περίπου και αφορούν την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης.

Το 7.3. ολοκληρώθηκε η πράξη που αφορά το ανειλημμένο μέτρο την ανειλημμένη υποχρέωση με την τελευταία πληρωμή πάνω από 6 εκατομμύρια ευρώ. Κλείσαμε δηλαδή το κομμάτι που αφορά ανειλημμένες υποχρεώσεις, ολοκληρώθηκε η υπογραφή της ΚΥΑ εκχώρησης στην αντίστοιχη αρμόδια Υπηρεσία και αναμένεται άμεσα να ξεκινήσει να εκδοθεί και η πρόσκληση για το νέο έργο.

Για το μέτρο 8 τα δασικά έχει εκδοθεί πρόσκληση ύψους 53 εκατομμυρίων ευρώ για το 8.3. και 75 εκατομμύρια ευρώ για το 8.4. με ημερομηνία λήξης των προτάσεων 28/2/2020. Στο σημείο αυτό πρέπει να πούμε ότι ήδη έχει γίνει εκπαίδευση και στους δικαιούχους και στον ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης σε συνεργασία με την ΜΟΔ που θα υποστηρίζει τον ενδιάμεσο φορέα αυτού του μέτρου και για τα μέτρα 8.1., 8.2. και 8.6. έχουν υποβληθεί από τον ανάδοχο αντίστοιχα σχέδια ΚΥΑ και ΥΑ προκειμένου να πάρουν τη σύμφωνη γνώμη και να συνεχίσουμε στις προκηρύξεις και αυτών των μέτρων.

Πάμε στις παρεμβάσεις που συνδέονται με εκτάσεις σε αριθμό ζώων. Για το μέτρο 10 υπάρχουν πολλές υποδράσεις, δεν θα αναφερθώ αναλυτικά. Πάνω από 13.000 δικαιούχοι με 103 εκατομμύρια ευρώ πληρωμές, η τελευταία πρόσκληση αφορά το μέτρο της διατήρησης αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα στη Θύρα. Έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγηση και πολύ σύντομα θα εκδοθεί και η απόφαση ένταξης.

Για το μέτρο 11 τη βιολογική γεωργία δόθηκε η προκαταβολή για το έτος εφαρμογής του 2019 συνολικά μιλάμε για εντάξεις πάνω από 622 εκατομμύρια ευρώ.

Για την εξισωτική αποζημίωση εκδόθηκε χτες η απόφαση ένταξης για το έτος εφαρμογής 2019 ύψους 251,8 εκατομμύρια ευρώ περίπου και πολύ σύντομα, μέχρι τα Χριστούγεννα θα πληρωθούν και οι δικαιούχοι.

Τέλος για το CLLD το Leader το γνωστό έχουν ολοκληρωθεί οι προσκλήσεις όλων των ομάδων τοπικής δράσης για τα δημόσια έργα. Είναι σε εξέλιξη η αξιολόγηση στις περισσότερες από αυτές, μερικές μάλιστα από αυτές έχουν εκδώσει και αποφάσεις ένταξης, 24 από τις 50.

Αντίστοιχα για τα ιδιωτικά έργα έχουν εκδοθεί 49 παρελθόν από τις 50 ομάδες τοπικής δράσης ύψους 143,5 εκατομμύρια ευρώ. Είναι στη διαδικασία αξιολόγησης και πολύ σύντομα θα έχουμε αποφάσεις ένταξης και γι' αυτές τις προσκλήσεις.

Αυτά για την πορεία υλοποίησης ανά μέτρο και γενικά του προγράμματος. Από την προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης μέχρι τώρα έχουν ληφθεί μερικά μέτρα επιτάχυνσης υλοποίησης του προγράμματος, σε μερικά από αυτά αναφέρθηκε και ο κ. Γενικός θα τα

περάσω εν συντομία ξεκινώντας από το νέο μοντέλο στοχοθεσίας και παρακολούθησης, αφορά μέτρα τα οποία έχουμε εκχωρήσει στις Περιφέρειες.

Ήδη έχουν πραγματοποιηθεί τρεις τεχνικές συναντήσεις όπως σας ανέφερε ο κ. Γενικός, έχουν παρουσιαστεί οι βασικές αρχές του προγράμματος, το σχέδιο προγραμματισμού και οι στόχοι από τις Υπηρεσίες μας ανά μέτρο και ανά Περιφέρεια. Οι στόχοι αυτοί πρέπει να σας πω ότι συνδιαμορφώθηκαν με τις Περιφέρειες, ώστε να είναι ρεαλιστικοί, επιτεύξιμοι και κατανοητοί και αντίστοιχες τεχνικές συναντήσεις θα γίνουν και στις υπόλοιπες Περιφέρειες.

Στόχος βεβαίως είναι η επίσπευση της ενεργοποίησης και εφαρμογής των μέτρων και η ορθολογική αξιοποίηση του εργαλείου της υπερδέσμευσης. Βασικές αρχές είναι να παρακολουθούμε εκ του σύνεγγυς την πρόοδο υλοποίησης των εκχωρούμενων μέτρων, να υπάρχει άμεση ενεργοποίηση και έγκαιρη ένταξη όλων των επενδύσεων μέχρι το τέλος του 2020.

Να αξιοποιήσουμε το εργαλείο της υπερδέσμευσης που μας έχει δοθεί από το Υπουργείο Ανάπτυξης και βέβαια οι Περιφέρειες να αξιοποιήσουν το εργαλείο της Τεχνικής Βοήθειας προς τον σκοπό της επιτάχυνσης της υλοποίησης. Σίγουρα θα γίνονται δυο συναντήσεις ανά έτος, μία ανά Επιτροπή Παρακολούθησης, αλλά από εκεί και πέρα θα υπάρχει και πιο στενή παρακολούθηση από τις Μονάδες της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής.

Αυτό είναι το μοντέλο της στοχοθεσίας. Σαν πρότυπο έχουμε χρησιμοποιήσει το αντίστοιχο σχέδιο δράσης που εφαρμόζεται και στα υπόλοιπα διαρθρωτικά Ταμεία, προσαρμοσμένο βέβαια στις ιδιαιτερότητες του δικού μας συστήματος διαχείρισης και ελέγχου και τις ιδιαιτερότητες του δικού μας προγράμματος.

Για τις υπερδεσμεύσεις αναφέρθηκε ότι έχει εγκριθεί πάνω από 1,3 δις ευρώ υπερδέσμευση στο πρόγραμμα, εκ των οποίων έχει χρησιμοποιηθεί περίπου το 50%. Η ενεργοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων είναι ένα άλλο μέτρο επιτάχυνσης της υλοποίησης. Ήδη υπογράφηκε η συμφωνία χρηματοδότησης που καθορίζει τους όρους λειτουργίας του Ταμείου εγγυήσεων και αγροτικής ανάπτυξης, έχει

συγκροτηθεί επενδυτική Επιτροπή και ήδη έχει συνεδριάσει και τέλος έχει εκδοθεί η πρόσκληση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων για την επιλογή των χρηματοπιστωτικών Οργανισμών και πιστεύουμε ότι το 1^ο τρίμηνο του 2020 το εργαλείο αυτό θα είναι διαθέσιμο προς τους δικαιούχους.

Θα κλείσω με τον προγραμματισμό των προσκλήσεων για το επόμενο εξάμηνο. Θα εκδοθούν οι προσκλήσεις για το μέτρο 1.1.2. που αφορούν κατάρτιση για δικαιούχους των σχεδίων βελτίωσης, περιμένουμε βεβαίως να ολοκληρωθεί η αξιολόγηση και οι αποφάσεις ένταξης ανά Περιφέρεια.

Πιστεύουμε ότι θα έχουμε μπορέσει να βγάλουμε την πρόσκληση για το μέτρο 2.1. που αφορούν τους γεωργικούς συμβούλους, το 3.1. είναι αρκετά ώριμο θα γίνει πιστεύουμε στο 1^ο δίμηνο του 2020 η πρόσκληση για το μέτρο αυτό. Αντίστοιχα για το 4.1.2. που αφορά τα σχέδια βελτίωσης που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος και αυτά είναι προγραμματισμένη η πρόσκληση για το επόμενο εξάμηνο. Η μικρή μεταποίηση, η Πελοπόννησος όπως σας είπα θα εκδώσει πρόσκληση μέχρι τέλος του έτους και τέλος θα εκδοθεί και η δεύτερη πρόσκληση για το μέτρο 1 που αφορά επενδύσεις σε προληπτικές δράσεις για τη μείωση των επιπτώσεων. Επίσης θα εκδοθεί και επιπλέον πρόσκληση για το «Κομφούζιο» αυτό είναι των τελευταίων ημερών και δεν το είχα βάλει στην παρουσίαση. Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Να ευχαριστήσουμε τον κ. Παππά για την παρουσίασή του όπως και τα υπόλοιπα στελέχη της Διαχείρισης Αρχής για όλη την προσπάθεια που καταβάλλουν και τη συνεργασία που έχουν προκειμένου όλα αυτά να γίνονται και στην πράξη όλων των εποπτευόμενων φορέων, των Περιφερειών, όλων των συναρμόδιων φορέων και με την ευκαιρία αυτή να ευχαριστήσω πάρα πολύ για την παρουσία τους τον κ. Χατηνικολάου Παναγιώτη Διευθύνων Σύμβουλο του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ και τον κ. Σταύρο Ζανόπουλο Αντιπρόεδρο του ΕΦΕΤ. Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ και ευελπιστούμε στην καλύτερη συνεργασία που θα έχουμε από εδώ και πέρα όπως είχαμε και μέχρι τώρα, ευχαριστούμε και πάλι και συγχαρητήρια για τις θέσεις σας.

Συνεχίζουμε με την Επιτροπή δίνοντας τον λόγο στην κα Χατζηπαντελή Σοφία για να παρουσιάσει την Τροποποίηση Κριτηρίων Επιλογής.

Τροποποίηση Κριτηρίων Επιλογής (ΕΥΔ ΠΑΑ Μονάδα Προγραμματισμού)

Σ. ΧΑΤΖΗΠΑΝΤΕΛΗ: Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε, καλημέρα και από εμένα. Εγώ θα σας παρουσιάσω την πρόταση τροποποίησης των κριτηρίων επιλογής για το μέτρο 5.1. «Επενδύσεις σε προληπτικά μέτρα που στοχεύουν στη μείωση των δυσμενών επιπτώσεων πιθανών φυσικών φαινομένων, δυσμενών καιρικών συνθηκών και καταστροφικών συμβάντων» και του υπομέτρου 7.3. για την ανάπτυξη των ευρυζωνικών υποδομών στις αγροτικές περιοχές.

Από εσάς ζητάμε την έγκρισή τους έτσι ώστε να προχωρήσουμε στις αντίστοιχες προσκλήσεις.

Όσον αφορά στο υπομέτρο 5.1. το κριτήριο 1 και το κριτήριο 2 δεν αλλάζουν. Στο κριτήριο 3 γίνεται μια προσθήκη ουσιαστικά είναι διατύπωση για να είναι κατανοητός ο τρόπος υπολογισμού του κριτηρίου επιλογής έτσι ώστε να διευκολυνθεί το έργο των αξιολογητών.

Στο κριτήριο 4 που αφορά στις συλλογικές επενδύσεις διαγράφεται η λέξη «ατομική» για την οποία δεν έχει νόημα και προστίθεται το κριτήριο 4.2. έτσι ώστε να δοθεί μεγαλύτερη προτεραιότητα στις επενδύσεις από συλλογικά όργανα.

Από την 1^η προκήρυξη διαπιστώθηκε ότι το εύρος του οικονομικού μεγέθους των εκμεταλλεύσεων σε όρους τυπικής απόδοσης κυμαίνεται από 20 50.000 € και κρίθηκε σκόπιμο προκειμένου να ενισχυθούν περισσότερο οι μικρές εκμεταλλεύσεις για διαχωριστεί το κριτήριο σε περισσότερες κατηγορίες.

Οι βαρύτητες των κριτηρίων προσαρμόστηκαν έτσι ώστε να αθροίζουν στο 100% με δεδομένη την προσθήκη του υποκριτηρίου στο 4.2. Λόγω των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής το υπομέτρο 5.1. έχει αυξημένη βαρύτητα και για τον σκοπό αυτό στην τελευταία τροποποίηση του ΠΑΑ ενισχύθηκε το μέτρο με άλλα 15 εκατομμύρια οπότε μειώθηκε η ελάχιστη

βαθμολογία σε 35 βαθμούς για να μπορέσουν να ενταχθούν περισσότεροι δικαιούχοι.

Όσον αφορά στα κριτήρια επιλογής του υπομέτρου 7.3. για την ανάπτυξη των ευρυζωνικών υποδομών στις αγροτικές περιοχές οι αλλαγές που προτείνουμε ουσιαστικά είναι αλλαγές διατύπωσης του λεκτικού έτσι ώστε τα κριτήρια επιλογής του ΠΑΑ να εναρμονίζονται με τα κριτήρια επιλογής του προγράμματος του ΕΠΑνΕΚ επειδή το έργο θα είναι κοινό και θα είναι μία πρόσκληση.

Τα κριτήρια επιλογής του προγράμματος του ΕΠΑνΕΚ εγκρίθηκαν τον περασμένο Οκτώβριο, οπότε προκειμένου να προκηρυχθεί το έργο χρειάζεται τροποποίηση και των δικών μας κριτηρίων. Όσον αφορά την ελάχιστη βαθμολογία δεν έχουμε αλλαγές σε αυτά.

Στον φάκελο, στο δίαυλο έχει ανέβει επικαιροποιημένος φάκελος των κριτηρίων, οπότε μπορείτε να τα δείτε και εκεί. Έχει μόνο μια μικρή αλλαγή σε ένα ποσοστό για να μπορέσει να αθροίσει το 100%. Οπότε από εσάς ζητάμε την έγκρισή τους.

Συζήτηση - Παρεμβάσεις Μελών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Παρακαλώ έχετε τον λόγο.

Γ. ΤΙΜΟΣΙΔΗΣ: Από ΓΕΩΤ.Ε.Ε. θέλω να επιστήσω τον κίνδυνο βάζοντας μέσα τις ίδιες τις ομάδες να δημιουργηθούν ανισότητες μεταξύ των δικαιούχων. Υπάρχουν περιοχές με καλλιέργειες στις οποίες δεν υφίστανται πάρα πολλές ομάδες και μάλιστα δυναμικές καλλιέργειες όπως το αμπέλι το οποίο πλήττεται πολύ συχνά από χαλάζι ή από βροχοπτώσεις.

Βάζοντας το κριτήριο με τις ομάδες και όταν λέτε θα ενταχθεί το ίδιο το συλλογικό σχήμα, εννοείτε μόνο για την αντιπαγετική προστασία ή και για τα χαλαζικά. Δεν έχει διευκρινιστεί. Γιατί θα υπάρξει ο κίνδυνος να εγκριθούν μόνο μέλη ομάδων και να μην φτάσουν τα χρήματα να εγκριθούν φυσικά πρόσωπα ειδικότερα σε περιοχές όπως η περιοχή μου η Καβάλα όπου δεν έχει ομάδες παραγωγών αμπελιών και η οποία δεν έχει αεροπορική κάλυψη από τον ΕΛΓΑ, ή ακόμη και η Κόρινθος που έχει λιγοστές ομάδες σε σχέση με άλλες περιοχές με δέντρα ή όχι.

Εκτός κι αν κ. Γενικέ δεσμεύεστε ότι όλοι όσοι θα καταθέσουν και θα γίνουν δικαιούχοι, με υπερδέσμευση θα μπορούν να καλυφθούν, γιατί εμπεριέχει αυτό τον κίνδυνο και θεωρώ ότι θα υπάρξει μια δυσκολία στο να τρέξει η 2^η πρόσκληση αν μιλάμε για την χαλαζική προστασία βάζοντας μέσα και συλλογικά σχήματα στο πως θα τραβάει τα ΟΣΔΕ όλων των παραγωγών που θα είναι μέσα στην ομάδα.

Θα θέλει και μια αλλαγή μεγάλη στο ΠΣΚΕ για να μπορεί να εφαρμοστεί και φοβάμαι θα καθυστερήσουμε πάρα πολύ. Ήδη στην προηγούμενη πρόσκληση μπήκαμε με το ΟΣΔΕ του '17 τώρα με το '19 θα περάσει και το ΟΣΔΕ του '20 και δεν θα προλάβουμε να τρέξουμε το μέτρο.

κ. ΜΑΝΕΤΑΣ: Να απαντήσω σύντομα. Να μην έχετε κανένα φόβο ακριβώς αυτές τις παραμέτρους έχουμε λάβει υπόψη μας κι εμείς στην πρόταση που κάναμε στην Επιτροπή για την βελτίωση των κριτηρίων επιλογής. Και γιατί να μην έχετε κανένα φόβο; Διότι αφ' ενός μεν η πρόταση αυτή και η διεύρυνση με ομάδες και Συνεταιρισμούς γίνεται στη λογική των επενδυτικών αντιχαλαζικών με τη χρηματοδότηση στο 80%.

Δεν αφορά τις επενδύσεις τις συλλογικές όπως είναι οι ανεμομείκτες και επίσης κατεβάσαμε την βάση στο 35% και με τον προϋπολογισμό που προβλέπουμε ότι θα διαθέσουμε σε αυτό το μέτρο, θα υπάρχει η δυνατότητα να ενταχθούν όλοι όσοι θα υποβάλλουν αίτηση, δεδομένου ότι ιστορικά έχει αποδειχθεί ότι το ενδιαφέρον είναι συγκεκριμένο, είναι μετρημένο και συνεπώς υπάρχουν οι πόροι προκειμένου να ικανοποιηθεί η ζήτηση που θα προκύψει.

Συνεπώς θεωρώ ότι δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος, είναι από τα μέτρα τα οποία θέλουμε εμείς το 5.1. η πρόληψη δηλαδή και λόγω της κλιματικής αλλαγής να αποτελέσει ένα καλό παράδειγμα για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο και ουσιαστικά τη μαγιά για την επόμενη, όπου θα έχουμε και περισσότερα μέτρα προστασίας της αγροτικής παραγωγής. Ευχαριστώ.

Γ. ΤΙΜΟΣΙΔΗΣ: Θα μπορούσε να βγει ξεχωριστή πρόσκληση για ομάδες.

κ. ΜΑΝΕΤΑΣ: Αφήστε τη διαχείριση σε εμάς, εσείς να μας φέρετε τις προτάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Και είναι και ένα μέτρο, να προσθέσω, το οποίο έχει ιδιαίτερη βαρύτητα και έχει συζητηθεί ακόμη και στο Συμβούλιο Υπουργών ακριβώς επειδή βλέπουμε τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και ίσως και στην επόμενη προγραμματική περίοδο συνδεθεί και με ασφαλιστικές εισφορές και όλα τα υπόλοιπα. Οπότε είναι από τα μέτρα που θέλουμε και τώρα να τρέξει άμεσα, γρήγορα και για όλους όσους εκδηλώνουν ενδιαφέρον, αλλά όπως είπε και ο κ. Μανέτας είναι χαμηλό το ενδιαφέρον, αλλά και για να χτίσουμε εμπειρία και τεχνογνωσία προκειμένου αυτό να αποτελέσει και ένα βασικό κορμό και στο επόμενο πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης. Άρα εγκρίνονται.

Σ. ΧΑΤΖΗΠΑΝΤΕΛΗ: Ευχαριστώ για την προσοχή σας, σας εύχομαι καλές γιορτές και καλά Χριστούγεννα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Να ευχαριστήσουμε την κα Χατζηπαντελή, τώρα ο λόγος είναι σε εσάς, όποιος θα ήθελε να κάνει κάποια παρέμβαση ή κάποια παρατήρηση, παρακαλώ.

Α. ΜΑΥΡΗ: Από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού. Μιλήσαμε πριν για τις ετήσιες δαπάνες του ΠΑΑ που θα ανέλθουν περίπου στα 600 εκατομμύρια. Επειδή πάντοτε με τον κ. Φίρμπα εναλλασσόμαστε λέει τα καλά και εγώ υποχρεωτικά πρέπει να πω αυτά που πρέπει να χτυπήσω το καμπανάκι.

Αυτή τη στιγμή με το ποσό που είναι μέχρι 2/12 υπολείπονται άλλα 3,4 δις. Αν τα διαιρέσουμε στα επόμενα τέσσερα χρόνια, πρέπει να κάνετε δαπάνες 850 εκατομμύρια το χρόνο, για να φάτε το 100% του προγράμματος, όχι το 110%.

Εάν πάμε με τα νούμερα του κ. Παππά που λέτε ότι τέλος του χρόνου θα πάμε στο 50% απορρόφηση, πέφτουμε στα 707 εκατομμύρια το χρόνο. Αντιλαμβάνεστε ότι αυτό που είπε και ο κ. Bartovic δεν πρέπει κανένας να ησυχάσει, ίσα - ίσα θέλει επιτάχυνση.

Σε αυτό χτυπάω το καμπανάκι έντονα και θα ήθελα μάλιστα να παρακαλέσω αυτά τα 707 εκατομμύρια το έτος ας γίνουν 900 τα δυο πρώτα χρόνια και λιγότερα μετά γιατί σας θυμίζω και πάλι 2021-2023 θα τρέχει για τις δυο περιόδους, θα έχετε ν+2 και το ΠΔΕ είναι σχεδόν δεδομένο είναι λίγο δύσκολο, κάθε χρόνο ξέρετε περίπου που ανέρχεται. Άρα σε αυτά θα ήθελα πραγματικά την προσοχή σας.

Σε ό,τι αφορά τώρα την υπερδέσμευση που ανακοινώθηκε, που συζητείται συνεχώς. Υπερδέσμευση έχει δοθεί στο πρόγραμμα 300 εκατομμύρια αύξηση εθνικής συμμετοχής, θυμίζω για να καλυφθεί η εξισωτική και έχει δοθεί και μια υπερδέσμευση 1,2 δις ήδη. Και λέω «ήδη» γιατί γνωρίζω ότι θα επανέλθετε κάποια στιγμή.

Αυτό είναι ένα διαχειριστικό εργαλείο να τρέξει γρήγορα αυτή η περίοδος και να ανοίξει ομαλά η νέα, δεν είναι κάτι επ' ουδενί που είναι χρήματα που δίνονται. Το καταλαβαίνετε και ελπίζω και με τη νέα πολιτική ηγεσία να τηρηθεί η συμφωνία κυρίων που έχουμε κάνει γιατί τα αιτήματα θα είναι ειδικά στο ΠΑΑ συνολικά γιατί έχει πολλά μέτρα δράσεις, υποδράσεις, είναι πολύ δύσκολο κάποιος να εξετάσει ένα αίτημα για ένα μέτρο ή μια δράση. Άρα θα έχετε συνολικά το αίτημα, συνολικά θα εξετάζεται και συνολικά θα δίνετε. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ για τις εποικοδομητικές παρατηρήσεις, εννοείται το έχουμε λάβει αυτό υπόψη και εδώ με τους συναδέλφους το συζητάμε. Θέλουμε να τρέξουν όλα γρήγορα και άμεσα, έχετε δίκιο. Είναι πολλά τα ποσά που πρέπει να απορροφήσουμε τα επόμενα τρία χρόνια, το θετικό είναι ότι τα βασικά μεγάλα επενδυτικά μας μέτρα, τα σχέδια βελτίωσης και μεταποίησης θα έχουν νομικές δεσμεύσεις του χρόνου θα αρχίσουν να πληρώνουν από του χρόνου, οπότε προχωράμε όπως και τα υπόλοιπα τα σχέδια βελτίωσης για τα αρδευτικά και αυτά σύντομα θα έχουν βγει οπότε θα έχουμε να πληρώνουμε.

Αλλά εννοείται ότι όσα περισσότερα του χρόνου και του παραχρόνου γιατί στο τέλος όταν πιέζουν και σφίγγουν οι υπόλοιπες πληρωμές το αντιλαμβανόμαστε. Άρα το έχουμε υπόψη, το παρακολουθούμε γι' αυτό θέλουμε σε σύντομο χρονικό διάστημα οτιδήποτε άλλο είναι να προκηρυχθεί, νομικές δεσμεύσεις μέσα στο '20 και τέλος. Από εκεί και πέρα να εστιαστούμε και στις πληρωμές αλλά μην ξεχνάμε και την επόμενη ΚΑΠ.

Σήμερα ο κ. Σκρέκας δεν μπόρεσε να είναι εδώ ο Υφυπουργός μας γιατί υπάρχει μια έκτακτη επίσκεψη και άλλων Υφυπουργών στη Γερμανία όπου θα συναντηθούν με συναρμόδιους Υφυπουργούς και το θέμα που θα συζητήσει ο κ. Σκρέκας με τον κ. Φούχτελ παρακαλώ που είναι Υφυπουργός Γεωργίας -ο γνωστός Φούχτελ είναι Υφυπουργός Γεωργίας!- εξωτερική σύγκλιση. Εάν καταφέρουμε και έρθει προς τη μεριά μας η Γερμανία και

συνυπολογιστεί και η ψήφος της, το αποφεύγουμε, με την καλή έννοια. Με το πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης οτιδήποτε άλλο μέτρο αυτά που παρουσίασε και ο κ. Παππάς να προκηρυχθούν άμεσα και από εκεί και πέρα να έχουμε αυτό που λέτε: παρακολουθούμε και επιμένουμε στις πληρωμές.

Ήδη συζητήσαμε και με τον Πρόεδρο της ΜΟΔ για ενίσχυση του ΠΣΚΕ μέσω Τεχνικής Βοήθειας και πληροφορικάριους για να μην έχουμε τέτοια θέματα. Ήδη έχω μιλήσει και με τον ΟΠΕΚΕΠΕ το νέο Πρόεδρο και Αντιπρόεδρο για παράλληλα οι εγκύκλιοι πληρωμών και οτιδήποτε πρόβλημα να επιλύεται, ούτως ώστε τουλάχιστον σε επίπεδο πληρωμών του χρόνου και του παραχρόνου, να μην έχουμε τέτοια θέματα. Δηλαδή να ξεκινήσει η ροή και εννοείται ότι θα το πιέζουμε όσο περισσότερο γίνεται.

Υπερδέσμευση. Εγώ συνεχίζω στην παρατήρηση και στο σχόλιο και ευχαριστούμε πάρα πολύ τον κ. Φίρμπα, είναι ένα εργαλείο το οποίο πρέπει να χρησιμοποιείται ορθά και προσεκτικά, ιδίως όσον αφορά στα δημόσια έργα. Συμφωνούμε, δεν κάνουμε αμετροεπή χρήση ίσα - ίσα εκεί που χρειάζεται, όσο χρειάζεται προκειμένου να πετύχουμε τον βασικό στόχο όλων μας και να συμφωνήσουμε με τον κ. Bartovic ότι από τη στιγμή που μπήκαν στη σειρά και τα επενδυτικά μέτρα, στόχος είναι η 100% απορρόφηση. Οπότε και αυτό είναι ένα βασικό εργαλείο και το χρησιμοποιούμε ορθολογικά και εκεί που πρέπει.

Αν χρειαστεί τώρα κάτι παραπάνω, το συζητάμε και ευχαριστούμε πάρα πολύ για τις παρατηρήσεις και για το σχόλιο του κ. Φίρμπα.

Ε. ΣΤΟΥΡΑΪΤΗΣ: Καλησπέρα σας, από την Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων, δυο επισημάνσεις μόνο θα ήθελα.

Θα ήθελα να αναδείξω λίγο την τεράστια δουλειά που έγινε από την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής του ΠΑΑ, το ΠΑΑ, τη ΜΟΔ και τη δική μας Υπηρεσία στο κομμάτι των προσκλήσεων του LEADER μέσα σε τέσσερις μήνες εκδόθηκαν 49 προσκλήσεις οι οποίες ήταν εξαιρετικά πολύπλοκες και για πρώτη φορά μπήκαν στο ΠΣΚΕ άρα έγινε μια σημαντική δουλειά σε πολύ μικρό χρόνο.

Η επισήμανση που θέλω να κάνω, άκουσα ότι ενδέχεται να υπάρχουν αυξήσεις προϋπολογισμού μέσω υπερδέσμευσης είτε στο 4.2.2.

είτε σε δράσεις των ιδιωτικών του LEADER όπου έχουμε απαλλακτικό Κανονισμό απαιτείται τροποποίηση των ... το επισημάνω γιατί υπάρχουν προηγούμενα άλλων προσκλήσεων όχι του ΠΑΑ, οι οποίες έγιναν οι προσκλήσεις από τις Διαχειριστικές χωρίς να περάσουν στο ... και έχουν προβλήματα μετά με θέματα κρατικών ενισχύσεων. Το επισημαίνω να το έχετε υπόψη σας. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Χτες είχα την ευκαιρία να γνωρίσω και την Προϊσταμένη σας εκεί στην ΕΥΚΕ και να συζητήσουμε, ευχαριστούμε πάρα πολύ για τη μέχρι τώρα συνεργασία και βοήθειά σας. Είναι εις γνώση μας αυτό που αναφέρατε νομίζω ότι και σε συνεργασία με εσάς δεν θα υπάρχουν τέτοια θέματα, ίσα - ίσα. Και από τη στιγμή που τα πήγαμε καλά μέχρι τώρα δεν νομίζω να υπάρχει κανένας λόγος να πάμε ακόμη καλύτερα και στο μέλλον και πάλι σας ευχαριστούμε.

Γ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ: Καλή σας μέρα και από εμένα. Ως εκπρόσωπος του Γενικού Γραμματέα Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης του κ. Λούλη θα ήθελα κι εγώ να ευχαριστήσω για την πρόσκλησή σας να συμμετάσχουμε, να πω δυο λόγια.

Ο τουρισμός όπως ξέρετε όλοι είναι ένας από τους σημαντικούς πυλώνες της οικονομίας που εν μέσω κρίσης μας έχει βγάλει ασπροπρόσωπους με πάρα πολλές επιτυχίες σε όλα τα μεγέθη.

Δυο επισημάνσεις μόνο σε σχέση με το πρόγραμμα. Κατ' αρχήν θέλω να πω ότι σε σχέση με τις δράσεις του μέτρου 10.9. του LEADER θα ήθελα να ζητήσω επίσπευση όλων των διαδικασιών που αφορούν και τις εντάξεις ιδίως στα έργα του ιδιωτικού χαρακτήρα. Βλέπουμε και στα αντίστοιχα προγράμματα στις προσκλήσεις του ΕΠΑνΕΚ που αφορούν ίδρυση τουριστικών καταλυμάτων, έχουμε πολλές εντάξεις σε υλοποίηση όμως καθυστερεί. Γνωρίζετε τα προβλήματα στον επιχειρηματικό τομέα και τα ζητήματα που έχουν να κάνουν με την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής οπότε όλα αυτά να τα έχουμε υπόψη μας ούτως ώστε να μην υπάρχουν ζητήματα προς το κλείσιμο της περιόδου.

Το δεύτερο βέβαια που θέλω να πω είναι ότι είμαστε στη διάθεσή σας για να συνεργαστούμε όπως το κάναμε και στην προηγούμενη περίοδο και στη νέα περίοδο στα θέματα που αφορούν και τις θεματικές

ομάδες που είδα ότι θα γίνουν και στο κομμάτι της ανταγωνιστικότητας και της τοπικής ανάπτυξης και βέβαια σε ό,τι χρειαστείτε στο θέμα του θεσμικού πλαισίου όπως κάναμε και στην προηγούμενη περίοδο με τις υπουργικές αποφάσεις που βγάλαμε σε συνεργασία μαζί σας για τις επιχειρήσεις που εντάσσονται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, τους όρους και τις προδιαγραφές των τουριστικών καταλυμάτων που εντάσσονται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε κι εμείς. Όσον αφορά αυτό απλώς θα ήθελα να πω ότι όσον αφορά τις αναπτυξιακές εταιρείες και τα ιδιωτικά μέτρα νομίζω δεν χάνουμε ευκαιρία όπου βρισκόμαστε ανά την Ελλάδα να τους καλούμε να τους ρωτάμε και να τους πιέζουμε και αυτούς. Οι δυο βασικοί μοχλοί πίεσης που ασκούμε αυτή την περίοδο είναι από τα μια μεριά τα σχέδια βελτίωσης και από την άλλη οι αναπτυξιακές για τα ιδιωτικά του LEADER.

Από όσο γνωρίζω, κ. Παππά διορθώστε με αν κάνω λάθος νομίζω όλες οι προσκλήσεις για τα ιδιωτικά τέλη Νοεμβρίου. Εκτός από το Ιόνιο.

Δ. ΠΑΠΠΑΣ: Μια πρόσκληση μένει να εκδοθεί. 49 προσκλήσεις έχουν εκδοθεί, οι περισσότερες έχουν κλείσει και ήδη αξιολογούνται οι προτάσεις και αναμένεται η τελευταία πρόσκληση να είναι στον αέρα άμεσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Οπότε και εκεί είμαστε σε συνεχή επικοινωνία μαζί τους. Ενεργοποιήσαμε τώρα και την Επιτροπή των Περιφερειών οπότε και μέσω αυτών πλέον θα παρακολουθούμε και πιο στενά το έργο. Πιστεύω ότι και σε συνεννόηση μαζί τους οι αξιολογήσεις των φακέλων να προχωρήσουν όσο γίνεται πιο γρήγορα, ούτως ώστε και με αυτούς τους έχουμε θέσει ένα σφιχτό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης των αξιολογήσεων μέχρι του χρόνου και νομικών δεσμεύσεις.

κ. ΜΑΝΕΤΑΣ: Μόλις έρθει η πρόταση περί υπερδέσμευσης, οι υπόλοιποι θα μείνουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Και αυτό να το αναφέρουμε, ότι όπως πολύ σωστά αναφέραμε και πριν η υπερδέσμευση είναι εργαλείο αλλά είναι κι ένα κίνητρο. Είναι αυτό που λέμε first come first served, το χρησιμοποιούμε όπως πρέπει να το χρησιμοποιούμε, κ. Φίρμπα. Και όσον αφορά τον τουρισμό, διασύνδεση πρωτογενή και τριτογενή τομέα εννοείται ότι είναι στα σχέδιά μας, θα κάνουμε

και μια σχετική εκδήλωση θα σας ενημερώσουμε, θα βγει και η πρόσκληση στην AGROTICA όπου εκεί θα έχουμε ωραίο καινούργιο happening θεματικό με δοκιμές και τα λοιπά αγροτικά προϊόντα που θα το συνδυάσουμε και με γευσιγνωσία, οπότε θα έχετε τη χαρά και σε αυτό.

Με μεγάλη χαρά να συναντήσω, δεν έχω συναντηθεί δεν έχω γνωρίσει τον κ. Λούλη, έχω συνεργαστεί αρκετά με τον κ. Κόνσουλα από την προηγούμενη θητεία μου και έχουμε κάνει κουβέντες πως μπορούμε να διασυνδέσουμε τον πρωτογενή με τον τριτογενή τομέα «Τουρισμό – Πολιτισμό – Προϊόντα», οπότε σίγουρα έχουμε κάτι κοινό να αναπτύξουμε.

Και να μεταφέρετε και τις ευχαριστίες μου και τους θερμούς μου χαιρετισμούς στον κ. Λούλη και με την πρώτη ευκαιρία να τα πούμε και από κοντά.

Γ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ: Να μου επιτρέψετε μόνο να προσθέσω ότι στους στόχους της νέας πολιτικής ηγεσίας είναι και αυτός. Η σύνδεση της αγροδιατροφής με τον τουρισμό και μάλιστα μια από τις δηλώσεις που έχουμε του Υπουργού μας, του κ. Θεοχάρη, είναι μια σκέψη: τα γραφεία ΕΟΤ του εξωτερικού να αποτελέσουν και πρεσβευτές της αγροδιατροφής στο εξωτερικό και είναι μια πολύ καλή ευκαιρία να έρθετε να συζητήσουμε πάνω σε αυτό. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Κάποιος άλλος Παρακαλώ εσείς.

Σ. ΚΟΥΤΣΟΜΟΙΡΟΣ: Καλημέρα, ευχαριστώ κ. Πρόεδρε, καλημέρα σε όλους. Μιλάω εξ ονόματος της Πανελλήνιας Ένωσης Νέων Αγροτών, να πω πρώτα ένα ευχαριστώ για την επιτάχυνση των διαδικασιών ειδικά στα ιδιωτικά έργα.

Ο αγροτικός κόσμος περιμένει πάρα πολλά και από τα χρηματοδοτικά εργαλεία τα οποία ελπίζουμε ότι θα είναι άμεσα διαθέσιμα ώστε να ολοκληρωθούν και τα έργα των επενδύσεων τόσο στη μεταποίηση όσο και στα σχέδια βελτίωσης.

Θα ήθελα να επισημάνω ότι σε οποιαδήποτε επόμενη πρόσκληση μέτρου εγκατάστασης των νέων αγροτών, πρέπει να αλλάξουμε το σχήμα της εκπαίδευσης ή της κατάρτισης των νέων αγροτών. Το έχουμε συζητήσει σε αρκετά φόρα και σε αρκετές εκδηλώσεις.

Θεωρούμε ότι η εκπαίδευση και η κατάρτιση θα πρέπει να προαπαιτούμενο ένταξης και προαπαιτούμενο εγκατάστασης των νέων

αγροτών και είτε γίνει μια πρόσκληση σε αυτό το πρόγραμμα, είτε για το επόμενο πρόγραμμα, έχουμε καταθέσει ήδη προτάσεις. Θέλουμε η εκπαίδευση των αγροτών να γίνεται πριν την εγκατάστασή τους και όχι πολύ μετά.

Θα βοηθήσει τόσο την αποτελεσματικότητα του μέτρου όσο και την παραμονή των πριμοδοτούμενων νέων αγροτών στον τομέα, αλλά και την καλύτερη αποτελεσματικότητα όλων των επενδύσεων και των δράσεων τις οποίες αναλαμβάνουν. Είναι εξαιρετικά σημαντικό η εκπαίδευση, η κατάρτιση και η γνώση να έρθει σε όλους αυτούς, όταν είναι γεμάτοι ενέργεια και όταν οι προθέσεις τους είναι στο 100% την ώρα της εγκατάστασής τους και όχι τρία – τέσσερα χρόνια μετά, ή όσο χρονικό διάστημα είναι, αφού έχουν απογοητευτεί ίσως, αφού έχουν κουραστεί επειδή πράγματα τα οποία θα έπρεπε να γνωρίζουν, δεν τα έχουν μάθει. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε κι εμείς, όσον αφορά αυτά δυο σχόλια θα κάνω και θα δώσω τον λόγο και στον κ. Χατζηνικολάου που είναι εδώ, τον Διευθύνων Σύμβουλο από τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ. Κατ' αρχήν τα χρηματοδοτικά εργαλεία, όντως υπάρχει έλλειψη ρευστότητας, τώρα αρχίζει σιγά - σιγά αυτό να αλλάζει. Αλλά ακριβώς γι' αυτό τον λόγο υπήρχε και πρόβλεψη και στο τρέχον πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, ήδη είναι σε διαδικασία το Ταμείο Αγροτικών Εγγυήσεων δια μέσου του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, έχει βγει η πρόσκληση προς τα ελληνικά χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα, έχει γίνει ήδη επικοινωνία και ενημέρωση και είναι ενήμεροι οι φορείς που θέλουν να καταθέσουν φάκελο.

Την προηγούμενη εβδομάδα που ήταν η συνεδρίαση της Επενδυτικής Επιτροπής αυτό που τονίστηκε, αφού δόθηκε η έγκριση για να βγει η πρόσκληση είναι ότι δεν θα εξαντληθεί όλο το χρονικό περιθώριο που δίνουν, που είναι ανοιχτή η πρόσκληση, νομίζω είναι επτά εβδομάδες ...

κ. ΜΑΝΕΤΑΣ: Είναι μέχρι τον Φεβρουάριο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Είναι περισσότερο λοιπόν. Το θέμα είναι εάν μπορεί να γίνει αυτό άμεσα και εντός του τρέχοντος έτους και η διαδικασία αξιολόγησης είναι first come first served.

Δηλαδή ο πρώτος που θα καταθέσει φάκελο θα αξιολογηθεί πρώτος, θα συμφωνηθεί πρώτος οπότε θα είναι και ο πρώτος που θα μπορεί

να χρησιμοποιήσει αυτά τα 80 εκατομμύρια σαν collateral προκειμένου να βγάλει πιο φτηνά δάνεια. Άρα σύντομα από αυτό το συγκεκριμένο εργαλείο, θα έχουμε αποτέλεσμα.

Το δεύτερο είναι αυτή η συμφωνία που επετεύχθη με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων 170 εκατομμύρια, όπου εκεί απ' ευθείας η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων με τις ελληνικές Τράπεζες θα συνεννοηθούν πως θα εγκριθούν αυτά και θα βγουν αυτά τα δάνεια θα είναι δάνεια τα οποία θα δίνονται απ' ευθείας από τις Τράπεζες. Δεν χρειάζεται κάπου αλλού να εμπλακεί δηλαδή το Υπουργείο. Το παρακολουθούμε και το πιέζουμε και αυτό να συμφωνηθεί γρήγορα.

Και ένα τρίτο χρηματοδοτικό εργαλείο που εξελίσσεται, το πρώτο είναι εγγυοδοτικό και αφορά σε δάνεια 10.000 € μέχρι 5 εκατομμύρια € αυτό του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων και αφορά στοχευμένα σε σχέδια βελτίωσης και στα σχέδια μεταποίησης. Το τρίτο, αν συμπεριλάβουμε και το καινούργιο αυτό με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα είναι ένα χρηματοδοτικό εργαλείο μικροπιστώσεων όπου και εκεί πάλι μέσα από το ΠΑΑ θα διατεθούν 40 εκατομμύρια προκειμένου να δίνονται μικροδάνεια, μικροπιστώσεις μέχρι 25.000 € για να καλυφθούν διάφορες έκτακτες ανάγκες ή εκκίνησης αγροτικών εκμεταλλεύσεων σε όλους τους αγρότες μας.

Όσον αφορά αυτό έχει βγει σε διαβούλευση αρχές του έτους, υπάρχει έτοιμο ένα σχέδιο νόμου, έχω ήδη επικοινωνήσει με τον αντίστοιχο αρμόδιο Γενικό Γραμματέα Δημοσιονομικής Πολιτικής στο Υπουργείο Οικονομικών τον κ. Τριαντόπουλο το έχει στα χέρια του αυτό το σχέδιο και θα το κινήσουμε προκειμένου και αυτό να ολοκληρωθεί και να προχωρήσει, αλλά τώρα επειδή είμαστε στη φάση της έγκρισης του προϋπολογισμού και της ψήφισης του φορολογικού νομοσχεδίου έχει πάει παραπίσω. Αλλά το επόμενο έτος, σύντομα, θα το πιέσουμε όσο γίνεται περισσότερο να υπάρχει και έξτρα τρίτο χρηματοδοτικό εργαλείο για τους αγρότες. Οπότε το έχουμε αντιληφθεί αυτό και προσπαθούμε όσο γίνεται περισσότερο να το κλείσουμε.

Όσον αφορά το πρόγραμμα των νέων γεωργών η εκπαίδευση, έχετε δίκιο όλες τις προηγούμενες χρονικές περιόδους ή προγραμματικές περιόδους δυστυχώς βλέπουμε ότι οι εκπαιδεύσεις αντί να γίνονται στην αρχή όπως πολύ σωστά τονίσατε προκειμένου να έχουν και αυτά τα εφόδια για να τα χρησιμοποιήσουν στην εξέλιξη και υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου

γινόταν στο τέλος του 3^{ου} έτους και καταϊδρωμένα, μην ζητήσουμε τα λεφτά πίσω.

Έχουμε κάνει κουβέντα γι' αυτό με τη νέα Διοίκηση του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ και με τον Πρόεδρο και με τον Διευθύνων Σύμβουλο, θα αλλάξει ο σχεδιασμός για την επόμενη προγραμματική περίοδο. Δεν έχουμε προβλέψει στον σχεδιασμό μας νέα πρόσκληση για την τρέχουσα για νέους γεωργούς, στην επόμενη όμως ο σχεδιασμός θα είναι τελείως διαφορετικός και το πώς θα τρέξει το πρόγραμμα, αλλά και όσον αφορά αυτή την υποχρέωση της εκπαίδευσης.

Δεν ξέρω αν θα ήθελε να πει κάτι ακόμη ο κ. Χατζηνικολάου και να προχωρήσουμε.

Π. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Καλή σας ημέρα, αξιότιμε Πρόεδρε θέλω να σας ευχαριστήσω για τις ευχές σου, τις χρειαζόμαστε. Οι προκλήσεις είναι μεγάλες, στο θέμα της κατάρτισης των νέων αγροτών μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι δεν μπορούμε να κοιμηθούμε διότι η υποχρέωση είναι αμείλικτη στο να πετύχουμε.

Πρέπει να σας πω δυο πράγματα. Υπάρχει ένα θέμα που είναι το ποσοτικό και ένα δεύτερο το ποιοτικό. Ως νέα Διοίκηση του ενός μήνα αντιμετωπίζουμε, προσπαθούμε να αντιμετωπίσουμε και τα δύο: κατ' αρχήν να ανταποκριθούμε διότι μια μικρή ανάλυση λέει 771 προγράμματα κατάρτισης. Αυτή τη στιγμή 104 ενταγμένα σε υλοποίηση και τα υπόλοιπα καταλαβαίνετε ότι ο αριθμός δεν είναι μικρός.

Προβήκαμε όμως σε αρκετές διορθωτικές και θέλω να ευχαριστήσω και την ΕΥΔ του ΠΑΑ και τα στελέχη της πολύ γρήγορα τροποποιήσαμε την Υπουργική Απόφαση και επίσης και την βοήθεια την οποία θα μας δώσει από την Τεχνική Βοήθεια για να μπορέσουμε να εμπλουτίσουμε την υποστήριξη που χρειάζεται τη διοικητική.

Αυτά τα δυο θέματα είναι πολύ σημαντικά για να προχωρήσουμε πάρα πολύ γρήγορα.

Αυτό είναι το ένα κομμάτι, συχνά επειδή ασχολούμαι με τα θέματα της διαχείρισης των ευρωπαϊκών κονδυλίων για πολλά χρόνια το πρόβλημα -και συμφωνώ και με τον εκπρόσωπο της DG AGRI- είναι η χρήση

και όχι τελικά η κατανάλωση των πόρων. Και αυτό είναι πολύ σημαντικό και ουσιώδες να το δούμε κι αυτό.

Συμφωνώ με τον εκπρόσωπο της ΠΕΝΑ ότι εδώ πρέπει να βάλουμε την ουσία των πραγμάτων. Εμείς ήδη με τον Πρόεδρο επισκεφθήκαμε δυο ΚΕΓΕ τα οποία είναι τα εκπαιδευτικά μας και συνομιλήσαμε και με αγρότες. Ήδη το κάναμε δηλαδή τις τελευταίες μέρες.

Η ποιότητα πρέπει να βελτιωθεί πάρα πολύ. Πρέπει να αλλάξουν πολλά πράγματα και σας υποσχόμαστε ότι στον σχεδιασμό θα έχουμε και ιδέες και θα εντάξουμε το σύνολο πλέον του Οργανισμού. Ο Οργανισμός έχει και έρευνα, ο Οργανισμός έχει Σχολές αυτό θέλουμε να το βάλουμε σε μια κοινή, αλλά αυτό θα συνεργαστούμε με όλους σας και με την ΠΕΝΑ για να συνδιαμορφώσουμε πως θα είναι τα πράγματα την επόμενη περίοδο και πότε θα τα κάνουμε. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα εντατικοποιήσουμε πολύ και θα υλοποιήσουμε απρόσκοπτα το πρόγραμμα μέχρι τέλους. Αυτό είναι το ένα, όσον αφορά την κατάρτιση.

Υπάρχει μια μεγάλη επόμενη δράση, την οποία έχει ο Οργανισμός και αφορά την πορεία υλοποίησης του συστήματος παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Νομίζω ότι εδώ δεν θα έχουμε πρόβλημα να πούμε με βεβαιότητα ότι τον Ιούνιο μπορεί να αρχίσει η υλοποίηση των μέτρων 2.1., 2.3.

Είναι τέτοιος ο σχεδιασμός, η ταχύτητα που αγγίξαμε τα πράγματα όπου γρήγορα το elearning συμβασιοποιεί, είναι ήδη τα υλικά έτοιμα θα τα ανεβάσουμε γρήγορα, θα κάνουμε το εισαγωγικό πρόγραμμα επιμόρφωσης που πιστεύουμε ότι θα κλείσει μέχρι μέσα Μαρτίου. Αυτό είναι το χρονοδιάγραμμα, τα milestones γενικά είναι μέσα Μαρτίου να έχουμε τελειώσει το εισαγωγικό.

Όποιες υπουργικές αποφάσεις χρειαστούν να τροποποιηθούν πρέπει να τις κάνουμε πολύ γρήγορα, που αφορούν κυρίως φορείς και φυσικά πρόσωπα αυτά πρέπει να τα κάνουμε γρήγορα, ούτως ώστε ο στόχος μας είναι τον Ιούνιο να ξεκινήσουν τα μέτρα.

Τηρούμε ένα αυστηρό χρονοδιάγραμμα, ελέγχουμε εβδομαδιαία όλα αυτά και θα είμαστε σε επικοινωνία και σε επαφή με τα στελέχη, τα οποία εγώ θέλω να ευχαριστήσω ιδιαίτερα διότι αποκρίθηκαν άμεσα και είναι μαζί

μας στην υλοποίηση των μέτρων. Αυτά τα δύο ήθελα να πω και σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ κ. Χατζηνικολάου. Υπάρχει κάποιος άλλος που θα ήθελε να πάρει τον λόγο; Παρακαλώ ο κ. Bartovic.

A. BARTOVIC: Θα ήθελα να κάνω ένα σχόλιο σχετικά με κάποιες παρεμβάσεις που έγιναν. Θεωρώ ότι σε αυτή την αίθουσα δεν υπάρχει ούτε ένας άνθρωπος ο οποίος θα μπορούσε να αμφιβάλλει ότι η κατάρτιση και η εκπαίδευση είναι εξέχουσας σημασίας. Η ουσία όμως είναι ότι είναι και πάρα πολύ δύσκολη.

Σε όλα τα προγράμματα υπογραμμίζουμε το πόσο σπουδαία είναι η εκπαίδευση και πόσο σπουδαίο είναι να υλοποιηθούν τα μέτρα 1 και 2. Γι' αυτό και οργανώνουμε διάφορα εργαστήρια για να ανταλλάσσουμε τις βέλτιστες πρακτικές. Διότι όπως σας είπα πολλά είναι τα προγράμματα που αντιμετωπίζουν δυσκολίες ως προς αυτά τα μέτρα.

Στο χαρτοφυλάκιό μας έχουμε το ιρλανδικό πρόγραμμα και τους ρώτησα «πώς και τα πάτε τόσο καλά;» και μου είπαν «διότι για πολλά άλλα μέτρα αν υπάρχει η οποιαδήποτε αίτηση, θα πρέπει να περιλαμβάνει το μέτρο 1 και 2», άρα είναι μια προϋπόθεση.

Γεγονός είναι ότι οι αγρότες δεν διαφέρουν από εμάς. Αν υπάρχει κάποιος εκπρόσωπος αγροτών εδώ; Ωραία γνωρίζουμε ότι οι αγρότες δεν διαφέρουν από εμάς, δεν μπορούμε να πάμε να τους πούμε «εσύ θα πρέπει να παρακολουθήσεις εκπαίδευση διότι δεν ξέρεις...». Όσοι έρχονται σε εμάς και μας λένε παραδείγματος χάριν «πρέπει να παρακολουθήσεις εκπαιδευτικό σεμινάριο» αντιδράμε, λέμε «μα εγώ γνωρίζω, έχω κάνει αυτή τη δουλειά τόσα χρόνια».

Η ουσία όμως είναι ότι η εκπαίδευση είναι πάρα πολύ σημαντική και χρήσιμη αλλά πολλές φορές δεν έχουμε τον απαιτούμενο χρόνο. Εγώ δεν μπορώ να σας δώσω μια συμβουλή ως το πώς θα μπορέσετε να παράσχετε αυτή την εκπαίδευση. Απλώς θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι είναι εξέχουσας σημασίας και ότι οι αγρότες θα ωφεληθούν πάρα πολύ από τη συμμετοχή τους σε εκπαιδευτικά σεμινάρια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε κ. Bartovic έχετε δίκιο σε αυτό, οι αγρότες μας είναι ένα ιδιαίτερο κοινό και θέλει και ιδιαίτερη μεταχείριση. Αλλά νομίζω ότι

όλα αυτά θα ληφθούν υπόψη και στον καλύτερο σχεδιασμό των μέτρων και δράσεων της επόμενης προγραμματικής περιόδου, γιατί πλέον η εκπαίδευση, η καινοτομία, η κατάρτιση είναι βασικός πυλώνας σε όλους τους τομείς της οικονομίας, οπότε κάπως έτσι θα κινηθούμε και εμείς συνδυαστικά και με άλλα μέτρα και δράσεις ιδίως επενδυτικά της επόμενης προγραμματικής περιόδου.

Ο κ. Παπαγεωργίου.

Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ: Είμαι Προϊστάμενος της Μονάδας τοπικής ανάπτυξης, θα καταχραστώ λίγα δευτερόλεπτα γιατί έχω την υποχρέωση μιας και ειπώθηκε από τον εξάριτο συνάδελφο τον κ. Στουραϊτή από την ΕΥΚΕ, θέλω να υπογραμμίσω κι εγώ την τρομερή συνεργασία που έχουμε με όλη την ΕΥΚΕ και αυτό αποτυπώνεται και στο αποτέλεσμα γιατί όλες οι προσκλήσεις του LEADER είναι στον αέρα. Η εναπομείνουσα εξετάζεται από την οικεία Περιφέρεια, αφορά μια πρόσκληση ιδιωτικών και όπως είπε κ. Παππάς θα είναι σε λίγο έτοιμη και αυτή και με την ΕΥΚΕ η συνεργασία μας είναι συνεχής και στο θεσμικό πλαίσιο και στην έγκριση των προσκλήσεων, που τελικά δίνει η ΕΥΚΕ και οσονούπω θα γίνει και μια τελευταία τροποποίηση, 3^η τροποποίηση των ιδιωτικών έργων θα μιλήσουμε αμέσως μετά με τους συναδέλφους για να προχωρήσει και αυτή που αφορά κυρίως διαδικαστικά θέματα ΠΣΚΕ. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε κ. Παπαγεωργίου και εννοείται ότι αυτή η πολύ καλή συνεργασία με την ΕΥΚΕ θα συνεχιστεί, έρχονται και οι πληρωμές οπότε συνεχίζεται. Ευχαριστούμε.

Τώρα ένα μικρό διάλειμμα για ένα καφέ και επανερχόμαστε σε 15 λεπτά.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΜΕΡΟΣ Β: ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ενέργειας Δικτύωσης & Δημοσιότητας

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Περνάμε στο δεύτερο μέρος της σημερινής συνεδρίασης, η κα Μακρανδρέου Προϊσταμένη της Μονάδας Δικτύωσης και Δημοσιότητας της Διαχειριστικής Αρχής του ΠΑΑ θα μας παρουσιάσει τις ενέργειες δικτύωσης και δημοσιότητας.

Π. ΜΑΡΚΑΝΔΡΕΟΥ: Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε καλησπέρα σε όλους. Θα κάνω μια σύντομη αναδρομή τι κάναμε η Διαχειριστική Αρχή το 2^ο εξάμηνο του 2019 ως προς τις ενέργειες δικτύωσης και δημοσιότητας.

Θα μου επιτρέψετε να αρχίσω από τις ενέργειες δημοσιότητας. Ήδη αναφέρθηκε ο Γενικός Γραμματέας για την παρουσία μας στην 84^η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, κάποιες θα τις προσπεράσω γρήγορα γιατί οι ενέργειες έχουν περιληφθεί αναλυτικά στο φάκελο της Επιτροπής.

Μια μικρή αναφορά στη λειτουργία του site του ΠΑΑ agrotikianaptixi.gr θέλω να πω κ. Στουραϊτή δεν δυσκολευτήκατε μόνο εσείς με τις προσκλήσεις στην ΕΥΚΕ του LEADER αλλά νομίζω ότι κι εμείς στην προσπάθειά μας να αναρτήσουμε και να επικοινωνήσουμε αυτές τις προσκλήσεις και για τα δημόσια και για τα ιδιωτικά, προσπαθήσαμε και όλες οι προσκλήσεις τους LEADER αναρτώνται στο agrotikianaptixi όπως επίσης και στο site του ΕΣΠΑ.

Πραγματικά θέλω να πω επειδή σε αυτή την αίθουσα υπάρχουν πολλοί εκπρόσωποι από τους ενδιαμέσους φορείς διαχείρισης και από τις Περιφέρειες ότι η λειτουργία αυτού του site είναι πολύ σημαντική. Είναι πολύ σημαντική η βοήθεια σας, προκειμένου να αναρτούμε ό,τι έχει σχέση με όλα τα μέτρα του προγράμματος και όχι μόνο ό,τι αφορά τις προσκλήσεις αλλά και τις αποφάσεις ένταξης.

Μια άλλη δουλειά που κάναμε τον Σεπτέμβριο, λίγο καθυστερήσαμε αλλά την κάναμε τελικά, έχει γίνει μια πάρα πολύ σύντομη περιγραφή των μέτρων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης. Αυτές οι 1.000 σελίδες καταφέραμε και πολύ συνοπτικά και μαζέψαμε στοιχεία για κάθε μέτρο του προγράμματος και κυρίως ό,τι αφορά τον στόχο τους, τους δικαιούχους και τον προϋπολογισμό τους. Αυτή τη συνοπτική παρουσίαση μπορείτε να τη βρείτε στο site μας.

Να μιλήσω λίγο για τη συνεργασία που έχουμε με το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Συνεργαζόμαστε πολύ στενά και με τη μονάδα δημοσιότητας, συμμετέχουμε στο Δίκτυο υπευθύνων πληροφόρησης και επικοινωνίας και συνεργαστήκαμε και με την ΕΥΣΕΚΤ προκειμένου να φτιάξουμε όπως και τα υπόλοιπα διαρθρωτικά Ταμεία μια αφίσα, την οποία μπορούν να τη χρησιμοποιούν δικαιούχοι του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης για άυλες κυρίως ενέργειες κάτω των 50.000 €.

Το πιο σημαντικό όμως που κάναμε το 2^ο εξάμηνο ήταν ο οδηγός επικοινωνίας και δημοσιότητας του ΠΑΑ. Σε αυτό τον οδηγό ο οποίος απευθύνεται στους ενδιαμέσους φορείς διαχείρισης, στις ομάδες τοπικής δράσης, στους δικαιούχους του προγράμματος προσπαθήσαμε να μαζέψουμε όλες τις κανονιστικές υποχρεώσεις που προκύπτουν και από τον Κανονισμό, αλλά και από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και για τις υποχρεώσεις που έχουμε όλοι μας προκειμένου όταν μιλάμε για δημοσιότητα να χρησιμοποιούμε τα λογότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ελληνικού κράτους, του ΕΣΠΑ, του προγράμματος. Σε αυτό τον οδηγό δώσαμε και κάποιες κατευθύνσεις ως προς την τήρηση απολογιστικών στοιχείων που όλοι πρέπει να κρατάμε για λόγους πάντα δημοσιότητας και τέλος μέσα έχουμε και ένα κεφάλαιο για τη συλλογή αξιολογών έργων ΠΑΑ.

Όπως ακούσατε πριν, το ανέφερε ο συνάδελφος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ο κ. Bartonic αυτή τη στιγμή ετοιμάζεται μια πολύ μεγάλη καμπάνια το Rural Campaign από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Για την Ελλάδα έχουν επιλεγεί τρεις Περιφέρειες της χώρας: η Δυτική Μακεδονία, η Ήπειρος και η Ανατολική Μακεδονία και Θράκη. Σε αυτή την καμπάνια η προετοιμασία της οποίας θα γίνει το 1^ο εξάμηνο του 2020 θα γίνει μια προσπάθεια να παρουσιαστούν έργα που έχουν γίνει σε αυτές τις Περιφέρειες οι οποίες βέβαια είναι και κατά ένα μεγάλο τους κομμάτι αγροτικές και θα γίνει μια προσπάθεια να παρουσιαστούν έργα απ' όλα τα Ταμεία αλλά καταλαβαίνετε ότι ειδικά για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης είναι πολύ σημαντικό να δείξουμε επενδύσεις και παρεμβάσεις που γίνονται σε αυτές τις Περιφέρειες.

Αυτή ήταν μια μικρή παρένθεση. Τι θέλω να πω; Ζητάμε τη βοήθεια όλων σας και κυρίως των ενδιαμέσων φορέων διαχείρισης και των Περιφερειών γιατί σταδιακά έχουμε διάφορα αιτήματα για αξιολογικά έργα που

έχουν γίνει από το Προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης και όπως καταλαβαίνετε οι καλύτεροι πρεσβευτές αυτών των έργων είστε εσείς που τα ξέρετε και τα διαχειρίζεστε από πολύ κοντά.

Αυτά ως προς τη δημοσιότητα. Ως προς το εθνικό αγροτικό Δίκτυο και εκεί υπάρχει ένα site το οποίο λειτουργεί το ead.gr σε αυτό το site πιο πολύ κανείς μπορεί να βρει πληροφορίες για εκδηλώσεις που κάνουμε και ως Διαχειριστική Αρχή εμείς και για εκδηλώσεις που κάνουν τα μέλη μας.

Έχουμε φτιάξει αυτό το διάστημα για γεωβάση για τα τοπικά προγράμματα LEADER –θα σας τα παρουσιάσω αναλυτικά πιο κάτω- και εδώ θέλω λίγο να σημειώσω ότι κάνουμε μια προσπάθεια και συνεργαζόμαστε με το ευρωπαϊκό Δίκτυο καινοτομίας. Αυτό το Δίκτυο το γνωρίζουν πιο πολλοί όσοι ασχολούνται με το μέτρο 16 και γίνεται μια προσπάθεια επιλεκτικά κάποια πράγματα να μεταφράζονται στα ελληνικά.

Εδώ θα ήθελα –απλά, δεν έχω βρει τεχνικά πως θα το κάνω, αλλά θα σας το δείξω, ελπίζω να δουλέψει- να δείξω τι έχουμε κάνει εδώ. Έχουμε κάνει μια γεωβάση όπου παρουσιάζονται τα 50 τοπικά προγράμματα LEADER CLLD της χώρας τα οποία όμως χρηματοδοτούνται μόνο από το ΠΑΑ.

Αυτή η εφαρμογή βρίσκεται και στο site του Αγροτικής Ανάπτυξης και στο site του ΕΑΔ. Επιλέγοντας κάποιος μια ομάδα τοπικής δράσης έχει τη δυνατότητα κατ' αρχήν να έχει κάποιες πληροφορίες ως προς την αναπτυξιακή εταιρεία που δραστηριοποιείται στην περιοχή, μπορεί να έχει στοιχεία για τους ανθρώπους που δουλεύουν σε τοπικό επίπεδο έτσι ώστε να μπορεί κάποιος να επικοινωνεί μαζί τους και να έχει πληροφορίες για το πρόγραμμα.

Το κύριο είναι να γνωρίζει κανείς και πιο πολύ οι ενδιαφερόμενοι για ποιες τοπικές και δημοτικές ενότητες υπάγονται στην περιοχή παρέμβασης του κάθε τοπικού προγράμματος και τέλος να υπάρχουν κάποια στοιχεία τα οποία αφορούν το ίδιο το πρόγραμμα, ποιες δράσεις περιλαμβάνει και τι προϋπολογισμούς. Βέβαια αυτά κάθε φορά τα στοιχεία στο μέλλον θα επικαιροποιούνται.

Και το σκεπτικό μας είναι στο αμέσως προσεχές διάστημα αυτή η βάση να εμπλουτίζεται με ό,τι καινούργιο υπάρχει από το LEADER και

κυρίως να παρουσιάσουμε τα έργα που θα χρηματοδοτηθούν από τα τοπικά προγράμματα.

Τέλος να αναφερθώ λίγο –αναφέρθηκε και ο Γενικός Γραμματέας σήμερα το πρωί και θα αναφερθεί και ο συνάδελφος Γιάννης Κοβάνης- στο πλαίσιο της προετοιμασίας της επόμενης προγραμματικής περιόδου, σε συνεργασία και με τη Μονάδα Προγραμματισμού της Διαχειριστικής Αρχής και με το Τμήμα αγροτικής πολιτικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, έχουμε ξεκινήσει μια σειρά συναντήσεων σε τοπικό επίπεδο στις Περιφέρειες της χώρας, νομίζω ότι αξίζει το ερωτηματολόγιο να το δείτε αναλυτικά και κυρίως την εισαγωγή. Σε πέντε σελίδες έχει μια συνολική εικόνα ποια τα πιο σημαντικά ζητήματα που αυτή τη στιγμή διαβουλεύεται η χώρα.

Αξίζει να μπειτε ακόμη και αν είμαστε οι πιο πολλοί από δημόσιες Υπηρεσίες να απαντήσουμε σε αυτό το ερωτηματολόγιο, στο οποίο έχουν μπει τα πιο σημαντικά και καίρια ζητήματα των διαβουλεύσεων αυτής της περιόδου. Ευχαριστώ πολύ, το μόνο πριν κλείσω, θα ήθελα όλοι σας να ανοίξετε λίγο αυτό το φάκελο γιατί είδα ότι κάποιοι δεν τον ανοίξατε. Δεν έχετε όλοι; Λοιπόν νόμιζα ότι είχατε όλοι, κάποιοι θα το πάρετε στο γραφείο σας θα σας το στείλουμε με το Ταχυδρομείο. Όσοι όμως τα πήρατε, αξίζει να το δείτε... Να το ανοίξω; Ωραία. Νομίζω το είχατε πάρει όλοι.

Λοιπόν, είναι το ημερολόγιό μας, απλά για λόγους οικονομίας κάποια τα δώσαμε εδώ και κάποια θα τα στείλουμε με το Ταχυδρομείο, θέλω όμως λίγο να πω ότι πραγματικά για μας υπάρχει ένα ένθετο μπροστά πριν ξεκινήσει η χρονιά, στο οποίο παρουσιάζονται τα βασικά στοιχεία του προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης καθώς και στοιχεία σχετικά με την πορεία. Αυτά και αφού κλείνω με το ημερολόγιο, να ευχηθώ καλή χρονιά μετά τα «καλά Χριστούγεννα» της Σοφίας. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε κα Μακρανδρέου, όπως ανέφερε και ο κ. Bartovic η δημοσιότητα είναι πάρα πολύ σημαντικό ιδίως όσον αφορά σε αγρότες και αγροτικές περιοχές που συχνά είναι και μακριά από τα κέντρα λήψης αποφάσεων, όπου συμβαίνουν οι πολιτικές.

Φαντάζομαι ότι όλα τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης θα λάβουν ένα τέτοιο ημερολόγιο.

Π. ΜΑΡΚΑΝΔΡΕΟΥ: Ναι, το οποίο θα προσπαθήσουμε φέτος το Ταχυδρομείο να μην έχει το ταλαιπωρήσει λιγάκι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Δεν πειράζει. Εγώ θα είμαι ούτως ή άλλως παραλήπτης! Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, υπάρχει κάποια παρατήρηση ή σχόλιο για το συγκεκριμένο; Δίνουμε ιδιαίτερη βαρύτητα σε αυτό οπότε είμαστε σε στενή συνεργασία με την κα Μακρανδρέου.

Προγραμματική περίοδος 2021-2027: Προετοιμασία και Σχεδιασμός

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Επόμενη παρουσίαση από τον κ. Κοβάνη από τη Μονάδα Προγραμματισμού της Ειδικής Υπηρεσίας του ΠΑΑ όσον αφορά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 «Προετοιμασία και σχεδιασμός»

Γ. ΚΟΒΑΝΗΣ: Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε. Είναι μια σύντομη παρουσίαση η οποία χωρίζεται στην ουσία σε δυο μέρη. Το πρώτο μέρος αφορά την διαδικασία προετοιμασίας του κανονιστικού θεσμικού πλαισίου, ενώ το δεύτερο μέρος εστιάζει περισσότερο στις διαδικασίες οι οποίες έχουν γίνει ή πρόκειται να γίνουν στο άμεσο μέλλον έτσι ώστε να καταρτιστεί το νέο στρατηγικό σχέδιο της ΚΑΠ.

Και ξεκινάμε με το πιο σημαντικό απ' όλα θα μπορούσαμε να πούμε το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο όπου με βάση την πρόταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρατηρείται μια σημαντική μείωση της τάξης του 5% σε τρέχουσες τιμές και 15% σε σταθερές τιμές της ΚΑΠ σε σχέση με την υφιστάμενη προγραμματική περίοδο.

Βέβαια η πρόταση του ευρωκοινοβουλίου ζητάει διατήρηση του προϋπολογισμού στα επίπεδα της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου. Η προτεινόμενη μείωση δεν είναι τυχαία, έχει τρεις σημαντικούς λόγους

1. Η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου
2. Η ανάγκη σε δέσμευση πόρων σε μέτρα για μετανάστευση και προσφυγικό καθώς και σε μέτρα αύξηση της ασφάλειας και της άμυνας
3. Η ανάγκη επιχορήγησης περισσότερων μέτρων για την κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον.

Τι σημαίνει αυτή η μείωση για τη χώρα μας. Οι άμεσες ενισχύσεις μειώνονται κατά 3,9% σε σύγκριση πάντα με την τρέχουσα

προγραμματική περίοδο. Αντίθετα οι τομεακές έχουν μια μικρή αύξηση της του 1,6%, η μεγάλη όμως μείωση έρχεται με 15% στις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ.

Συνολικά η μείωση για το στρατηγικό σχέδιο της ΚΑΠ υπολογίζεται στο 6,5%. Οι τρεις βασικοί σημαντικοί Κανονισμοί που πρόκειται να ψηφιστούν είναι ο βασικός Κανονισμός η ραχοκοκαλιά θα μπορούσαμε να πούμε, ο οποίος καθορίζει τις βασικές διατάξεις για τις άμεσες ενισχύσεις και τις τομεακές παρεμβάσεις χορηγούμενες από το ΕΓΤΕ για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης και έχουν και σημαντικές λεπτομέρειες – στοιχεία για το περιεχόμενο των στρατηγικών σχεδίων της ΚΑΠ καθώς και για την υλοποίηση και την παρακολούθησή τους.

Στη συνέχεια έχουμε τον οριζόντιο Κανονισμό που ορίζει τις διατάξεις για τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση των στρατηγικών σχεδίων και τέλος είναι ο Κανονισμός περί κοινών διατάξεων ο CPR όπου βέβαια είναι λίγα τα άρθρα εδώ τα οποία αφορούν το ΕΓΤΑ και το ΕΓΤΕ είναι η οικονομική διακυβέρνηση άρθρο 15, άρθρα 22 με 28 εδαφική ανάπτυξη που είναι και το CLLD μέσα και η προβολή, διαφάνεια και επικοινωνία άρθρα 41 έως 43.

Τον Ιούνιο του 2018 παρουσιάστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το σχέδιο των Κανονισμών στο Συμβούλιο των Υπουργών. Υπό την αυστριακή Προεδρία ξεκίνησε η διαβούλευση των σχεδίων των Κανονισμών, όπου το Δεκέμβριο του 2018 παρουσιάστηκε στο Συμβούλιο το πρώτο αναμορφωμένο σχέδιο των Κανονισμών αυτών.

Τη σκυτάλη πήρε η ρουμανική Προεδρία η οποία εστίασε στο κλείσιμο των περισσότερων άρθρων των Κανονισμών όπου και το κατάφερε αυτό και το 2019 τον Ιούνιο παρουσιάστηκε το αναμορφωμένο σχέδιο και ακολούθησε η φιλανδική Προεδρία η οποία εστίασε περισσότερο στα άρθρα τα οποία παρουσίαζαν και το πρόβλημα σύγκλισης.

Ποια είναι αυτά τα σημεία τα οποία ακόμη εκκρεμούν.

1. Ο υπολογισμός των περιοχών με φυσικά μειονεκτήματα στην επίτευξη του στόχου του 30% που αφορά το περιβάλλον και κλίμα.
2. Η δυνατότητα εθελοντικής εφαρμογής των εργαλείων διαχείρισης, αν και πλέον εδώ τα κράτη - μέλη έχουν αποφασίσει στην πλειοψηφία

τους την εθελοντική εφαρμογή και έχει αποτυπωθεί στο τελευταίο αναμορφωμένο σχέδιο Κανονισμού που υποβλήθηκε.

3. Ο καθορισμός της μέγιστης έντασης ενίσχυσης καθώς και των παρεμβάσεων με ποσοστό ενίσχυσης 100% αναφορικά με τις επενδύσεις, καθώς επίσης και η άρση κάποιων περιορισμών σχετικά με την αγορά γης στις επενδύσεις.
4. Η δυνατότητα επαναπροσδιορισμού των περιοχών με φυσικά μειονεκτήματα.
5. Η οριστικοποίηση των κανόνων σχετικά με την αιρεσιμότητα, όπως αυτή προβλέπεται στο Παράρτημα 3.
6. Η οριστικοποίηση των ορισμών που θα συμπεριληφθούν στο στρατηγικό σχέδιο της ΚΑΠ από τα κράτη - μέλη και η απαλλαγή των μικρών γεωργών από την αιρεσιμότητα. Εδώ υπάρχουν κάποια κράτη - μέλη τα οποία θεωρούν ότι δεν παίζει ρόλο το μέγεθος των γεωργών όλοι έχουν την υποχρέωση στην αιρεσιμότητα, όμως τα κράτη - μέλη τα οποία έχουν μεγάλο αριθμό γεωργών κρίνουν ότι το διοικητικό άγχος ελέγχου όλων των γεωργών είναι πάρα πολύ μεγάλο και θα πρέπει να προβλεφθεί μια διαφορετική αντιμετώπιση αναφορά με τους μικρούς γεωργούς και τον έλεγχο της αιρεσιμότητας.

Το τελικό σημείο διαβούλευσης είναι το new delivery model, δηλαδή το νέο μοντέλο που έχει προταθεί για την παρακολούθηση των στρατηγικών σχεδίων βάσει αποτελεσμάτων και επιδόσεων. Το σχέδιο Κανονισμού όπως προτάθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έθετε μια ετήσια έκθεση με ετήσια ορόσημα, την υποχρέωση υποβολής των μοναδιαίων ποσών πράξεων ανά κατηγορία παρέμβασης στο στρατηγικό σχέδιο και την αιτιολόγηση κάθε απόκλισης από τα μοναδιαία αυτά ποσά.

Επίσης η ετήσια έκθεση έπρεπε να υποβληθεί στις 15 Φεβρουαρίου και να περιλαμβάνει και τα ποσοτικά και τα ποιοτικά στοιχεία και τις αιτιολογήσεις. Αυτό θεωρήθηκε ότι ήταν αρκετά δύσκολο για τα κράτη - μέλη και υπάρχει η διαβούλευση έτσι ώστε να βρεθεί μια ενδιαμέση λύση, η οποία θα έχει μικρότερο διοικητικό άγχος, χωρίς όμως να χάνεται η ουσία της παρακολούθησης.

Έτσι μπορούμε να πούμε ότι έχει αιτηθεί τα ορόσημα να μην ετήσια να είναι σε διετή βάση ή ακόμη καλύτερα ένα ενδιάμεσο. Επίσης η ετήσια έκθεση να μην θα υποβάλλεται 15 Φεβρουαρίου αλλά να υπάρχει η δυνατότητα υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων μετά τις 15 Φεβρουαρίου και ο καθορισμός των μοναδιαίων ποσών πράξεων ανά κατηγορία παρέμβασης να μην να είναι ενδεικτικά στο στρατηγικό σχέδιο, αλλά να μπορούν να καθορίζονται πάλι στη βάση της ετήσιας έκθεσης και να προκύπτουν με βάση τα στοιχεία των προσκλήσεων και των εντάξεων.

Παράλληλα έχουμε και τις προτάσεις του ευρωκοινοβουλίου οι οποίες βέβαια δεν έχουν περάσει από την Ολομέλεια, όπου εδώ έχουμε την πρόταση για ξεχωριστές κατηγορίες παρεμβάσεων για πράξεις που αφορούν γυναίκες, ψηφιακές τεχνολογίες και την ανάπτυξη των smart villages, καθορισμός επιπλέον κριτηρίων πλην της απώλειας εισοδήματος για τη συμμετοχή των γεωργών σε γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα, επιπλέον εξειδίκευση της περιγραφής των παρεμβάσεων εντός του Κανονισμού, εθελοντικός χαρακτήρας εφαρμογής των εργαλείων διαχείρισης κινδύνου, διατήρηση των ποσοστών ενίσχυσης στα επίπεδα της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου, υπολογισμός του 40% του προϋπολογισμού της παρέμβασης για τις περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα στην επίτευξη του στόχου για την κλιματική αλλαγή, έναρξη των στρατηγικών σχεδίων της ΚΑΠ από το 2022 και υπάρχει μια μεγαλύτερη ευελιξία στον σχεδιασμό και την παρακολούθηση των στρατηγικών σχεδίων της ΚΑΠ.

Τέλος ένας άλλος Κανονισμός ο οποίος έχει υποβληθεί το Νοέμβριο του 2019 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι ο Κανονισμός μεταβατικών διατάξεων ο οποίος προβλέπει τις διατάξεις μετάβασης από τη μια προγραμματική περίοδο στην άλλη.

Τα βασικά σημεία εδώ του Κανονισμού αυτού είναι η δυνατότητα επέκτασης των προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης μόνο για το έτος 2021 με την προϋπόθεση βέβαια ότι έχουν εξαντληθεί οι πόροι της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου καθώς και η δυνατότητα μεταφοράς ανειλημμένων υποχρεώσεων από τη μια προγραμματική περίοδο στην άλλη.

Το βασικό εδώ σημείο διαβούλευσης είναι ότι έχει ζητηθεί ο Κανονισμός αυτός να μην αφορά μόνο το 2021 αλλά να αφορά μέχρι και την

έγκριση των στρατηγικών σχεδίων της ΚΑΠ έτσι ώστε να μην υπάρχει χρηματοδοτικό κενό.

Αφού οριστικοποιηθούν τα ενιαία κείμενα από Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωκοινοβούλιο και Συμβούλιο ξεκινάει η διαβούλευση έτσι ώστε να υπάρξει το ενιαίο κείμενο των Κανονισμών, το οποίο και θα εγκριθεί.

Ερχόμαστε τώρα στο 2^ο μέρος όπου αφορά το στρατηγικό πλαίσιο ΚΑΠ της χώρας μας. Οι κανονιστικές απαιτήσεις είναι η εκπόνηση της SWOT analysis, η εκπόνηση των εκ των προτέρων αξιολόγηση και της στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμηση του στρατηγικού σχεδίου, αξιολόγηση αναγκών και εκπόνηση στρατηγικής παρέμβασης, περιγραφή των παρεμβάσεων και οι δείκτες, οικονομικά στοιχεία, συστήματα διακυβέρνησης και συντονισμού και οπωσδήποτε η διενέργεια διαβούλευσης η οποία θα αποτελεί και ξεχωριστό Παράρτημα του στρατηγικού σχεδίου.

Μέχρι τώρα ποιες ενέργειες έχουν υλοποιηθεί. Έχει ολοκληρωθεί η επιλογή του αναδόχου ο οποίος δεν είναι ο ανάδοχος μόνο της SWOT analysis, είναι ο ανάδοχος ο οποίος θα υποστηρίξει τη Διαχειριστική Αρχή και τις λοιπές Υπηρεσίες που εμπλέκονται στην κατάρτιση του στρατηγικού σχεδίου. Ήταν μια δύσκολη διαδικασία λόγω και της νομοθεσίας, πολύ χρονοβόρα.

Έχει προετοιμαστεί η διαδικασία προκηρύξεων των μελετών για την εκ των προτέρων αξιολόγηση και τη στρατηγική μελέτη εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, αλλά και για τη μελέτη που θα καθορίζει την ωρίμανση της διαχείρισης των κινδύνων στο γεωργικό τομέα.

Υπάρχουν ήδη υφιστάμενες μελέτες για τη διαχείριση του εδάφους και των υδάτων οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν στο στρατηγικό σχέδιο και υπάρχουν ήδη εκπονημένες και κάποιες λοιπές μελέτες οι οποίες θα λειτουργήσουν συμπληρωματικά.

Έχουν πραγματοποιηθεί ήδη διαβουλεύσεις με εμπλεκόμενους στη νέα ΚΑΠ σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και έχουν οργανωθεί ήδη στο άμεσο μέλλον να συνεχιστούν αυτές οι διαβουλεύσεις. Έχει σχεδόν ολοκληρωθεί ο σχεδιασμός των τριών ομάδων σχεδιασμού, ανταγωνιστικότητα, περιβάλλον – κλίμα και τοπική ανάπτυξη και εντός του

Ιανουαρίου του 2020 θα ξεκινήσουμε με ενημερωτικές ημερίδες για ενημέρωση των μελών αυτών.

Έχουν προγραμματιστεί ενημερωτικές ημερίδες με Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης αλλά και λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς. Ήδη κάποιες έχουν γίνει, αλλά προβλέπονται και κάποιες άλλες για το άμεσο μέλλον.

Και φυσικά υπάρχει στον ιστότοπο του Υπουργείου, της Διαχειριστικής Αρχής και του ΕΑΔ συνεχής πληροφόρηση και δυνατότητα διαδραστικής υποβολής σχολίων μέσω ενός ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου.

Να δούμε λίγο τους χρόνους.

- ✓ 5^{ος} μήνας του 2020 προβλέπουμε ότι θα έχουν ολοκληρωθεί τα προαπαιτούμενα, οι ορισμοί, τα κοινά στοιχεία των παρεμβάσεων.
- ✓ 9^{ος} του 2020 η SWOT analysis και οι ανάγκες.
- ✓ 10^{ος} του 2020 διοικητικά, εκσυγχρονισμός, απλούστευση
- ✓ 2^{ος} του 2021 η στρατηγική, περιγραφή παρεμβάσεων σχέδιο δεικτών και χρηματοδοτικό πλάνο το 3^ο του 2021
- ✓ Και η άτυπη υποβολή του στρατηγικού σχεδίου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον 6^ο μήνα του 2021

Βέβαια το στοίχημα εδώ είναι να υπερβούμε τους εαυτούς μας έτσι ώστε ο χρόνος αυτός να μας βγάλει ψεύτες και να υποβάλλουμε πιο νωρίς. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε κ. Κοβάνη, υπάρχει κάποια παρατήρηση ή σχόλιο; Παρακαλώ κ. Bartovic.

A. BARTOVIC: Σας ευχαριστώ πολύ. Δεν θα αναφερθώ στις τεχνικές πλευρές δεδομένου ότι ο συνάδελφός μας ο Γιάννης Κοβάνης τις κάλυψε πάρα πολύ καλά, θα ήθελα να ξεκινήσω με την τελευταία διαφάνεια που αφορά το χρονοδιάγραμμα. Φαίνεται αρκετά ενθαρρυντικό και πολλά υποσχόμενο.

Γιάννη, όμως θα έπρεπε ίσως να επικεντρωθούμε στην αρχή του 2021 διότι γνωρίζουμε ότι η υιοθέτηση του σχεδίου απαιτεί τουλάχιστον οκτώ μήνες. Οπότε αυτό σημαίνει για μας ότι από εδώ και στο εξής πρέπει να αρχίσουμε να εργαζόμαστε. Όπως είπαμε έχει ήδη συμβασιοποιηθεί η ex ante

αξιολόγηση συνεπώς τώρα πρέπει να δούμε πως θα οικοδομήσουμε τις παρεμβάσεις προκειμένου αυτές να γίνουν το ταχύτερο δυνατό.

Επί του παρόντος έχουμε κάποιες νομικές πράξεις που θα μας επιτρέψουν να ενώσουμε τις ιδέες μας και να τις αποτυπώσουμε και πιο λεπτομερώς.

Η Επιτροπή προτείνει στο Συμβούλιο και στο Κοινοβούλιο την υιοθέτηση του νομικού πλαισίου να γίνει νωρίτερα από ό,τι έγινε την τελευταία φορά προκειμένου να ξεκινήσουμε κι εμείς πιο νωρίς. Και γι' αυτό και η Επιτροπή έχει προτείνει κάποιους μεταβατικούς κανόνες.

Λέμε παραδείγματος χάριν ότι εντάξει έχουμε καθυστερήσει, δεν μπορούμε να ξεκινήσουμε τα προγράμματα το 2021 μπορούμε να ξεκινήσουμε το 2022 γι' αυτό χρειάζεται ένας χρόνος παράτασης. Όμως κάποια κράτη - μέλη ζήτησαν παράταση για δυο χρόνια και ίσως και περισσότερο.

Προσωπική μου άποψη είναι ότι δεν μπορώ να καταλάβω για ποιο λόγο ζητάνε αυτή την παράταση. Θα ήθελα να μου εξηγήσουν. Καταλαβαίνω ότι η δουλειά είναι πάρα πολύ, καταλαβαίνω ότι ναι οι τομείς δραστηριότητας θα πρέπει να αναπτυχθούν και καταλαβαίνω ότι όλο αυτό είναι ένα πάρα πολύ δύσκολο εγχείρημα, αλλά πρέπει να το κάνουμε και όσο πιο γρήγορα ξεκινήσουμε με ένα νέο πρόγραμμα και όσο πιο γρήγορα ολοκληρώσουμε το υφιστάμενο πρόγραμμα τόσο το καλύτερο για εμάς και τόσο πιο στοχευμένες παρεμβάσεις μπορούμε να κάνουμε.

Εγώ δεν άκουσα κανένα επιχείρημα ως προς το γιατί πρέπει να πάρουμε μια παράταση. Διότι η μία παράταση μπορεί να φτάσει το 2021 και μετά συν τρία χρόνια, 2024. Άρα η προγραμματική περίοδος μπορεί να διαρκέσει μέχρι το 2024. Εν τω μεταξύ μπορεί να ξεκινήσετε ένα καινούργιο πρόγραμμα, εγώ δεν καταλαβαίνω γιατί κάποιος θα ήθελε να χρησιμοποιήσει τα νέα κονδύλια για το παλιό πρόγραμμα, έως το 2025. Η περίοδος τελειώνει το 2027.

Οπότε ποιο θα ήταν το καινούργιο στοιχείο; Ποια θα ήταν η πολιτική; Γιατί κάποιος θέλει να παρατείνει τα προγράμματα ένα χρόνο, ένα χρόνο και άλλο ένα χρόνο; Ίσως να είναι βολικό διότι έτσι γίνεται μια αυτόματη παράταση. Αλλά αν θέλουμε να έχουμε στοχευμένες παρεμβάσεις και

στοχευμένο πρόγραμμα, τότε θα ήθελα να εξηγήσουν γιατί απαιτούν αυτή την παράταση.

Σίγουρα θα αντιμετωπίσουμε κάποια θέματα νομικής φύσεως και θέματα που θα αφορούν και την υλοποίηση. Η ουσία είναι ότι η δημοσιονομική αρχή δεν θα μας δώσει τα χρήματα για όλα τα μέτρα. Συνεπώς τα μέτρα τα οποία αφορούν το περιβάλλον, το κλίμα, την ενίσχυση των αγροτικών περιοχών, τη δημιουργία θέσεων εργασίας θα είναι τα μέτρα τα οποία ίσως να απαιτούν την προτεραιότητά μας.

Καταλαβαίνω ότι δεν θα είναι όλα τα μέτρα για το περιβάλλον και το κλίμα, αλλά τα μέτρα θα είναι πάρα πολύ σημαντικά και όσον αφορά αυτά τα θέματα γνωρίζουμε όλοι ότι σε πολλές χώρες ασκείται τεράστια πίεση στον αγροτικό πληθυσμό, τους οποίους αγρότες πολλοί θεωρούν ως κακούς.

Λένε παραδείγματος χάριν «εσύ αγρότη, καταστρέφεις το περιβάλλον, έχεις αγελάδες καταστρέφουν το περιβάλλον», εμείς πρέπει να δείξουμε ότι κάτι τέτοιο δεν ισχύει πρώτα απ' όλα. Δεύτερον ότι η γεωργία είναι μέρος της λύσης, δεν είναι η αιτία του προβλήματος. Αντιθέτως μπορεί να είναι η λύση στο πρόβλημα. Αν μπορέσουμε και το καταφέρουμε αυτό, τότε αυτό που μπορούμε να περιμένουμε είναι να ασκηθεί ακόμη μεγαλύτερη πίεση στον προϋπολογισμό.

Εγώ είδα τα στοιχεία στην αρχή και τις περικοπές, βεβαίως το Κοινοβούλιο δεν θέλει να γίνει αυτό, αλλά δυστυχώς πολλές ήταν οι περικοπές που έγιναν σε πολλές χώρες στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης.

Μικρότερες ήταν οι περικοπές τον 1^ο πυλώνα, το γεγονός είναι ότι εμείς πρέπει να αλλάξουμε. Αν θέλουμε να λαμβάνουμε τα δημόσια χρήματα, τότε θα πρέπει να δίνουμε στο κοινό αυτό που περιμένει. Πρέπει να εργαστούμε πάρα πολύ σκληρά, πρέπει να ξεκινήσουμε το νέο πρόγραμμα το ταχύτερο δυνατό.

Ένα πρόγραμμα, το οποίο θα αποδεικνύει ότι δεν είμαστε οι κακοί της υπόθεσης, διότι δεν είμαστε στην τελική, αντιθέτως ότι είναι ένα πρόγραμμα το οποίο προσπαθεί να βελτιώσει την κατάσταση των αγροτών, ένα πρόγραμμα το οποίο προσπαθεί να βελτιώσει την κατάσταση της κοινωνίας γενικότερα.

Αυτό το πρόγραμμα θα πρέπει να είναι στοχευμένο και να επικεντρώνεται όχι στο πως δαπανώνται τα χρήματα, αλλά στο τι επιτυγχάνεται με αυτά τα χρήματα. Δεν ξέρω αν υπάρχουν άλλες ερωτήσεις, αλλά εγώ αυτά ήθελα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστώ κ. Bartonic για τα σχόλιά σας, την παρατήρησή σας. Υπάρχει κάποιος άλλος που θα ήθελε να πει κάτι; Πριν περάσουμε στην κα Κουμπαρούλη, απλώς εγώ να προσθέσω δυο πράγματα. Πολύ σωστά ανέφερε ο κ. Bartonic ότι στην τρέχουσα περίοδο που γίνονται οι διαπραγματεύσεις είμαστε σε αχατογράφητα νερά γιατί συμβαίνουν παράλληλα δυο μεγάλες βασικές αλλαγές: το Brexit και πως αυτό θα επηρεάσει και τον προϋπολογισμό. Μην ξεχνάμε ότι αυτοί οι Κανονισμοί είναι προσχέδια, ακόμη τα συζητάμε και το βασικό κριτήριο με το οποίο θα οριστικοποιηθούν και όλες οι υπόλοιπες ευρωπαϊκές πολιτικές είναι και ο προϋπολογισμός ακολουθώντας το Brexit.

Νομίζω αυτή την εβδομάδα πρέπει να είναι και οι εκλογές στη Βρετανία, οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι ο αγαπητός κ. Τζόνσον θα ξαναβγεί Πρωθυπουργός, το Μάρτιο θα ζητήσει σίγουρα το Brexit, οπότε θα δούμε πως θα κινηθεί από εκεί και πέρα.

Δεν είναι τυχαίο το γεγονός πάντως, γιατί είναι σημειολογικό, ότι οποτεδήποτε πάμε στα Συμβούλια Υπουργών Γεωργίας και το επόμενο το έχουμε τη Δευτέρα – Τρίτη, παράλληλα έχουμε και Συμβούλιο Υπουργών Εξωτερικών και πάντα σε κάθε ένα από αυτά, γίνεται και μνεία για την ΚΑΠ, κάθε φορά. Δηλαδή συναντιόμαστε στους διαδρόμους ο κ. Βορίδης με τον κ. Δένδια και ανταλλάσσουμε αυτές τις απόψεις. Ο κ. Δένδιας έχει μάθει πολύ καλά και τι σημαίνει ΚΑΠ πλέον, όπως και ο κ. Βαρβιτσιώτης.

Το που θα ήθελα να σας πω είναι ότι και η δεύτερη βασική μεγάλη αλλαγή η οποία όπως ανέφερε ο κ. Bartonic πρέπει να την ενσωματώσουμε, είναι τη πράσινη αρχιτεκτονική το Green Deal. Στο προηγούμενο Συμβούλιο Υπουργών συζητήθηκε και η μεγάλη πλειοψηφία των κρατών - μελών δέχτηκε ότι το 30% της υποχρεωτικότητας των μέτρων για το περιβάλλον στον πυλώνα 2 πλέον τώρα να πάει και στους δυο πυλώνες και στον πυλώνα 1 και στον πυλώνα 2, είτε σε ποσοστό είτε σε νούμερο. Θα δούμε, αλλά πλέον αυτό θα αναφέρεται και στους δυο πυλώνες. Οπότε είναι δυο βασικοί παράμετροι που πρέπει να λάβουμε υπόψη σε αυτό.

Τώρα, όσον αφορά τον προϋπολογισμό όλα τα κράτη - μέλη συμφωνούν ότι από τη στιγμή που θέλεις και θέτεις ψηλά τον πήχη και για τα περιβαλλοντικά, θα πρέπει τουλάχιστον ο προϋπολογισμός να παραμείνει στο ίδιο ύψος. Σε αυτό συμφωνούμε όλοι οπότε θα δούμε προς τα πού θα πάμε. Η διαπραγμάτευση είναι ακόμη ανοιχτή και προχωράμε.

Παρακαλώ ο κ. Φίρμπας.

I. ΦΙΡΜΠΑΣ: Να προσθέσω κι εγώ κάτι στις ανησυχίες για των διαπραγματεύσεων επί του προϋπολογισμού και να κάνω κι ένα αίτημα προς την πλευρά σας. Το ένα είναι ότι η εικόνα που κανείς έχει από αυτή τη διαπραγμάτευση δεν είναι τόσο για το πόσο επηρεάζει το Brexit το οποίο θεωρείται δεδομένο αυτή τη στιγμή και από την πρόταση της Επιτροπής αλλά και από τις διαπραγματεύσεις που γίνονται με τα κράτη μέλη ότι δεν υπολογίζονται οι πόροι που προέρχονταν από το Ηνωμένο Βασίλειο, αλλά ταυτόχρονα δεν υπολογίζονται, ή δεν πρέπει και εκεί δίνεται μια μάχη για τα λεγόμενα rebates, δηλαδή αυτά που επέστρεφαν σε χώρες σαν το Ηνωμένο Βασίλειο και άλλες χώρες που πέτυχαν κάτι τέτοιο.

Το βασικό και δύσκολο σε αυτή την διαπραγμάτευση είναι όπως είπα και στην αρχική μου παρέμβαση η μεγάλη εκ νέου πίεση προς τις δυο παραδοσιακές πολιτικές, την οποία αν ένα έμπειρο μάτι δει λίγο παραπάνω τον προϋπολογισμό, θα κάνει και μια περαιτέρω διαπίστωση: προστέθηκαν σε αυτή την προγραμματική περίοδο μια σειρά από νέες προκλήσεις, όπως ονομάζονται, σε μια σειρά από θέματα όπως είναι η άμυνα, το μεταναστευτικό και μια σειρά από τομείς ή και διπλασιασμός σε πόρους που αφορούν σε κεντρική διαχείριση.

Δια γυμνού οφθαλμού θα διαπιστώσετε ότι μετακινούνται περίπου 10 ποσοστιαίες μονάδες από τη διαχείριση των κρατών - μελών σε κεντρική διαχείριση. Διπλασιάζεται το HORIZON, διπλασιάζεται το ERASMUS, μπαίνουν κεντρικά εργαλεία πάρα πολλά καινούργια, με αποτέλεσμα οι δυο πολιτικές που είναι και οι μοναδικές οι οποίες περιλαμβάνονται στη Συνθήκη, σταδιακά «ξεχνιούνται».

Εκεί πρέπει να συνεχίσουμε να πιέζουμε για να διατηρήσουμε όσο το δυνατό σε δύσκολες συνθήκες όπως είπα, ψηλά τις προσδοκίες.

Θα πω κάτι που δεν θέλω να παρεξηγηθεί. Είναι από εκείνες τις περιπτώσεις που κατά μία ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, Ταμείο Συνοχής και άλλα, ενδέχεται στη διαπραγμάτευση να έρθουν σε κόντρα με τις επιδιώξεις των άλλων Ταμείων όπως της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Και αυτό είναι το δύσκολο εγχείρημα και του κ. Δένδια και κυρίως του κ. Βαρβιτσιώτη που είναι και ο αρμόδιος για τις διαπραγματεύσεις πως θα συγκεράσει τον Φίρμπα που γκρινιάζει και λέει «συνοχή, συνοχή, συνοχή» με τον Μπαγινέτα που λέει «ΚΑΠ, ΚΑΠ, ΚΑΠ» γιατί «ΚΑΠ ΚΑΠ can got up cat»!

Οπότε νομίζω ότι μέχρι στιγμής πηγαίνουμε καλά, υπό την έννοια ότι η χώρα ξεκάθαρα έχει πει ότι επιδιώκει το μέγιστο και για τα δύο, διότι τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τη συνοχή που την κατέχω πάρα πολύ καλά και τον τρόπο υπολογισμού της μεθοδολογίας -τον δικό σας δεν τον έμαθα ποτέ, δεν τον κατάλαβα ποτέ, sorry είναι από εκείνες τις περίεργες περιπτώσεις όπου πρώτα συμφωνείτε και μετά βγάζετε τη μεθοδολογία- αυτή είναι η καλύτερη προσέγγιση.

Αλλά σε εμάς να ξέρετε το εξής παράδοξο και να το ακούσουν και οι συνάδελφοι: κάθε πρόταση της μεθοδολογίας που έγινε από πλευράς Ευρωπαϊκής Επιτροπής ούτε μία από αυτές δεν ευνοεί τη χώρα μας. Εάν παρέμενε η ίδια μεθοδολογία με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο η Ελλάδα θα δικαιούται 50% περισσότερο. Ενώ τώρα με τη μεθοδολογία πάει 7% περισσότερο.

Συνεπώς είναι ένα επιχείρημα που το χρησιμοποιούμε, πιέζουμε προς αυτή την κατεύθυνση αλλά θα δούμε που θα καταλήξει.

Κλείνω λέγοντας το εξής: ξέρω ότι δεν θα έχετε καμία αντίρρηση αλλά θέλω να το δούμε και στην πράξη και να συντονιστούμε, θα υπάρχουν πράγματα στη διαδικασία της διαβούλευσης και των Κανονισμών σας, που θα πρέπει οι συνάδελφοι που ασχολούνται με το θέμα με τους δικούς μου συνεργάτες που ασχολούνται με τους Κανονισμούς να είναι σε στενή συνεργασία. Διότι μια απόφαση για παράδειγμα που μπορεί να ληφθεί είτε σε εμάς, είτε στο δικό σας Ταμείο, μπορεί να επηρεάζει έμμεσα και το δικό μας Ταμείο.

Συνεπώς πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί, διότι το βλέπουμε και εσωτερικά. Υπάρχουν πράγματα που συζητούνται στην ομάδα

διαρθρωτικών δράσεων και μιλάμε για τον κοινό Κανονισμό, που δεν είναι πια κοινός μας Κανονισμός, που έρχονται σε αντίθεση με πράγματα που συζητούνται στην ομάδα για τον προϋπολογισμό.

Υποψιάζομαι λοιπόν χωρίς να είμαι ειδικός και στο δικό σας Κανονισμό ότι ενδέχεται να υπάρχουν επικαλύψεις που επηρεάζουν τον έναν ή τον άλλον. Παράδειγμα άκουσα για σύγκλιση στα ποσοστά συγχρηματοδότησης. Σε εμάς θα είναι 70% στις λιγότερο ανεπτυγμένες που είναι 11 και 55% στις μετάβασης. Σε εσάς πόσο θα είναι; Διότι αυτά, ξέρετε μπορεί η συμφωνία σε εσάς που μπορεί να κινείται στο 80% για παράδειγμα, να αποτελέσει όπλο για εμάς στη διαπραγμάτευση, ότι «να, αφού συμφωνούμε στην Κοινή Αγροτική Πολιτική και στο πυλώνα 2 για 80% τι μου έρχεσαι σε εμένα με 55%;».

Οπότε ζητώ και ξέρω, εκλαμβάνω και το νεύμα ως θετική πρόθεση να ενισχύσουμε μια ήδη συνεργασία που έχουμε ξεκινήσει, αλλά να την κάνουμε λίγο πιο καθημερινή, να το πω έτσι. Ανοιχτείτε προς εμάς, θα ανοιχτούμε κι εμείς προς εσάς για να αλληλοβοηθούμε. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε κ. Φίρμπα. Όσον αφορά σε αυτό ναι, γιατί το έχουμε συζητήσει και στις Διαχειριστικές Αρχές αλλά και με τον κ. Σκάλκο τον Γενικό Γραμματέα ότι παρ' όλο που στην επόμενη προγραμματική περίοδο μπορεί να μην συνυπάρχουν σε επίπεδο νόμου και Κανονισμού αλλά ούτως ή άλλως έχουμε συζητήσει και έχουμε συμφωνήσει ότι θα υπάρχει επικοινωνία μας μεταξύ μας για να συμβαδίζουμε σε αυτό, γιατί είναι κάτι που αφορά συνολικά την Ελλάδα και τη χώρα, αλλά ούτως ή άλλως υπάρχει ένας κεντρικός στρατηγικός σχεδιασμός από το Υπουργείο από τον κ. Σκάλκο για εθνική πολιτική, όπου εκεί μέσα θα μπει και η αγροτική πολιτική.

Ήδη υπάρχει, έχουμε κάνει μια επικοινωνία με τον κ. Σκάλκο, έχουμε συστήσει μια άτυπη ομάδα που τα συζητάμε μέχρι να γίνει και πιο τυπική και ουσιαστική, οπότε είμαστε σε επικοινωνία και δεν το συζητάμε αυτό, εννοείται.

Έχει συσταθεί και μια ομάδα του Υπουργείου Εξωτερικών όπου συμμετέχουμε και εκεί, αλλά νομίζω ότι τουλάχιστον σε επίπεδο των δικών μας Υπουργείων ή Γενικών Γραμματειών να το πω πιο εξειδικευμένα, υπάρχει

επικοινωνία και θα συνεχίσει και πιο γρήγορα. Οπότε αυτό είναι εκ των ων ουκ άνευ, εννοείται και χαίρομαι που υπάρχει και αυτή η ανταπόκριση.

Παρακαλώ ο κ. Bartovic.

A. BARTOVIC: Ζητώ συγνώμη, αλλά θα ήθελα να αντιδράσω στην παρέμβαση του κ. Φίρμπα, αν μου επιτρέπτε. Κοιτάξτε, πρέπει πάντα να κρατάμε κατά νου το ευρύτερο πλαίσιο την ευρύτερη εικόνα. Όπως σας είπα, πρέπει να κάνουμε περισσότερα, με λιγότερο.

Αν αυτό είναι καλό ή κακό, έτσι είναι. Το καλό είναι ότι εσείς έχετε τα χρηματοδοτικά εργαλεία στη διάθεσή σας και πιστεύω ότι είναι χρήσιμα για το μέλλον, υπάρχει όμως και μια σελίδα το Cohesiondataeuropa.eu και σε αυτή την ιστοσελίδα διαβάζω για την Ελλάδα και εσείς μπορεί να θεωρείτε ότι θα πάρετε λιγότερα, αλλά η Ελλάδα θα πάρει χρήματα από το Ταμείο Συνοχής όσα παίρνει και το Ηνωμένο Βασίλειο. Η Ελλάδα λαμβάνει 26 δις και το Ηνωμένο Βασίλειο 26 δις. Ορίστε, έχουμε εδώ και έναν ανεξάρτητο διαιτητή ο οποίος μπορεί να επιβεβαιώσει αυτά που λέω. Εσείς ως Ελλάδα παίρνετε περισσότερα από όσα παίρνει η Σλοβακία, η Κροατία, Βουλγαρία και Αυστρία.

Άρα η Ελλάδα παίρνει αρκετά χρήματα και εγώ δεν έχω καμία αντίρρηση ως προς αυτό. Εγώ είμαι υπέρ αυτών των προγραμμάτων και υπέρ των χρημάτων να δίνονται σε εσάς, αλλά θα πρέπει να καταλάβετε κι εσείς ότι το πακέτο που λαμβάνετε, είναι αρκετά μεγάλο και στο μέλλον είναι σίγουρο ότι θα υπάρξουν κάποιες περικοπές. Εμείς δεν θα πάρουμε καθόλου χρήματα από τη Μεγάλη Βρετανία, πλέον είναι εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης 21^η Ιανουαρίου θα είναι εκτός.

I. ΦΙΡΜΠΑΣ: Επιτρέψτε μου να αντιδράσω! Δεν είπα ότι η Ελλάδα παίρνει λίγους πόρους. Αυτό που είπα και μπορώ να σας το αποδείξω όποτε θέλετε με το μοντέλο, είναι ότι εάν δεν γίνονταν συμβιβαστικές προσεγγίσεις στη μεθοδολογία από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και αν δεν έψαχνε απεγνωσμένα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξασφαλίσει αυξημένους πόρους για κεντρική διαχείριση για μια σειρά από καινούργιες δράσεις, δεν θα υπήρχε τόσο μεγάλη πίεση στις δυο βασικές παραδοσιακές πολιτικές της Ένωσης, ο λόγος ύπαρξης των οποίων δεν έχει παύσει να υπάρχει.

Ο λόγος ύπαρξης της πολιτικής συνοχής ήταν για την άρση των ανισοτήτων και τη σύγκλιση των Περιφερειών.

Όταν μια χώρα σαν την Ελλάδα υπέστη μείωση επιπέδου πολέμου με μείωση του ΑΕΠ κατά 25% δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται με έναν απλό τεχνοκρατικό, γραφειοκρατικό τρόπο «έχω λιγότερα λεφτά, άρα Ελλάδα έχεις επωφεληθεί θα μειώσεις και εσύ».

Σε όλες τις περιπτώσεις μέχρι τώρα, ελήφθη ιδιαίτερη μέριμνα και μπορείτε να το δείτε και να το ελέγξετε, στις προηγούμενες περιόδους για αντιμετώπιση του θέματος της μεγάλης μείωσης των πόρων του ΑΕΠ την Περιφερειών και της ευημερίας της χώρας.

Παράδειγμα η Ρουμανία και η Βουλγαρία την προηγούμενη φορά σε ό,τι αφορά το λεγόμενο caring το οποίο είναι αυτό που δημιουργεί το μεγαλύτερο πρόβλημα στην Ελλάδα, αντιμετωπίστηκε με διαφορετικό τρόπο. Ενώ για όλες τις χώρες ήταν 2,3% γι' αυτές τις χώρες πήγε στο 2,59% και έτσι εκμεταλλεύτηκαν περισσότερους πόρους.

Δείτε μόνο μια αλλαγή, το ότι την προηγούμενη περίοδο το caring, το κόστιμο δηλαδή το ταβάνι, ήταν στο 2,3% του ΑΕΠ ετησίως, πήγε τώρα ξαφνικά στο 1,55%. Εάν ήταν 2% η Ελλάδα θα έπαιρνε 7,5 δις παραπάνω. Αντίθετα, προστέθηκε αυτό το 7% που κόβει τους πόρους δεν μπορούμε να πάρουμε παραπάνω λεφτά από ό,τι πήραμε στην προηγούμενη περίοδο, παραπάνω 7%. Νέα αδικία.

Την προηγούμενη περίοδο και αποδεδειγμένα η Ελλάδα αδικήθηκε κατάφορα διότι χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία της περιόδου 2007-2009. Όλοι ήξεραν ότι είναι virtual reality. Μέτραγαν τη χώρα σα μια πλούσια χώρα, που δεν ήταν. Και αποδείχθηκε περίτρανα.

Έρχεται η Επιτροπή και μας συγκρίνει με την αδικία, βάζοντας ένα ποσοστό 7% και μας λέει «take it, or leave it».

Η προσέγγιση η δική μας μέχρι να πέσουμε μαχόμενοι, θα είναι ότι έχουμε προτάσεις που λένε ότι «κοιτάξτε να δείτε η πολιτική οφείλει να τηρεί ό,τι θέλω σύγκλιση, θέλω να φέρω τις Περιφέρειες στο μέσο κοινοτικό όρο» και η Ελλάδα πρέπει αυτό να το νιώσει, να το δει στην πράξη.

Μπορώ να σας μιλάω ώρες όπως ξέρετε για το πώς άλλες χώρες ενώ στην προηγούμενη περίοδο αυτό το λεγόμενο safety net ήταν 60% και τώρα πήγε 76%.. ευνοούνται. Εμείς, χάνουμε.

Αν θέλετε, μπορώ για να μην ενοχλούμε και τους συναδέλφους να σας αναλύσω τα πάντα, αλλά don't react in my reaction.

A. BARTOVIC: Αν ήταν εκπρόσωποι της Φιλανδίας και της Ολλανδίας εδώ τότε θα μιλούσαμε μέχρι το βράδυ, αλλά εντούτοις το πρόβλημα θα επιλύετο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Έχετε δίκιο, υπάρχουν γίνονται τέτοιες αλλαγές κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, εντάξει η κάθε μία χώρα και το κάθε κράτος – μέλος παρουσιάζει τις δικές του ιδιαιτερότητες και ζητεί τα περισσότερα που μπορεί. Νομίζω και από πλευράς Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχουμε συμμάχους, έχουμε ευήκοα ώτα, προσπαθούμε και με άλλα κράτη - μέλη να έρθουμε λίγο πιο κοντά, το γνωρίζετε ίσως καλύτερα από εμένα ότι και θέμα συμβιβασμών και συγκυριών.

Αλλά νομίζω προσπαθούμε, κάνουμε ό,τι καλύτερο μπορούμε, δημιουργούμε και σχέσεις φιλικές και συνεργασίες, συμμαχίες, θέλω να πιστεύω ότι στο τέλος ό,τι μπορούμε περισσότερο θα το κερδίσουμε. Είναι σημαντικό και αυτό που είπε ο κ. Bartovic ότι δυστυχώς σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης τουλάχιστον όσον αφορά την προτεραιότητα της αγροτικής πολιτικής πέφτει σε σημασία, είναι τέταρτη αν δεν κάνω λάθος. Πρώτη είναι η ασφάλεια, το μεταναστευτικό δεύτερο, η προστασία του περιβάλλοντος τρίτη και μετά είναι η αγροτική πολιτική. Οπότε κατ' αντιστοιχία παρ' όλο που αυξάνεται ο ευρωπαϊκός προϋπολογισμός μειώνονται και τα χρήματα που δίνονται για τη συγκεκριμένη πολιτική.

Είναι θετικό και ήταν και γρήγορη και η αντίδραση και τα αντανακλαστικά του Υπουργείου που δημιουργούμε και νέα χρηματοδοτικά εργαλεία που ξεκίνησαν και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες και μπαίνουν δειλά – δειλά και στην ελληνική πραγματικότητα. Αυτό το χρηματοδοτικό εργαλείο που συστήθηκε και τρέχει τώρα το Ταμείο Αγροτικών Εγγυήσεων είναι η πρώτη φορά που δημιουργεί κάτι τέτοιο στην Ελλάδα και είναι αν δεν κάνω λάθος το δεύτερο μεγαλύτερο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Και είναι καλό που χρησιμοποιούνται πόροι του ΠΑΑ οπότε δημιουργούμε ή κλείνουμε το κενό μεταξύ των ευρωπαϊκών πόρων και των

απαιτήσεων. Οπότε δείχνουμε κι εμείς την ευελιξία που χρειάζεται, κάνουμε τις συμμαχίες που θέλουμε, πιέζουμε και λίγο παραπάνω ευγενικά και θα δούμε στο τέλος τι θα καταφέρουμε. Ευχαριστούμε πάρα πολύ να περάσουμε και στην τρίτη παρουσίαση της θεματικής.

Η κα Κουμπαρούλη από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας θα μας κάνει μια σχετική παρουσίαση.

Ε. ΚΟΥΜΠΑΡΟΥΛΗ: Ευχαριστώ πολύ κ. Πρόεδρε. Με την τελευταία δική μου παρέμβαση θα σας βγάλω λίγο εκτός των θεμάτων διαχείρισης που τόσο καλά γνωρίζετε και θα μου επιτρέψετε να κάνω μια αναφορά στις αρμοδιότητες της νέας εθνικής Αρχής Διαφάνειας και στις παλαιότερες αρμοδιότητες τόσο της εθνικής Αρχής Διαφάνειας αλλά και τις δικές σας, που έχουν να κάνουν με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η νέα Εθνική Αρχή Διαφάνειας η οποία δημιουργήθηκε το καλοκαίρι, τον Αύγουστο του 2018 αποτέλεσε την πρώτη νομοθετική πράξη της νέας Κυβέρνησης και σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη του σχετικού νόμου η λογική αυτής της παρέμβασης είχε να κάνει με διαπιστώσεις που αφορούσαν στο κομμάτι των διοικητικών ελέγχων που υλοποιούνταν από διάφορα ελεγκτικά σώματα της χώρας.

Υπήρχε μια καταγεγραμμένη έλλειψη συντονισμού μεταξύ αυτών των ελεγκτικών σωμάτων, ένα παρωχημένο θεσμικό πλαίσιο, υπήρχε ένας μεγάλος κατακερματισμός ελεγκτικών οργάνων, επικαλύψεις αρμοδιοτήτων και η στρατηγική του ελέγχου ήταν εστιασμένη κυρίως στον εντοπισμό και τις ποινές.

Όλα αυτά, όλοι μας και εσείς από την πλευρά της διαχείρισης αλλά και οι τελικοί σας δικαιούχοι οι οποίοι συμμετέχουν στην υλοποίηση δράσεων των διαφόρων επιχειρησιακών προγραμμάτων πιθανότατα κάποιες φορές να έχουν έρθει αντιμέτωποι με ελέγχους που έχουν να κάνουν με αυτά τα ελεγκτικά σώματα.

Ειδικότερα μπορεί να έχουν ελεγχθεί από το Σώμα επιθεωρητών ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, μπορεί να έχουν ελεγχθεί από τον Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης ή από τον επιθεωρητή δημοσίων έργων. Όλα αυτά τα Σώματα που φαίνεται στη διαφάνεια και είναι έξι, δηλαδή τα τρία που

προανέφερα καθώς επίσης και το Σώμα επιθεωρητών ελεγκτών μεταφορών αλλά και η Γενική Γραμματεία καταπολέμησης της διαφθοράς, συγχωνεύτηκαν όλες και δημιούργησαν την εθνική Αρχή Διαφάνειας με στόχο βέβαια την άρση των εμποδίων που προανέφερα.

Η λογική των παρεμβάσεων που έχουν σχεδιαστεί και αποτυπώνονται στο νέο θεσμικό πλαίσιο, στηρίζονται σε τρεις άξονες πολιτικής. Ο πρώτος άξονας πολιτικής είναι της ανίχνευσης των φαινομένων απάτης και διαφθοράς, ο τύπος παρέμβασης ο αντίστοιχος προφανώς έχει να κάνει με τη διενέργεια ελέγχων και ερευνών και πραγματοποιείται από τη Γενική Διεύθυνση Επιθεωρήσεων και ελέγχου της νέας Αρχής η οποία ενσωματώνει όλους τους ελεγκτές της Δημόσιας Διοίκησης. Περίπου 350 άτομα.

Ο δεύτερος τομέας πολιτικής έχει να κάνει με την πρόληψη. Ουσιαστικά δηλαδή με την ανάπτυξη πολιτικών και προτύπων ακεραιότητας, λογοδοσίας, εσωτερικού ελέγχου και ανάπτυξη τομεακών στρατηγικών. Υλοποιείται μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Ακεραιότητας και λογοδοσίας. Εδώ θα μου επιτρέψετε και μια μικρή παρέμβαση ότι σε αυτή την Διεύθυνση Ακεραιότητας και Λογοδοσίας θα υπάγεται η Υπηρεσία AFCOS γνωστή σε εσάς από τις προηγούμενες παρεμβάσεις και μας και την προηγούμενη βέβαια συνεργασία μας, γιατί είναι η Υπηρεσία η οποία έχει οριστεί ως Εθνική Αρχή Καταπολέμησης της Απάτης, σε συνεργασία με την OLAF.

Τέλος έχουμε μια ξεχωριστή Γενική Διεύθυνση που ασκεί αρμοδιότητες ευαισθητοποίησης και είναι η Γενική Διεύθυνση Ευαισθητοποίησης και Δράσεων με την κοινωνία. Εδώ αποτυπώνεται σε διάγραμμα η οργανωτική δομή της καινούργιας Εθνικής Αρχής, προφανώς βλέπετε τη Μονάδα Επιθεώρησης και Ελέγχου που έχει και περιφερειακές Υπηρεσίες. Βλέπετε τη Γενική Διεύθυνση Ακεραιότητας και Λογοδοσίας καθώς επίσης και τη Γενική Διεύθυνση Ευαισθητοποίησης και Δράσεων με την κοινωνία.

Βεβαίως υπάρχει Γραφείο προστασίας προσωπικών δεδομένων, υπάρχει ξεχωριστή Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου και επίσης υπάρχει και Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού και συμπεριφορικών αναλύσεων. Αυτό κρατήστε το γιατί θα συνδυαστεί με τα θέματα πολιτικών καταπολέμησης της απάτης που θα αναφερθούμε στη συνέχεια.

Ήδη σας ανέφερα ότι η Εθνική Αρχή Διαφάνειας είναι και η νέα Υπηρεσία Συντονισμού Καταπολέμησης της απάτης. Οι βασικές αρμοδιότητες της Εθνικής Αρχής ως Υπηρεσία AFCOS είναι ότι συνεργάζεται και υποστηρίζει την OLAF σε όλους τους ελέγχους που διενεργεί στη χώρα όπου οι έλεγχοι έχουν να κάνουν και με τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Μέσα από τον Κανονισμό κοινών διατάξεων 1303 υπήρχε η πρόβλεψη για τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού διαχείρισης καταγγελιών όπου κυρίως για τα διαρθρωτικά Ταμεία ο μηχανισμός αυτός υλοποιείται σε συνεργασία με την Υπηρεσία μας, με την Υπηρεσία AFCOS.

Και τέλος ασκεί τις αρμοδιότητες συντονισμού σε υποθέσεις απάτης, αλλά και σε θέματα πολιτικής που δεν εμπίπτουν στις αρχές διαχείρισης σε συνεργασία με τους φορείς, οι οποίοι είναι εκτός του συστήματος διαχείρισης.

Συνοπτικά ως προς τις καταγγελίες και τις υπόνοιες απάτης, έτσι τουλάχιστον όπως αποτυπώνεται στο σύστημα διαχείρισης των διαρθρωτικών μέτρων, υπάρχει η δυνατότητα οποιοσδήποτε πολίτης ή Υπηρεσία να υποβάλλει επώνυμη ή ανώνυμη καταγγελία για συγχρηματοδοτούμενα έργα. Κάθε φορέας επίσης που παραλαμβάνει καταγγελίες για συγχρηματοδοτούμενα έργα οφείλει να ενημερώσει την Υπηρεσία, κάθε ελεγκτικό σώμα το οποίο εντοπίζει υπόνοια απάτης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και αφορά σε συγχρηματοδοτούμενα έργα οφείλει επίσης να ενημερώσει με τα τελικά πορίσματα της έρευνας την Υπηρεσία μας έτσι ώστε να διευκολυνθεί η Υπηρεσία των Αρχών διαχείρισης για τα σχετικά αυτά πορίσματα.

Και τέλος προβλέπεται ότι κάθε τελεσίδικη δικαστική απόφαση σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να γνωστοποιείται και στην Υπηρεσία AFCOS. Βέβαια το «θα πρέπει» αντιλαμβάνεστε ότι οι δικαστικές Αρχές έχουν μια δική τους διαδικασία ενημέρωσης, οπότε επαφίεται στην καλή θέληση αυτών, η ενημέρωσή μας.

Γιατί συζητάμε και γιατί αποτελεί θέμα συζήτησης οι καταγγελίες και οι υπόνοιες απάτης. Γιατί ουσιαστικά από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο είχε αναφερθεί ως νέο θέμα στο κανονιστικό πλαίσιο

των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών Ταμείων και συνεχίζει να λαμβάνει μεγαλύτερη δημόσια προσοχή.

Τέλος κατά την προγραμματική περίοδο του 2014-2020 προβλεπόταν σε επίπεδο Κανονισμών ότι οι αρχές διαχείρισης θα έπρεπε να δώσουν μεγαλύτερη έμφαση και πόρους σε αποτελεσματικά και αναλογικά μέτρα, κατά της απάτης λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους που εντοπίστηκαν.

Αυτό σίγουρα ισχύει και στο σχέδιο Κανονισμού των διαρθρωτικών Ταμείων, επαναλαμβάνεται σαν υποχρέωση. Η αλήθεια είναι ότι δεν κατάφερα να το εντοπίσω στα κείμενα που διέτρεξα και που αφορούσαν τα δικά σας Ταμεία, ίσως να είναι κι αυτό ένα σημείο διαφοροποίησης.

Επιπλέον είναι η πρώτη φορά στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο που οι Διαχειριστικές Αρχές υποχρεούνται να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης για τα προγράμματά τους.

Σε συνέχεια αυτής της αυξανόμενης συζήτησης και του δημοσίου διαλόγου για τα θέματα καταπολέμησης της απάτης, τον Απρίλιο του 2019 έχει εκδοθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η ευρωπαϊκή στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης, η οποία συνιστάται μέσω των αντίστοιχων θεσμών και οργάνων στα κράτη – μέλη, συνιστάται ενθέρμως, αλλά δεν έχει αποτυπωθεί σε κανένα κανονιστικό κείμενο, να υιοθετήσουν αντίστοιχες εθνικές στρατηγικές.

Σύμφωνα με την ευρωπαϊκή στρατηγική καταπολέμησης της απάτης προτείνεται να δοθεί έμφαση στη συλλογή και ανάλυση δεδομένων έτσι ώστε να είναι εύκολη η διάγνωση των μορφών απάτης. Δεύτερος στόχος είναι ότι εφόσον κανείς συλλέγει και αναλύει τα δεδομένα από μια σειρά φορείς θα πρέπει να ενισχύσει τον συντονισμό και τη συνεργασία σε σχέση με αυτούς τους φορείς.

Τρίτος στόχος αποτελεί η ανάπτυξη πολιτικών ακεραιότητας και συμμόρφωσης για τους φορείς χάραξης πολιτικής. Εδώ έμφαση δίνεται στην πρόληψη και στον εντοπισμό της απάτης.

Τέταρτος στόχος είναι η αξιοποίηση της τεχνογνωσίας και του εξοπλισμού ηλεκτρονικών υπολογιστικών συστημάτων για τον εντοπισμό της απάτης.

Πέμπτος στόχος είναι η ενίσχυση της διαφάνειας ως πολιτικές που υιοθετούνται τόσο από τις Αρχές Διαχείρισης όσο και από τους τελικούς δικαιούχους και τέλος δίνεται έμφαση στη βελτιστοποίηση του νομοθετικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών - μελών έναντι της απάτης.

Θέλω να αναφέρω επίσης την τελευταία σύσταση που απευθύνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην τελευταία ετήσια έκθεσή της η οποία ακόμη δεν έχει κοινοποιηθεί επισήμως στα κράτη – μέλη, για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η σύσταση λέει –θα σας έρθει και τις επόμενες εβδομάδες το αντίστοιχο ερωτηματολόγιο ή το αντίστοιχο ερώτημα- ότι η Επιτροπή συστήνει την υιοθέτηση εθνικής στρατηγικής για την καταπολέμηση της απάτης η οποία θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα συμπεράσματα ανάλυσης κινδύνου, την ανάγκη συντονισμού μεταξύ διοικητικών και ποινικών ελέγχων και ερευνών, την ενσωμάτωση των καταγγελιών στο σύστημα ελέγχου και τη χρήση εργαλείων πληροφορικής για τον εντοπισμό της απάτης.

Σε αυτό κάνω μια μικρή παρένθεση ότι η χώρα τουλάχιστον ραπορτάροντας την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δήλωνε εδώ και τέσσερα χρόνια ότι έχει στρατηγική καταπολέμησης της απάτης κατά το σκέλος των διαρθρωτικών Ταμείων και μάλιστα είναι από τις πρώτες χώρες οι οποίες είχαν υιοθετήσει αντίστοιχη στρατηγική. Οπότε είναι άλλο ένα σημείο καλής συνεργασίας με τον κ. Φίρμπα που μπορείτε να ανταλλάξετε σχετική τεχνογνωσία.

Δεν θα αναφερθώ στα στατιστικά των καταγγελιών γιατί πραγματικά δεν έχει μεγάλο νόημα και είμαστε όλοι κουρασμένοι και στο τέλος αυτής της ημερίδας, απλά αυτό που θα ήθελα να κρατήσετε και να κρατήσουν και τα μέλη της Επιτροπής, είναι ότι και στη νέα εθνική Αρχή μπορούν να καταθέτουν επώνυμα και ανώνυμα καταγγελίες που αφορούν στα συγχρηματοδοτούμενα έργα λαμβάνοντας υπόψη όμως ότι αυτές θα

αξιολογούνται και θα προτεραιοποιούνται σε σχέση με τη σοβαρότητά τους και τη δημοσιονομική επίπτωση που πιθανότατα θα έχουν. Ευχαριστώ πάρα πολύ για τον χρόνο σας.

κ. ΜΑΝΕΤΑΣ: Ευχαριστούμε την κα Κουμπαρούλη, να πω κι εγώ ότι η Διαχειριστική Αρχή και η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής συνεργαζόμαστε πάρα πολύ καλά με την Υπηρεσία AFCOS από τη σύστασή της αλλά και με τη νέα μορφή πιστεύω ότι θα συνεχίσουμε να έχουμε πάρα πολύ καλή συνεργασία.

Νομίζω αυτή η ενοποίηση των Υπηρεσιών θα βοηθήσει στην απλοποίηση ει δυνατόν των διαδικασιών, ελπίζουμε δηλαδή γιατί πραγματικά συναντούμε κι εμείς δυσκολίες οι ελεγκτικοί μας μηχανισμοί στο να δίνουν γρήγορα και αποτελεσματικά λύσεις σε διάφορα προβλήματα που δημιουργούνται με τους ελέγχους, ειδικά με το πολυδιάσπαστο και με την επικάλυψη των αρμοδιοτήτων που υπάρχουν στους διάφορους μηχανισμούς. Ευχαριστούμε πάρα πολύ και πάλι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Να σας ευχαριστήσω κι εγώ καλή αρχή να έχετε και καλή συνεργασία.

Ε. ΚΟΥΜΠΑΡΟΥΛΗ: Να είστε καλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Υπάρχει κάποιος που θα ήθελε να κάνει κάποια παρατήρηση ή σχόλιο; Παρακαλώ.

κα ΣΙΜΙΤΟΓΛΟΥ: Είμαι από τη Διαχειριστική της Περιφέρειας Αττικής, θέλω να ρωτήσω πόσο κόσκινο πέφτει στις καταγγελίες που η AFCOS λαμβάνει και μετά διαβιβάζει στις Υπηρεσίες. Γιατί έχω δυο τρία παραδείγματα όπου έχουν έρθει αμάσητα πράγματα, το ένα ήταν Βρεφονηπιακός Σταθμός που δεν πήρε το παιδί μιας κυρίας και η καταγγελία απάτη. Και μας έρχεται ένα χρόνο μετά η καταγγελία. Και όταν πάει φαντάρος βέβαια θα αποφανθούμε και εμείς!

Το άλλο ήταν μια δομή γυναικών με μια κακοποιημένη γυναίκα κλείνει και ένας υπάλληλος καταγγέλλει απάτη. Διότι βεβαίως έκλεισε η δομή που φιλοξενεί μια γυναίκα, που είναι κακοδιοίκηση το ότι υπήρχε αυτή η δομή. Αλλά μας διαβιβάζεται για να εξεταστεί ως απάτη.

Σε μεγάλο βαθμό, δεν νομίζω ότι έχω δει όλες ακριβώς τις καταγγελίες που έχουν έρθει σε εμάς, αλλά επειδή έχω αυτή τη θέση του υπεύθυνου απάτης για την Αττική, έχω δει πράγματα τα οποία δεν θα έπρεπε να είχαν πάρει Πρωτόκολλο, δηλαδή μας έρχονται και μας αναγκάζουν να

δημιουργούμε Επιτροπές και συζητήσεις, πράγματα τα οποία δεν είναι επαρκώς σοβαρά για να δημιουργήσουν υπόνοιες.

Η ερώτησή μου βασικά είναι πόσο κόσκινο, ή αν θα πέσει πλέον κόσκινο γιατί από όσο σας λέω σε εμάς έρχονται λίγο ωμά τα πράγματα.

Ε. ΚΟΥΜΠΑΡΟΥΛΗ: Ευχαριστώ πολύ για την ερώτηση. Να σας πω το εξής: όταν κανείς επιλέγει να δέχεται το σύνολο των καταγγελιών που γίνονται για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα και όταν οι ωφελούμενοι είναι τόσο πολλοί και σχεδόν εμπλέκονται όλοι οι φορείς της ελληνικής επικράτειας με την υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων και από την άλλη δίνεις και τη δυνατότητα οι καταγγελίες να είναι και ανώνυμες, προφανώς αντιλαμβάνεται κανείς ότι θα έρχονται καταγγελίες οι οποίες σε μια λογική ιεράρχησης και αξιολόγησης δεν θα είναι σημαντικές.

Στην πρότερη κατάσταση κατά τη λειτουργία της Γενικής Γραμματείας Καταπολέμησης της Διαφθοράς παράλληλα προβλεπόταν η τοποθέτηση εισαγγελικού λειτουργού ο οποίος έβλεπε το σύνολο των καταγγελιών και επόπτευε όλη τη διαδικασία αξιολόγησης και αποστολής των σχετικών καταγγελιών, αλλά δεν προέβλεπε το εξής: Δεν προέβλεπε αρχειοθέτηση καταγγελιών.

Είχε εκπονηθεί ένα σύστημα αξιολόγησης όπου υπήρχε η κατηγορία των ασαφών καταγγελιών οι οποίες δεν μπορούσες να αντιληφθείς τι καταγγέλλεται που προφανώς δεν μπορούσες να το στείλεις και πουθενά, υπήρχαν μετά οι καταγγελίες κατηγορίες 1 και 2 που αφορούσαν θέματα διαχείρισης, ή αναφέρονταν σε συγκεκριμένες Διαχειριστικές Αρχές ή σε συγκεκριμένα προγράμματα διαχείρισης.

Αυτές σύμφωνα με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου το ισχύον για τα διαρθρωτικά, τις στέλναμε πίσω στις Διαχειριστικές Αρχές όχι ως υπόνοιες απάτης, σε καμία περίπτωση. Αλλά ότι αφορούσαν θέματα διαχείρισης και ο καθ' ύλην αρμόδιος να λάβει γνώση και πιθανότατα να το εξετάσει και να δει πιθανή δημοσιονομική επίπτωση που ούτως ή άλλως πάλι με Κανονισμούς πάνω από 10.000 € θα έπρεπε να δηλωθεί και να λάβει μέτρα η Διαχειριστική Αρχή και πήγαιναν στις Διαχειριστικές Αρχές.

Σύμφωνα με τα στατιστικά μας το 80% περίπου των θεμάτων και των καταγγελιών που λαμβάνουμε αφορούσαν θέματα διαχείρισης ή που

μπορούσαν να αντιμετωπιστούν από τις Διαχειριστικές Αρχές. Οι καταγγελίες που δεν στέλνονται στις Διαχειριστικές Αρχές ήταν αυτές που αφορούσαν κακοδιοίκηση, ή κακοδιαχείριση ή που εκ των πραγμάτων δεν θα μπορούσε ποτέ να το ελέγξει μια Διαχειριστική Αρχή.

Για παράδειγμα αν αφορούσε φορολογική παράβαση ή πλαστά. Όσο και να θέλει μια Διαχειριστική Αρχή να κάνει έναν τέτοιου τύπου έλεγχο, δεν είναι η καθ' ύλην αρμοδιότητά της. Οπότε αυτές οι καταγγελίες ήταν που στέλναμε στα Σώματα τα οποία έχουν συγχωνευτεί ουσιαστικά και στο ΣΔΟΕ που δεν έχει συγχωνευτεί και που έχει σχετική αρμοδιότητα.

Και οι πολύ σοβαρές βεβαίως οι οποίες πήγαιναν κατ' ευθείαν στις εισαγγελικές Αρχές. Δεν ξέρω αν σας απάντησα, ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Παρακαλώ ο κ. Φίρμπας.

Ι. ΦΙΡΜΠΑΣ: Μπορώ να προσθέσω να προσθέσω κάτι; Αυτό που ζητάνε οι συνάδελφοι και το έχουμε πει κι εμείς ως Εθνική Αρχή Συντονισμού και ΕΥΘΥ είναι από την πλευρά σας αυτό που ονόμασες πριν Ειρήνη ως αξιολόγηση από την πλευρά σας, να παίρνει κάποιας μορφής ιεράρχηση: σοβαρό, λιγότερο σοβαρό και τα λοιπά.

Δηλαδή αυτό που ψάχνει ο συνάδελφος και το πήρε από το στόμα μου εκείνη την ώρα ότι θα έλεγε «αμάσητο» και είπε ακριβώς «αμάσητο» και λέω... ακούει μέχρι εκεί, είναι ότι δεν μπορεί όλα να μπαίνουν στο ίδιο τσουβάλι. Δεν μπορεί η καταγγελία της μητέρας που λέει «δεν πήραν το παιδί μου, άρα είναι απάτη» να πηγαίνει με κάτι το οποίο προδήλως ενδέχεται να έχει κάτι. Πρέπει εσείς με την αρμοδιότητα που έχετε, να φτάνει μεν στη Διαχειριστική Αρχή, αλλά να έχει από την πλευρά σας μια κάλυψη ότι «κοίταξε να δεις, αυτό είναι ένα, δηλαδή βάλτο στο αρχείο σου στην πράξη, μην κάνεις κάτι», ή «Αυτό, ψάξτο σε αφορά».

Πρέπει να βρούμε έναν τρόπο και στο πλαίσιο της συνεργασίας και νομίζω ότι έχει ήδη πει η ΕΥΘΥ ότι χρειάζεται να υπάρξει μιας μορφής ιεράρχηση των καταγγελιών. Αν πηγαίνουν όλα κουτσά – στραβά στον Άγιο Παντελεήμονα, ο Άγιος Παντελεήμονας θα πρέπει να τα αντιμετωπίζει όλα με ένα τρόπο, που μεταφέρουμε μια ευθύνη και εσείς μετατρέπεστε –συγγνώμη που θα χρησιμοποιήσω τον όρο- σε τροχονόμους και δεν είναι αυτό. Έχετε

και τη δυνατότητα και την αρμοδιότητα να πάρετε θέση και εμείς θα θέλαμε να παίρνετε θέση.

Ε. ΚΟΥΜΠΑΡΟΥΛΗ: Μόνο αυτό για να ενημερώσω. Ήδη έχει ολοκληρώσει τις εργασίες της η αντίστοιχη ομάδα στην καινούργια Αρχή με καταγεγραμμένο καινούργιο σύστημα αξιολόγησης και με πρόθεση γενναία αρχειοθέτηση και γι' αυτό πριν ανέφερα, υπονοώντας το, ότι θα λαμβάνουμε μεν καταγγελίες αλλά θα αξιολογούνται σε σχέση με τη σημαντικότητά τους και τη δημοσιονομική επίπτωση. Οπότε νομίζω ότι όλοι κινούμαστε προς τη σωστή κατεύθυνση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ωραία, να συνεχίσουμε με μια επόμενη παρουσίαση έξτρα στο πρόγραμμα δεν έχει συμπεριληφθεί αλλά αφού βρισκόμαστε στη συγκεκριμένα περιοχή και έχουμε την ευκαιρία, η κα Γιόκαλα, η Προϊσταμένη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας να μας κάνει μια σύντομη ενημέρωση για ένα έργο που έχει γίνει και έχει ολοκληρωθεί εδώ στην περιοχή του Βραχατίου, το «Αλιευτικό καταφύγιο Βραχατίου».

Α. ΓΙΟΚΑΛΑ: Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε. Είναι λίγο σχετικό και άσχετο ταυτόχρονα τώρα. Άσχετο με την έννοια του ότι δεν είναι έργο του ΠΑΑ, σχετικό γιατί είναι ένα συγχρηματοδοτούμενο έργο από το 2^ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Υπουργείου μας.

Όταν κοιτάξετε προς τη θάλασσα στο δεξί σας χέρι θα δείτε ένα έργο, ένα αλιευτικό καταφύγιο, υπάρχει και μια πινακίδα πέρασα πρωί – πρωί και την είδα το τσέκαρα, τηρούνται οι κανόνες της δημοσιότητας, είναι ένα έργο που εντάχθηκε και υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του τρέχοντος Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020.

Αυτή τη στιγμή οι πληρωμές του έχουν φτάσει τα 2,3 εκατομμύρια ευρώ, έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή του, έχουν τοποθετηθεί οι φανοί ναυσιπλοΐας από το Πολεμικό Ναυτικό και εκείνο που μένει για να καταστεί λειτουργικό, είναι κάποιες ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις φωτισμού, ύδρευσης και πυρόσβεσης. Αυτά και σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε κα Γιόκαλα. Οπότε συνεχίζουμε, δεν ξέρω αν υπάρχει κάποιο άλλο σχόλιο ή παρατήρηση, να περάσουμε στα συμπεράσματα.

**Συμπεράσματα - Αποφάσεις της 8^{ης} Συνεδρίασης
της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Να σας διαβάσω τα κυριότερα σημεία της σημερινής συνεδρίασης, τα οποία θα σας μοιραστούν και στη συνέχεια.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 συνήλθε σήμερα Τετάρτη 11 Δεκεμβρίου 2019 στο Βραχάτι Κορινθίας για την 8^η συνεδρίασή της και ενημέρωση των μελών για θέματα σχετικά με το ΠΑΑ 2014-2020.

Στο πλαίσιο αυτό στη συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης παρέστη η πλειοψηφία των μελών ήτοι ποσοστό 65,5% με δικαίωμα ψήφου και εγκρίθηκε η ημερήσια διάταξη.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης ΠΑΑ με την εισήγησή του επισήμανε την ικανοποιητική πρόοδο υλοποίησης του Προγράμματος αλλά και την ανάγκη για την περαιτέρω εντατικοποίηση των προσπάθειών.

Αναλυτικότερα αναφέρθηκε στις ενέργειες πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην επιτάχυνση των διαδικασιών εφαρμογής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020.

Επιπλέον ο Γενικός Γραμματέας αναφέρθηκε στον προγραμματισμό και στην υλοποίηση ενεργειών διαβούλευσης και προετοιμασίας του στρατηγικού σχεδίου της νέας ΚΑΠ.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης μετά από την παρουσίαση των θεμάτων και τη συζήτηση τόσο επί αυτών που αναφέρονται στην ημερήσια διάταξη όσο και αυτών που περιείχε ο ηλεκτρονικός φάκελος της 8^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης, κατέληξε στις παρακάτω αποφάσεις – συμπεράσματα.

1. Την έγκριση των πρακτικών της 7^{ης} συνεδρίασης, της Επιτροπής Παρακολούθησης. Την τροποποίηση και έγκριση κριτηρίων επιλογής υπομέτρων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020. Συγκεκριμένα υπομέτρο 5.1. «Επενδύσεις σε προληπτικά μέτρα που σκοπεύουν στη μείωση των δυσμενών επιπτώσεων πιθανών φυσικών φαινομένων, δυσμενών καιρικών συνθηκών και καταστροφικών

συμβάντων», υπομέτρο 7.3. «Ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών στις αγροτικές περιοχές»

2. Έλαβε γνώση για την πρόοδο υλοποίησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 τις ενέργειες δικτύωσης και δημοσιότητας, την προγραμματική περίοδο 2021-2027 προετοιμασία και σχεδιασμός, την παρουσίαση της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας και τελευταία την ολοκλήρωση του έργου του καταφυγίου στο Βραχάτι.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, νομίζω με αυτά τα συμπεράσματα ολοκληρώνεται και η 8^η Επιτροπή Παρακολούθησης, ευχαριστώ πάρα πολύ για την παρουσία και την συμμετοχή σας. Ήταν η πρώτη μου φορά γενικά σε Επιτροπή Παρακολούθησης και νομίζω κύλησε ομαλά και είχαμε και πολύ καλά, ενδιαφέροντα και εποικοδομητικά σχόλια και εντός και εκτός Ελλάδας και ευχαριστούμε πάρα πολύ και γι' αυτό. Σας ευχαριστώ πολύ και πάλι.

ΛΗΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ